

Index

○ (Envisioned) natural gas alternative	2
○ Added value analysis tool: Greenvis	7
○ Added value analysis tool: Resident meetings	8
○ Added value analysis tool: Resident questionnaire	8
○ Added value analysis tool: Susteen.....	9
○ Added value model: Caldomus.....	10
○ Added value model: CEGOIA.....	10
○ Added value modelling study: Openingsbod	12
○ Added value modelling study: Startanalyse.....	13
○ Added value pilot project	14
○ Analysis tools used.....	18
○ approach	25
○ Collaboration	50
○ Coupling opportunities.....	56
○ Data.....	68
○ description pilot neighbourhood.....	75
○ Financial arrangement residents	76
○ Future Approach.....	80
○ Incentivizing residents	84
○ Information respondent.....	88
○ Limitations analysis tools: resident game	93
○ Limitations approach	93
○ Limitations model(s):DWA.....	96
○ limitations model: Caldomus.....	97
○ Limitations model: CEGOIA.....	98
○ limitations model: models in general.....	100
○ Limitations model: Vesta	102
○ Limitations modelling study: Startanalyse.....	105
○ Model/modelling study used	106
○ Motivation Residents	115
○ Not familiar with (energy)models	124
○ Other reasons to opt for a heating alternative	124
○ participation acitivities.....	126
○ Project progress	132
○ responsibility municipality	139
○ Third party expertise.....	142

○ (Envisioned) natural gas alternative

36 Quotations:

1:5 Individual all-electric solutions... (4028:4331) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Nou, vergeleken met wat er in de rest van Nederland gebeurt, zijn wij toch wel de vreemde eend in de bijt toch, omdat wij op de individuele toer zijn. Wat houdt dat in? Wij gaan niet met een warmtenet aan de gang of één grote installatie waar de woningen aan gekoppeld worden. Maar wij gaan all electric.

1:25 Heat network not feasible due to old-age of buildings... (16103:16350) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Ja, dat klopt. Om even een indruk te geven, we hebben een woningvoorraad van rond de zeshonderd en de helft daarvan is toch van voor de oorlog of net daarna. En als je dan kijkt van wat daar moet gebeuren, dan is een warmtenet gewoon niet haalbaar.

2:74 Extension existing heat network... (1864:2167) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Want de aanvraag ging over de uitbreiding van onze eigen, gemeentelijk, warmtenet. Wat in nabijheid ligt van de proeftuin, om die uit te breiden naar deze bestaande buurt. Want dat is voor Eindhoven nieuw, maar ook voor de rest van Nederland van, hoe ga je een warmtenet aanleggen in een bestaande buurt?

4:11 TSN- start with no-regret measures... (5307:5737) - D 4: D: Transcript Katwijk

Dus we hoeven niet met deze 'geen spijt' maatregelen te wachten op een 'go'/'no-go' moment. Dus we kunnen nu ontwikkelen al, we kunnen nu al aanbiedingen doen. Dus wij hebben die aanbieding gedaan voor dat twee scholen project van, laten we samen onderzoeken of wij jullie warmte-koude kunnen leveren en dan maken wij die unit, want het geld is er. Alleen of dan het warmtenet er komt, dat is wat anders, dat zijn andere dingen.

4:12 Heat from surface water and waste water... (5993:6080) - D 4: D: Transcript Katwijk

Ja met THEO, maar we hebben ook recent ontdekt dat er ook een THEA mogelijkheden zijn.

4:74 Aquathermic solution... (5741:5989) - D 4: D: Transcript Katwijk

Ja, want het originele ontwerp was natuurlijk eigenlijk aqua-thermie in combinatie met een hoog-temperatuur warmtenet en WKO, toch?

Y: Ja, aquathermie gaat altijd met WKO.

X: Ja precies sorry, maar in ieder geval in combinatie met een warmtenet?

5:4 Heat network... (2843:3080) - D 5: E: Transcript Loppersum

Dus dan hebben we gezegd van nou ja, met de verduurzamingen kunnen we met deze woning niet echt snel stappen maken, als we nou een warmtenet gaan aanleggen in die straat, dan kunnen we in elk geval deze woningen toch al aardgasvrij maken.

5:5 HT heat network: nothing has to be changed within the houses... (3130:3463) - D 5: E: Transcript Loppersum

Want als je een warmtenet hebt met een voldoende hoge temperatuur, dan is het een kwestie van, dan kan de Cv-ketel eruit en dan komt er een aflever set voor terug. Ja en dan verandert er- In de woning hoeft er eigenlijk niks aangepast te worden en kan het gewoon doorgaan. Dus dat is de reden dat we gekozen hebben voor een warmtenet.

5:44 Startanalyse: All-electric recommended (not used for pilot)... (29223:29542) - D 5: E: Transcript Loppersum

Voor Loppersum is het advies om, daar wordt eigenlijk de all-electric oplossing aanbevolen als enige oplossing. En strikt genomen is dat correct denk ik, alleen omdat we met die aardbevingsproblematiek zitten, denk ik dat het toch de moeite waard is om een warmtenet optie mee te nemen als mogelijkheid voor ons project.

7:24 collective option or individual... (8287:8494) - D 7: G: Transcript Utrecht

Dat is fase één. En we hebben eigenlijk geconcludeerd en dat wisten we eigenlijk ook al een beetje, alternatieven zijn of iets met warm water of iets met stroom, een warmtepomp. Dus collectief of individueel.

8:14 System choice first... (2:3651 [2:3959]) - D 8: H: Transcript Brunssum

En wij zijn nu in de proeftuin zo ver, dat wij denken dat in de transitie visie warmte en samen met de RES eerst een systeemkeuze moet worden gemaakt op wijkniveau of op gebiedsniveau. Omdat de energievoorziening wijk overstijgend is. En we denken dus ook dat we dat gemeente breed zouden moeten gaan doen

8:15 Three options; all-electric, heat network, hybrid... (2:4070 [2:4382]) - D 8: H: Transcript Brunssum

En we denken dat als we in onze transitie visie een systeemkeuze maken op of een warmtenet, of all-electric of een hybride oplossing, dan bieden we ook alle partijen handelingsperspectief. Met name ook vastgoedeigenaren, corporaties die dan jaren vooruit willen kijken en willen anticiperen waar het heengaat.

8:16 Regional organisation... (2:4383 [3:339]) - D 8: H: Transcript Brunssum

En het voordeel daarbij is

ook dat we vanuit wijkgericht werken eigenlijk heel erg goed kunnen inzetten op het verbeteren van de woningen. En dat het uitrollen en inpluggen van die energie

infrastructuur een tweede stap daarin zou kunnen zijn. En dat willen we graag regionaal proberen te gaan organiseren, dat zijn we nu aan het verkennen, in hoeverre dat kan. W

8:18 System choice first... (3:1030 [3:1259]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Dat je echt een systeemkeuze gaat vastleggen, dus op welke infrastructuur gaat jouw wijk komen, zodat je in je wijkgerichte aanpak een gerichte technische oplossing voor een gebouw kunt gaan onderzoeken, op die infrastructuur.

8:24 Limited heat sources available... (4:109 [4:405]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Want de hoge temperatuur restwarmte of dergelijke, of midden temperatuur restwarmte, die is eigenlijk hier niet of nauwelijks te vinden in de regio. Dus, als je dat al weet, dan kun je ook al bijvoorbeeld een aantal scenario's schrappen in je transitievisie warmte, want die zijn niet aan orde.

8:43 Heat company... (6:3381 [6:3634]) - D 8: H: Transcript Brunssum

En het warmtebedrijf wat samen met de corporatie het initiatief heeft ingediend, is ook met ons van mening dat alleen een warmtenetje aanleggen voor die ene wijk, terwijl we kilometers verderop de warmte moeten gaan halen, dat gaat het hem niet worden.

9:3 Solar collectors + seasonal storage... (1:3717 [2:352]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

En heel in het kort komt het erop neer, dat op de platte daken van het dorp worden thermische collectoren gelegd, zon-thermische collectoren. Die wekken warm water op, in de zomer tot wel

negentig/vijfennegentig graden warm. Het overschot warm water, nou in de zomer hoef je daar je woning niet mee te verwarmen, dus dat is best veel. Dat wordt opgeslagen in ondergrondse seizoen buffers. Dus enorme zwembaden, goed geïsoleerd, onder de grond. En daar gaan we in de winter de warmte weer uit onttrekken, om de woningen van te voorzien. N

9:4 Innovative technology... (2:351 [2:536]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Nou, dat is redelijk innovatief, dat staat redelijk in de kinderschoenen. Dat is vijf/zes jaar geleden bedacht, heeft wel al toepassingen in Nederland gehad, maar altijd individueel.

9:47 Back up gas supply... (9:2316 [9:2549]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

En ook de gasketel in dat schoolgebouw de acht nog als back-up, noodvoorziening laten zitten.

Ja, mocht alles toch enorm tegenvallen, dat we niet alles er al uit hebben gesloopt en niet meer terug kunnen, om het zo maar te zeggen.

9:48 Gradual shutdown... (9:2551 [9:2637]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

: Ja, ik zag sowieso dat jullie een soort graduele afschakeling gepland hadden?

Y: Ja.

9:49 Dimensions storage need to be balanced with heatdemand... (9:2830 [9:3110]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Nou, je test zeg maar, je opslag wordt gedimensioneerd op basis van de hoeveelheid, onder andere de hoeveelheid collectoren, beschikbaar dakoppervlak of verbruik in de woningen. Dus die balans die luistert eigenlijk heel nauw en dat maakt het eigenlijk ook weer zo ingewikkeld. I

9:52 Feasible in the older parts of the village... (10:612 [10:895]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

a, er wordt nu wel naar gekeken. Want we hebben in het dorp- Eigenlijk wat je ziet, het oudere deel van het dorp, wat dus ontwikkeld is door die architecten in de jaren vijftig/zestig en toen is gebouwd, daar lijkt dit systeem financieel, economisch en technisch haalbaar te zijn. I

9:56 How much innovation should you have?... (11:2692 [11:3316]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Nou Hocosto met dat vijfde generatie warmtenet, zuidelijke uitbreiding, die nieuwbouwwijk uit de jaren tachtig, wat doen we daar mee? En dat is echt best wel heel erg lastig. En dat komt ook omdat, dit is al heel spannend, wat we nu allemaal aan het doen zijn. Met allerlei juridische, nou waar we net al die tijd over gehad hebben, niet nog meer innovatie, niet nog meer. Dat heb ik wel een beetje af en toe, dat ik denk laten we maar eerst dit doen en zorgen dat die pilot gewoon goed gaat draaien. En dat het ook dat gaan doen waarvan Hocosto denkt dat het het gaat doen. Want het is toch best wel spannend, vind ik.

10:13 Heat networks... (2:3280 [2:3462]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Wij zien dat warmtenetten voor de stad in grote delen van de stad de beste oplossingsrichting is, maar je zult altijd wel maatwerk moeten gaan zoeken en ook die niches daartussen. Z

10:56 Collective heat symstems or all-electric... (8:1500 [8:1619]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

En uiteindelijk zijn er voor Rotterdam twee technieken naar voren gekomen, collectieve warmtesystemen of all-electric.

10:57 What should be the heat source?... (8:2495 [8:2799]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

De volgende vraag wordt wel, wat wordt je bron. Wordt het overal stadswarmte of gaan we misschien met lokale bronnen, aquathermie of datacentra dingen doen. Maar hoe lager de temperatuur van je bron, hoe meer je moet doen aan de woningen. Je weet ongeveer wel waar je met stadswarmte aan de slag gaat.

10:58 Heat company studies Geothermal options & aquathermic options... (8:3119 [8:3471]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

We doen verkenningen naar geothermie, er is wel al een beetje geïdentificeerd waar geothermie potentie is onder onze stad. Aquathermie is ook bij onze plassen en we hebben natuurlijk al een lopend warmtenet. En we zijn bezig met, we hebben een heel warmtebedrijf die kijkt naar welke bronnen we nog kunnen aansluiten op het warmtenet, dat is hun taak

10:59 Many heat sources available... (8:3786 [9:103]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

We hebben een discussie

over de bronnen. Waar andere gemeenten überhaupt zoeken naar bronnen, een luxepositie maar ook lastig.

11:8 Heat network for pilot... (2:1526 [2:1685]) - D 11: K: Transcript Middelburg

e wijk waar Bas mee bezig is, die komt op zich ook wel uit op een warmtenet, zoals dus ook nu de bedoeling is in de proeftuin. Dus in die zin matcht dat wel.

11:28 Sustainable backup for seasonal change... (5:416 [5:669]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Je moet iets omdat je niet hele jaar rond, vooral in de winterperiode, die volledige warmte beschikbaar hebt, zou je zogenaamde back-up moeten maken. Nou die back-up, wij hebben altijd in het project gezegd van, het moet wel een duurzame back-up zijn.

11:29 Feasible with biomass plant... (5:876 [5:1348]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Uiteindelijk is men met het voorstel gekomen, nou dat was begin dit jaar, dat het project eigenlijk alleen maar haalbaar en rendabel zou zijn op het moment dat er een biomassa centrale gebouwd zou worden. Ook al is dat maar een kleine centrale. Daarvan heeft de gemeente in ieder geval op dat moment gezegd van, nou dat willen wij niet want wij zien biomassa niet als een duurzame oplossing. Toen was het even, en wat nu? En op dat punt zitten we nu dus nog steeds?

11:30 Little trust in feasibility... (5:2365 [5:2674]) - D 11: K: Transcript Middelburg

itgaande van die vijfhonderdvijftig woningen en een warmtenet zonder biomassa centrale als back-up of als hoofdbron desnoods, dat dat alsnog haalbaar is voor partijen. En dat is best een lastige en om eerlijk te zijn, denken wij bij de gemeente dat het niet meer haalbaar is, dat dat niet haalbaar zal zijn.

11:74 New district gets individual heatpumps... (13:2275 [13:2789]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Nee, we hebben voor een nieuwbouw wijk hebben we gekeken of de woningen voor de nieuwbouwwijk met riothermie zouden kunnen verwarmen. Daar was de afstand eigenlijk

tussen die warmtebron, want dan moet je toch een bron hebben, of eigenlijk een grote afvoer hebben waar je die warmte uit kunt halen en die afstand tussen die warmtebron en de wijk was zo groot dat het eigenlijk ook al afviel. Uiteindelijk is er gewoon gekozen voor min of meer de voor de hand liggende keuze van- Y2: Individuele warmtepompen.

12:2 Initial plan was individual solutions with insulation... (1392:1655) - D 12: L: Transcript Assen

Het eerste plan, om gelijk even technisch aan te geven, was eigenlijk gestoeld op de hele wijk inpakken. Dus eigenlijk allemaal NOM-woningen ervan maken en ook een financieringsconstructie, dat er gezamenlijk een gebouw-gebonden financiering kon worden aangegaan.

12:3 Initial plan was not realistic... (2035:2212) - D 12: L: Transcript Assen

Dus één van de eerste conclusies van de eerste projectleider was dat er wel een mooi plan was, maar eigenlijk was het helemaal niet realistisch om dat in die wijk te realiseren.

12:14 No regret measures... (5097:5370) - D 12: L: Transcript Assen

Dat betekent dus dat als je richting een warmtenet gaat, dan kun je zeggen, isolatieniveau B, dat is onze ogen altijd goed. Dus dat betekent gewoon spouwmuren isoleren, vloeren, dak, zonnepanelen, dat soort maatregelen proberen wij nu al te stimuleren, dat mensen dat nemen.

○ Added value analysis tool: Greenvis

2 Quotations:

11:77 Calculations for pilot... (14:1738 [14:2219]) - D 11: K: Transcript Middelburg

k denk dat dat meer een rekensessie is geweest. Echt gewoon kijken van, hoeveel woningen heb ik? Wat voor type woningen zijn het? Wat is de warmtevraag van die woningen? Wat is de afstand van de woningen tot de warmtebron? Hoeveel warmte heeft dat bedrijf beschikbaar en hoe komt die warmte vrij over het jaar? Wanneer zijn er weet ik stops in dat bedrijf?

Wat gebeurt er in de winterperiode? Dus dat is eigenlijk op een wat verder gedetailleerder niveau dan dat openingsbod.

11:80 DWA & Greenvis helped in defining details... (15:644 [15:730]) - D 11: K: Transcript Middelburg

En daarvoor heeft het proces met DWA en Greenvis wel geholpen in deze?

Y1: Ja zeker.

○ Added value analysis tool: Resident meetings

1 Quotations:

4:33 To create legitimacy... (17667:17893) - D 4: D: Transcript Katwijk

Maar daarmee komt het gesprek los in de wijk en dan kan je in ieder geval legitimiteit verschaffen van, we hebben in ieder geval het gesprek gevoerd. Je had er bij kunnen zijn. Dat is ook een belangrijke ook vanwege de politiek

○ Added value analysis tool: Resident questionnaire

7 Quotations:

4:31 To share userexperiences with residents... (17128:17322) - D 4: D: Transcript Katwijk

Maar dat geeft een goed punt van waar ze nu staan qua kennis. En die gesprekken kunnen we ook goed gebruiken, zijn allemaal gebruikerservaringen, die je dan weer kan delen naar andere huurders.

4:36 An indication of the openness of costumers... (20392:20515) - D 4: D: Transcript Katwijk

Nou daar kan je vooral een beeld uit krijgen, dus we zijn wel bezig van het ontwikkelen van het klantaanbod, door te vragen

4:40 Clear image of how many people are positive/negative about the project... (22964:23306) - D 4: D: Transcript Katwijk

Nee dan kan je zeggen, nee, zoveel mensen vinden het een shit project, maar heel veel mensen vinden het ook goed. En dan heb je in ieder geval controle- Of in ieder geval ben je beeldeigenaar van een bewezen, het is niet, het is een goed ingestoken enquête volgens de richtlijnen en daarmee kun je zeggen wetenschappelijk, dit is hoe het nu is

4:41 Creating public support... (23417:23503) - D 4: D: Transcript Katwijk

Een ander doel is ook het betrekken van bewoners van de wijk, het begint met draagvlak.

4:42 To test political assumptions... (23505:23656) - D 4: D: Transcript Katwijk

En een ander doel is dat er veronderstellingen leven bij de politiek. Bijvoorbeeld dat subsidiegeld verdeeld moet worden en iedereen gelijk, of zo iets.

4:43 To test political assumptions... (24047:24247) - D 4: D: Transcript Katwijk

Dus daarvoor hebben we, om die steun eruit te halen, hebben we ook de vraag van, vindt u dat kopgroep bewoners extra ondersteund mogen worden, als zij hun ervaringen willen delen met andere Katwijkers.

4:44 To identify a group that is willing to invest... (24458:24586) - D 4: D: Transcript Katwijk

Misschien heb ik daardoor wel via die enquête, heb ik gewoon een koploper groep die uit particulieren bestaat. Hoe gaaf is dat?

○ **Added value analysis tool: Susteen**

1 Quotations:

2:66 Validation of other calculations... (40424:40580) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Dus op zich geen verrassende uitkomsten, maar het is altijd wel goed om even te checken of het wel allemaal klopt, op basis van de berekeningen die we maken.

○ **Added value model(s): DWA**

3 Quotations:

2:25 Concrete proposition for residents... (12139:12705) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Om te komen tot een hele concrete propositie, voor die bewoner uiteindelijk. Want kijk, wat ik net aangaf, dat model beschrijft, of onderbouwt de energietransitie investeringen in de hele keten. Dus van de bron, infra en afgifte. Afgifte zit natuurlijk bij die bewoner, dus als je naar die buurt toegaat, dan moet die bewoner, die krijgt dan dat voorstel van ja, ik moet aardgasvrij worden, maar wat is dan het alternatief en hoeveel kost dat? Wat moet ik daarvoor doen? Dus we hebben wel een model ontwikkeld waar al die schakels van die keten, dat die erin zitten.

2:26 Concrete proposition: legitimacy... (12875:13076) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Ja, want de conclusie was ook voor ons: zolang je geen concrete propositie hebt voor die bewoner, hoef je daar ook niet heel enthousiast die buurt in te gaan met de boodschap, jullie moeten aardgasvrij.

4:57 DWA study: Indication of CO2 reduction... (31479:31676) - D 4: D: Transcript Katwijk

Ja dat klopt, DWA heeft uitgezocht van, klopt het wel met die CO2? Is dat nou wel echt verstandig? Toen heeft de corporatie de vraag gesteld en daarvoor heeft DWA een contrarapportage voor gemaakt.

○ Added value model: Caldomus

4 Quotations:

10:18 Provides perspective for action (3:1470 [3:1524]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Nou, dat handelsperspectief proberen wij wel te bieden

10:29 Own model provides more detail... (4:1492 [4:1889]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Ja kijk, hoe hoger je het aanvliegt, des te minder maatwerk je kan bieden. En als je natuurlijk je eigen model hebt voor je eigen gebied, dan kun je het ook veel beter finetunen tot lokale kengetallen. En als je dan het landelijke kengetal gebruikt, dan is elke woning in Nederland is hetzelfde. Terwijl in Rotterdam hebben we bepaalde portiekwoningen, dat kun je dan beter destilleren lokaal.

10:53 Insight in where it might be easy or hard... (7:3974 [7:4168]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Wat mij vooral heeft geholpen is dat je wel grip krijgt of je van, waar zitten bepaalde concentraties van groepen, waar we wel een energietransitie op kunnen bouwen en waar het uitdagender word

13:23 Startanalysis and Caldomus provided similar results... (4:2564 [4:2835]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Ja zeg maar twee smaakjes, twee kleuren, oftewel elektrisch, oftewel een warmtenet. En hele gekke verschillen zaten daar niet in. Dat is wel een tijdje geleden, dat dat vergelijk is gemaakt. Maar ja, het was niet schrikbarend anders. Het zou gek zijn als het wel zo was.

○ Added value model: CEGOIA

13 Quotations:

4:25 CEGOIA: Insight into needed investment... (13523:13705) - D 4: D: Transcript Katwijk

Ja, uiteindelijk wel. Want het investeringsbedrag, dan weet je welke ruimte je hebt. Dan zeg je, het eerste half jaar krijg je gratis warmte. En zo kun je het vertalen naar bewoners,

4:26 CEGOIA: Information for municipality for a.o. ownership... (13980:14413) - D 4: D: Transcript Katwijk

En natuurlijk ook naar de gemeente toe, die is aan het overwegen of zij een eigen energie bedrijf willen. Maar ook naar, stel dat je toch een combinatie doet, dat je het beheer van de rechten van het eigenaarschap wel wil beheren, wel eigendom wil houden maar het werk en

de executie in eerste instantie aan marktpartijen wil overlaten omdat die ervaring hebben, dan kunnen we- Even kijken hoor, dan weten we ook hoe rendabel het is.

4:27 CEGOIA: To assess who is going to finance what... (14869:15048) - D 4: D: Transcript Katwijk

Dus daarvoor is dit belangrijk van, wie gaat het financieren, wie gaat het betalen en hoe betrouwbaar en kansrijk is eigenlijk de grote gemene deler voor de raad en de corporaties.

4:51 CEGOIA: It created a useful discussion... (28805:28914) - D 4: D: Transcript Katwijk

Nou ja, wij hebben wel die discussie gehad. Die discussie was extreem nuttig en CEGOIA is nu ook verbeterd hè

4:52 CEGOIA is now friendlier for aquathermic solutions... (29008:29136) - D 4: D: Transcript Katwijk

Wij hebben ze wel wat rekenwerk mee teruggegeven en wat aanpassingen en sindsdien is CEGOIA aquathermie vriendelijker geworden.

4:53 CEGOIA was good input for the heat transition vision... (29452:29688) - D 4: D: Transcript Katwijk

Het zijn eigenlijk aanzetten geworden voor warmtevisies om de rest te voeden. Daarna zijn de gemeenten zelf doorgegaan om die warmtevisie verder gereed te maken. En CEGOIA was al veel beter dan wat Rijnland had, als Rijnland dingen deed

4:54 CEGOIA was more useful than the study of Over Morgen that was already done... (29691:29832) - D 4: D: Transcript Katwijk

Want ze hadden een warmtevisie laten maken door OverMorgen geloof ik dat het was, maar dat was nog lichter. Dus het groeit wel hoor, die kenni

4:55 CEGOIA: Useful to have the societal costs per year... (30320:30403) - D 4: D: Transcript Katwijk

En dat is wel het mooie van CEGOIA, die laat dan de maatschappelijke kosten per jaar

4:59 CEGOIA: Provided the assesment framework needed for the PAW application... (32660:32749) - D 4: D: Transcript Katwijk

Nou gewoon, we waren toen blij met het afwegingskader, omdat je dat verplicht moest hebben

6:53 Insight in end-user costs... (31818:32143) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

En voor Overvecht Noord kijken ze daar al wel naar. Daar heeft CE Delft gezegd van, we rekenen de eindgebruikerskosten uit, op basis daarvan zeggen we dan eigenlijk, dit lijken de voorkeursvariabelen voor de infrastructuur. En dan rekenen we ook uit, op basis van wat we nu weten, wat dat voor de eindgebruiker zou betekenen.

7:19 CBS Data available... (6966:7176) - D 7: G: Transcript Utrecht

Dus wij hebben het over de zogenaamde CBS-buurtten. En de CBS buurtten zijn ook gebruikt in de startanalyse, bij PBL, blablabla. Het voordeel daarvan is, is dat je data ter beschikking hebt uit de CBS databanken.

7:26 Insight in end-user costs... (10380:10678) - D 7: G: Transcript Utrecht

: Ik weet niet precies, CEGOIA staat ook weer ergens voor natuurlijk. Het is wel een verfijning, dit is volgens mij wel de eerste keer dat CE Delft naar dat eindgebruikersniveau gaat. Dat is ook wel een beetje een ontdekkingsreis voor hun en voor ons ook dus. Het is eigenlijk wel heel interessant.

7:27 Transparency towards residents... (11799:12137) - D 7: G: Transcript Utrecht

Nou, wat één van de krachten was van de aanbieding die zij hebben gemaakt, is dat zij ook zeiden van, ja we willen het wel op zo'n manier doen, we hebben dat koplopers genoemd, dat we die ook onder de motorkap laten kijken. Mooie beeldspraak, maar dat we dus ook als het ware even de diepte in willen gaan met de mensen die dat leuk vinden

○ Added value modelling study: Openingsbod

6 Quotations:

7:49 Openingsbod adds value for Stedin... (23752:24155) - D 7: G: Transcript Utrecht

En zij zeggen eigenlijk, van mensen van Stedin heb ik dat begrepen, als een bepaalde wijk hoog scoort in alle modellen, dan weten wij eigenlijk wel genoeg, dan moeten we dat prioriteren en daarmee aan de slag en dat we weten waar we aan beginnen. Terwijl als die modellen hele uiteenlopende resultaten laten zien, dan zeggen ze van wacht even, is dit nou de wijk waar we als eerste mee aan de slag moeten

11:14 Comparison different modelling results... (2:2602 [3:97]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Dat is best wel interessant, want dan ga je ook zien van, waar komen die modellen met elkaar overeen? Dus dan zie je ook dat voor de meeste buurtten komen ze niet overeen, dan heb je dus gewoon verschillende uitkomsten bij de verschillende modellen. Maar bij een X aantal wijken, zeggen ze dan toch allemaal min of meer hetzelfde. En zij hebben dat dan ook nog wat verder doorberekend van, hoe veel komt er overeen en hoe betrouwbaar is dat en hoe robuust is dat? Nou ja, allerlei

statistiek hebben ze er nog overheen gegooid. Nou, dat vind ik persoonlijk wel heel fijn werken.

11:16 Model result comparisons... (3:215 [3:543]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Als je zoiets hebt van, waar je het over elkaar heen kan leggen en waar ik kan zien van hé, in ieder geval met deze drie modellen zeggen ze allemaal hetzelfde. Ja dan is de kans waarschijnlijk best aanwezig dat dit een goede oplossing zou kunnen zijn met de huidige stand van technieken, dat moet je er dan ook weer bij zeggen

11:17 Very practical (3:882 [3:913]) - D 11: K: Transcript Middelburg

2: Dat is echt heel praktisch.

11:47 Openingsbod practical (8:1651 [8:1719]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Nou vooral het model van Enduris/Stedin vind ik gewoon heel praktisch

11:76 Coupling between different models... (14:1248 [14:1442]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Y2: Voor mij dan het model van het Openingsbod.

X: En wat vond je dan zo waardevol aan de informatie die daaruit kwam?

Y2: Nou eigenlijk de soort koppeling tussen alle verschillende modellen.

○ Added value modelling study: Startanalyse

3 Quotations:

2:67 SA could offer extra substance... (42374:42637) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Ja, we zijn naar die sessie geweest uiteindelijk en we zijn ook van plan dat model te gaan invullen. Het is voor ons dat we best wel goed weten van wat waar kan en wat de opties zijn, maar het is wel een soort extra onderbouwing, van zitten we in de goede richting

5:43 SA provides good guidelines... (29036:29222) - D 5: E: Transcript Loppersum

Ik heb die startanalyse zelf bekeken en ik vind het ook prima, het is een goede handreiking denk ik, dus daar hebben we echt wel wat aan. Ik denk dat we daar wel gebruik van zullen maken.

6:67 Compared SA to Vesta MAIS results... (40891:41418) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Nee, want dat is natuurlijk het Vesta MAIS model. Dus wij hebben hetzelfde model gebruikt en wij waren alleen een beetje onaangenaam verrast, want ze hebben natuurlijk net iets andere veronderstellingen gehanteerd en daar kwam dan vaak groen gas uit. Nou, daar waren we niet zo blij mee. Dus wij hebben dat vooral gebruikt om te kijken van, hoe scoort dat met onze eigen analyses en waar zitten de verschillen en waar komen die verschillen nou vandaan. Dus wij hebben daar zeg maar met die uitkomsten zelf niet zo veel gedaan.

○ Added value pilot project

25 Quotations:

6:42 Do's and dont's... (25691:25777) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Nou, het helpt ons in ieder geval, hoe je zo'n proces organiseert en de do's en don'ts

6:43 Important lessons on resident participation... (26213:26529) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Ik denk waar vooral heel geleerd is van, hoe pak je dat nou aan met bewoners. Hoe ga je nou bewonersparticipatie bij de mensen. Wat leeft er bij de mensen, welke informatie moet je wel geven en welke informatie moet je niet geven en hoe doe je dat dan? Ik denk dat dat vooral, dat daar veel van geleerd is zeg maar.

6:65 Lessons for the future; laws & regulation, slow progress... (39897:40205) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Het juridisch kader is nog lang niet af. Dus het is- Ik denk ook dat het vooral bedoeld is om van te leren en volgens mij, wat ik zo zag, ik heb een keer snel zo'n evaluatie gescand van aardgasvrije wijken, nou daar hebben ze bijna allemaal last van volgens mij, dat het veel langzamer gaat dan ze verwachten.

6:66 Lesson learned; more subsidy needed... (40206:40397) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Dat is één en twee dat ze allemaal subsidie hebben aangevraagd, maar dat ze erachter komen dat dat toch waarschijnlijk onvoldoende is om de onrendabele top te dekken voor de meeste bewoners.

6:69 Important lessons on resident participation... (42568:42769) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Ja, dat denk ik wel. Wat ik zei van, die proeftuin is vooral ook om van te leren. Hoe doe je dat nu met stakeholders en hoe doe je dat met participeren. Dus ik denk dat we daar vooral heel veel leren,

8:61 Wouldn't have started otherwise... (11:541 [11:827]) - D 8: H: Transcript Brunssum

En ik denk dat zonder het aanvragen van de proeftuin, hadden we die inzichten niet, dan waren we nog niet gestart, los van de transitie visie. Want dat is een product, dat moet je voor een bepaalde tijd opleveren. Dus ik denk dat wij daar enorm veel voordelen uithalen uiteindelijk.

9:51 Option to use this approach in Utrecht... (9:3696 [10:438]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

maar de RVO, de Proeftuin

Aardgasvrije Wijken zei ook van ja, maar jullie concept, op het moment dat dit wel slaagt, dan zou je dit ook in bepaalde wijkjes in Utrecht kunnen doen. Die wel ook op dezelfde manier zijn opgebouwd met een plantsoen ervoor of een speeltuin waar je die seizoenbuffer onder kan graven. En niet overal is natuurlijk twee drie hectare landbouwgrond beschikbaar. Weet je, dus daarom doen we zo moeilijk eigenlijk, omdat toch veel breder-

9:57 Experimenting with innovative solutions... (11:3322 [12:205]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Maar goed, dat is dan misschien ook wel de toegevoegde waarde van de proeftuin dan denk ik, dat je leert of dat soort dingen werken?

Y: Ja, zo hebben wij het heel erg ingestoken. Ik heb ook weleens bij bijeenkomsten gezeten, die georganiseerd zijn door proeftuin aardgasvrije wijken en dan hoor je één of andere ambtenaar of iemand die

10:35 You can inspect houses... (5:1690 [5:2040]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Het mooiste aan de proeftuin is dat je kunt schouwen, dus je gaat echt naar die woningen toe en zien wat er, hoe zo'n systeem zou kunnen landen in zo'n woning. En dan merk je eigenlijk dat op de ene manier je aannames adaptief waren, dat het eigenlijk veel goedkoper kan en bij andere woningtypes toch uiteindelijk blijkt dat het wat duurder is. E

10:37 Inspection houses... (5:3125 [5:3390]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

n daar bedoel ik eigenlijk mee dat je, ook al heb je wel je bouwtypes en je bouwjaren, maar dat je zelf blokjes kan voeren van, dit is dit soort type woning of dit is dit soort type architectuur en zo doende veel scherper die kostenberekening kan doen per buurt.

10:38 Inspection houses... (5:3914 [5:4127]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Dus dan geef je in de verkenning de gelegenheid om bepaalde nieuwe types wat verder door te schouwen, zodat we een goed palet hebben voor heel Rotterdam. En dat ook scherper hebben voor zo'n nieuwe modellering.

10:68 You can experiment... (11:1702 [11:1887]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Dus je hebt ook ruimte om vast aan de slag te gaan met een paar woningen. Of je hebt de ruimte om verschillende benaderingsmethoden af te tasten. Dat je kunt ontdekken wat het beste is

10:69 You have the money to start... (11:1889 [11:2090]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

In Pendrecht kunnen ze nu gewoon aan de slag en in andere gebieden, moet er toch wel weer gekeken worden naar de raad, die een 'go' moet geven of het college die zegt, hier gaan we geld in stoppen. E

10:79 Visibility... (12:3656 [12:3896]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

: Ik denk sowieso als gemeente moet je zichtbaar zijn in die wijken. En ik denk dat de grootste kracht van de aanpak in Pendrecht is dat die winkel daar geopend is. Voor heel veel mensen met verschillende behoeften die daar terecht kunnen.

11:35 Insight into the difficulties of financial feasibility... (6:929 [6:1881]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Ja, zeker wel. In Zeeland zie je sowieso dat er heel weinig warmtebronnen zijn om warmtenetten te maken. Dus dat is natuurlijk een heel verschil met de Randstad, waar die toch veel meer aanwezig zijn. En wat natuurlijk voor onszelf, maar ook voor de andere partners in ons project wel interessant is, is om te kijken van, als wij 3,8 miljoen vanuit BZK kijken en het is zo ideaal gelegen, het is een wijk direct naast het bedrijf, de leidinglengtes zijn kort, je krijgt hoge-temperatuur warmte, eigenlijk allemaal super ideaal en dan met zo'n smak geld en het is nog erg twijfelachtig of het wel gaat lukken?

Dat maakt ons wel wat bezorgd voor andere wijken, om dat zo te gaan doen. De meeste warmtebronnen bij ons zitten in het Sloegebied heet dat dan. Dus bij de Westerschelde zit dat. En die afstanden zijn gewoon veel groter tot woonwijken. Dus als het dan nu al zo moeilijk is, dan vragen we echt ons af van, hoe moet dat in de toekomst?

11:36 Insight difficult financial feasibility... (6:1919 [6:2126]) - D 11: K: Transcript Middelburg

dat hebben wij al vaker tegen elkaar gezegd. Als het zelfs met zoveel subsidie nog niet haalbaar is, of nauwelijks haalbaar is, dat geeft wel te denken voor de toekomst, voor de toekomstige energietransitie

12:54 Energie uitvoeringsplan... (25578:25828) - D 12: L: Transcript Assen

. Er zijn natuurlijk al wel sinds jaren al wijkuitvoeringsplannen, maar echt een wijk energieplan, dat gaan wij nu voor het eerst maken. Dus goed, dat zijn juist ook mooie, daarvoor is de proeftuin ook bedoeld. Dat gaan we uitvinden de komende tijd.

12:56 Provide a concrete offer for residents... (26389:26954) - D 12: L: Transcript Assen

En wat heel belangrijk is, hoe concreter je aanbod is, hoe beter je boodschap ook in de wijk. Want dan weet je ook waar je mensen op bevraagd. Want er is, ik meen dat de overheid steeds meer mensen wil betrekken en ik denk ook dat het altijd goed is om te communiceren, ook al heb je niet altijd nieuws. Maar een groot gedeelte van de bewoners verwacht soms ook wel dat je als overheid met plannen komt en dat je niet voor elk wisje wasje eigenlijk bewoners gaat bevragen. Want die hebben druk ook met heel veel andere dingen. Dus dat is belangrijk om te realiseren.

12:57 People want to be unburdened... (26956:27174) - D 12: L: Transcript Assen

Het is ook heel belangrijk om te realiseren dat er een hele grote groep mensen gewoon ontzorgd wil worden. Dus kom maar gewoon met een aanbod dat relatief plug en play werkt en nou bemoei me er verder niet te veel mee.

12:58 Collaboration with stakeholders is important... (27175:27464) - D 12: L: Transcript Assen

Er zijn natuurlijk heel veel inzichten, het zit hem ook in samenwerking, dat je zorgt dat de stakeholders in de wijk goed betrokken zijn, dat ook echt die verschillende opgaven en verschillende kansen ook echt worden benut. Dus dat je daar in een vroeg stadium die stakeholders ook betreft.

12:59 Communication preferences residents... (27489:28524) - D 12: L: Transcript Assen

Ook echt bijvoorbeeld heel praktisch, als jij met bewoners in gesprek wilt, dan moet je heel erg goed kijken naar wat zijn hun voorkeuren van communiceren. Wat wij heel erg veel doen, we werken heel vaak met foldertjes en die gooien we door de bus met gewoon kort de informatie erop. En dan kun je denken, ja is dat nou duurzaam? Nee, is niet altijd even duurzaam, maar de kans dat iemand dat ziet is wel groot. En nou aanbellen is iets wat bij ons gewoon heel goed werkt, dus op het moment dat jij echt even face-to-face contact hebt en vraagt of iemand naar een bijeenkomst komt of dat iemand iets inhoudelijks van het plan vindt, dan heb je meer succes op het moment dat je dat zo doet, dan dat je een mailtje stuurt bij wijze van spreken. En nou ja, we maken ook wel veel gebruik van mensen in de wijk die gewoon een goede positie hebben in de wijk, die weten wat er speelt, die ook communicatief goed in de wijk liggen. Dat zijn ook wel een beetje onze ambassadeurs, dat is ook altijd wel belangrijk als je met zo'n plan bezig gaat

12:60 There will always be things that go wrong... (28527:29066) - D 12: L: Transcript Assen

Nou ja goed, zo zijn er eigenlijk wel allemaal lessen, maar er gaat ook een heleboel mis. En ik denk dat je dat ook altijd moet realiseren, misschien is dat nu in het begin nog wel ietsje meer als later wanneer je het zes keer gedaan hebt, maar het gaat niet allemaal in één keer goed en je moet gewoon starten en accepteren dat er ook dingen fout gaan. En als je dat niet kunt en ook daar het draagvlak niet voor hebt, dan is het een hele lange weg. Dan wordt het ook een weg met heel veel kuilen denk ik, waar je om de haverklap in valt.

12:63 You should take the time to assess the lessons learned... (30377:30606) - D 12: L: Transcript Assen

maar er zijn natuurlijk ontzeten veel grote en kleine dingen die je leert als je met dit soort projecten aan de slag gaat. En dat je daar voldoende tijd bij neemt, om daar ook bij stil te staan, dat is ook een belangrijke les.

13:38 Started thanks to the pilot project... (7:2992 [8:18]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Nee, dat is ook zo. We hebben ook van de andere kant ook gewoon het geluk dat we een proeftuin hebben, want daarmee zijn we gewoon al begonnen voor de proeftuin om ons te verdiepen en alles.

En hadden we die proeftuin niet gehad, dan waren we nu nog niet waar we nu als gemeente staan.

Dus dat heeft ook echt wel zijn meerwaarde. Dus ja, dat zwingelt ook wel dingen aan, ook intern in je

eigen organisatie.

13:39 The municipality as an organisation has to transition... (8:453 [8:744]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Ja en dan kun je ook je eigen gemeentelijke organisatie, daar beginnen een transitie te bewerkstelligen, zal ik maar zeggen. Wij proberen nu wijkgericht te gaan werken, misschien dat Diana daar ook wel iets over verteld heeft. Maar dat betekent wel een soort van kanteling in je organisatie

○ **Analysis tools used**

51 Quotations:

1:8 Energyscan for residents... (5127:5293) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

. En dat houdt dus in dat wij elke woning een gratis Energyscan hebben aangeboden en dat doet een organisatie van ons en dat heet de Energie Inspectie in Leeuwarden.

1:9 Energyscan for residents: EPA advisor... (5346:5935) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

En wat houdt dat in, dat zijn mensen die zijn EPA-adviseur en die kijken dus naar de individuele woning op basis van wat voor installatie zit er in die woning en wat is de isolatie waarde van de woning. En daar komt dan een rapport uit en dat gaat naar de desbetreffende eigenaar van de woning en die kan dan uiteindelijk met dat rapport, kan hij offertes gaan opvragen. Nou, wij hebben gezegd, wij willen iedereen zoveel mogelijk ontzorgen. Dus op het moment dat diegene het rapport krijgt, dan kan hij ondersteuning krijgen, ook weer door diezelfde adviseur, om offertes te gaan opvragen.

1:20 Cost-analysis with RVO software... (11243:11400) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Ja dat was in het beginsel, dat heeft te maken gehad met dat in het uitvoeringsplan, voor wat betreft de kosten uiteindelijk van verschillende typen woningen

1:52 Energyscan for residents: no costs... (35020:35140) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Mensen een scan aanbieden, daar moet je geen bedragen voor gaan vragen, dat hebben we gewoon kosteloos bieden we dat aan.

1:55 No tools but common sense... (13516:13664) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Nee, maar het gezond verstand wel en daar zijn we ook wel achter, als we het bijvoorbeeld hebben over een warmtenet, dat is gewoon hier niet te doen.

2:3 Feasibility study alternatives... (1754:1862) - D 2: B: Transcript Eindhoven

We zijn nu vooral bezig nog met het haalbaarheidsonderzoek naar de alternatieven, in dit geval een warmtenet.

2:13 DWA Businesscase... (5566:5765) - D 2: B: Transcript Eindhoven

us nu hebben we echt ingezoomd op die vijfhonderd en daar hebben we ook een adviesbureau voor ingeschakeld, DWA, die ook technisch-financieel ons ondersteunt bij het rond rekenen van die business case

2:18 OverMorgen: study into available heat sources... (7957:8101) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Aanvullend op CE Delft hebben we nog een onderzoek laten doen door OverMorgen. OverMorgen heeft voor ons een soort bronnen inventarisatie gemaakt

2:24 Heat source study... (11242:11450) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Dus van twee jaar geleden, kansenkaart energie, dat zijn eigenlijk de kansen die ik net schetste. Dus waar zitten de bronnen in de stad, waar hebben we in ieder geval Theo, Thea en Thet zoals jij het ook kent.

2:53 DWA cost-benefit analysis... (31076:31332) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Vaak, wij hebben berekeningen gemaakt, DWA heeft dan voor ons gedaan, maar dan was het vertrekpunt- We hebben gezegd, die twee alternatieven, als je die vergelijkt met nu, dan ga je er als bewoner altijd op achteruit. De energietransitie kost gewoon geld.

2:65 DWA businesscase... (39870:40011) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Maar dat was het ook hoor, daarna zijn we overgestapt op DWA. En DWA is bijvoorbeeld bezig met de doorrekening van die individuele woningen.

3:7 Heat source studies & stakeholder workshops... (1:3226 [2:265]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

Die heeft dan bijvoorbeeld bronnenstudies laten uitvoeren van, welke warmtebronnen hebben we nu in Eindhoven en hij heeft workshops gehouden met de corporaties Enexis en EnNatuurlijk, ons warmtebedrijf wat actief is in Eindhoven, om al met zijn allen te kijken van, welke warmtebronnen zijn er dan eventueel logisch om te ontwikkelen,

waar komen vraag en aanbod van warmte bij elkaar. En op basis van die bronnenstudie en die workshops hebben wij een eerste kaart gemaakt, die eigenlijk alleen nog maar ingaat op de vraag, waar in de stad zijn warmtenetten eventueel logisch en waar eventueel niet.

4:16 Businesscase IF technology... (9792:9958) - D 4: D: Transcript Katwijk

: Ja, er zijn meerdere businesscases. We hebben onderzoeken gehad bij IF, dat is waar alles ook ontstaan is, die zijn natuurlijk ook wel grondlegger van de aquathermie

4:17 Businesscase DWA... (9959:10101) - D 4: D: Transcript Katwijk

en daarna had je nog DWA met contra-expertise. Want er werd toch wel getwijfeld over de CO2 afname, dat is uiteindelijk wel een doelstelling.

4:30 Resident game... (16700:17032) - D 4: D: Transcript Katwijk

ij hebben bijvoorbeeld het bewonersspel gespeeld, tot het niet meer kon. En daar zie je inderdaad dat er ook gewoon nog heel veel ontwikkeld. Het grootste verschil is de kennis over warmtenetten. Sommige mensen denken dat we energie uit de rivier halen, dat er dan grote hoogteverschillen moeten zijn, om maar een beeld te schetsen.

4:35 Resident questionnaire... (19343:19521) - D 4: D: Transcript Katwijk

En deze vragen die in dit spel worden gesteld, die komen ook nog in de enquête. We hebben een digitale enquête en die gaat volgende week uit, binnen drie weken. Nou, helemaal top

4:57 DWA study: Indication of CO2 reduction... (31479:31676) - D 4: D: Transcript Katwijk

Ja dat klopt, DWA heeft uitgezocht van, klopt het wel met die CO2? Is dat nou wel echt verstandig? Toen heeft de corporatie de vraag gesteld en daarvoor heeft DWA een contrarapportage voor gemaakt.

5:16 Zero-measurement energy use... (13497:13854) - D 5: E: Transcript Loppersum

Dat document was er vooral op gericht, dat ging over het gebied Westeremden en 't Zand en het was meer een soort nulmeting van wat is nou het energieverbruik van die dorpen op dit moment en hoe ontwikkeld zich dat naarmate ons project vordert. Alleen ja, omdat ons projectplan in die zin volledig is omgegooid, heeft die nulmeting niet zo heel veel zin meer.

5:29 Energyscan for residents... (20313:20759) - D 5: E: Transcript Loppersum

n van elke woning wordt een maatwerkadvies gemaakt, dus er komt een onafhankelijke energieadviseur bij mensen thuis en die kijkt wat voor die woning, welke maatregelen nodig zijn om te voldoen aan de energiereductie eis en aan de eis om aardgasvrij te worden, dus welke maatregelen zijn daarvoor nodig. Die maakt ook een begroting. Die rapporten komen allemaal bij mij langs en nou ja, daar geef ik mijn goedkeuring op als ik geen gekke dingen zie

6:4 Analyse current situation with GIS Data... (2893:3135) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Dus dat betekent zeg maar met behulp van nou heel gedetailleerde GIS data kijken van: Waar staan we nu? Wat voor woningen hebben we? Hoe oud zijn die? Wat is het energie gebruik? Wat voor utiliteiten liggen er? Wat voor infrastructuur ligt er?

6:6 stakeholder workshops... (3353:3707) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Dus we hebben verschillende workshops gehad met stakeholders om hen te informeren, maar ook om zelf met data te spelen. En we zitten nu eigenlijk in een fase dat we de analyses, die willen we af hebben, maar dat we nu moeten gaan afwegen. Een soort conclusies moeten we trekken van, wat gaan we hier nou allemaal van vinden, wat komt er nou eigenlijk uit?

6:45 PWE... (27324:27566) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

En we hebben een participatieve waarde evaluatie laten uitvoeren in samenwerking met de TU Delft, dus dan konden mensen meedoen aan experiment. Dan moesten ze gaan kiezen van, wat vind u nou belangrijk bij de keuze van een aardgasvrije wijk.

6:64 Resident questionnaires... (38635:38908) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

geloof dat de Universiteit Utrecht vanuit de faculteit sociologie, die heeft ook een onderzoek uitgevoerd, dat was geloof ik een enquête. Nou volgens mij struikelde de onderzoekers op een gegeven moment over elkaars benen daar in die wijk. Iedereen dacht, daar moet ik heen

8:41 Neighbourhood walk... (6:2357 [6:2587]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Ik heb een omgevingswandeling gemaakt een tijdje terug, hoe heet dat nou- En daarin hebben we eigenlijk mensen gevraagd, hoe zij staan ten opzichte van verduurzaming? En we kregen daar eigenlijk hele positieve reacties op terug.

8:47 Hire installation advisor for options in houses... (7:1659 [7:1985]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Waarbij wij een installatieadviseur en een aannemer bij wijze van selecteren, om te kijken van, wat betekent het installatietechnisch, welke opties zijn er? Hoe kunnen we nou de rest van je huis verduurzamen? En dat we daarmee dus een plan maken voor de hele wijk, dat is in ieder geval een dingetje wat we moeten uitwerken.

8:67 Climate adaptation tools... (11:3448 [12:190]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Er zijn gewoon tools voor, met name vanuit de klimaatadaptatie, om daar de maatschappelijke baten van uit te drukken. En daarnaast zijn er zoveel gegevens

beschikbaar, dat je prima kunt aangeven waar andere voordelen ook nog te halen zijn. En ze hoeven niet allemaal in geld uitgedrukt te worden, maar een deel helpt wel. Laat ik het zo zeggen.

9:6 Contest... (2:1490 [2:1859]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Wat we gedaan hebben, is eigenlijk als een soort voorronde hebben we een technische commissie opgericht. Daar zaten ook dorpsbewoners is, maar ook de RCE en nog zo één of twee partijen en die hebben gekeken vooral- De RCE bijvoorbeeld, op dat ruimtelijke beeld van, past het in Nagele of doet het te veel afbreuk aan de beeldkwaliteit, de architectuur van het dorp.

9:7 Contest: Innovation + feasibility... (2:2552 [2:2990]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

- Ze hebben vooral inderdaad ook gekeken naar toch echt innovatie, van wat is nou echt nieuw maar wel kansrijk? Dus het moest wel, niet hoog vliegen. Want we hadden ook een aantal hoogvliegers erin, dat je denkt van, ja enorm mooie dromen, maar vrijwel niet te realiseren. En wij wilde wel iets hebben, of de jury, wat ook daadwerkelijk, waarvan men kon inschatten van, dat zou ook wel echt technisch en financieel te realiseren zijn.

9:8 Contest: business case... (2:3158 [2:3503]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Ja wel wat, alleen was dat zeker in dat beginstadium vrij lastig om dat in te schatten. Op het moment dat je met innovaties bezig gaat, weet je natuurlijk heel moeilijk om die kosten in te schatten. We hebben het wel gevraagd aan de partijen, om ook een soort business case erbij te doen. Maar voor wat dat waard is, zou je bijna kunnen zeggen

9:11 Contest: Sustainability... (3:1360 [3:1572]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

a zeker, ik kan bijvoorbeeld weer dat beton voorbeeld noemen, Pieter de Bruin, die was faliekant tegen het beton ontwerp. Omdat ze zeggen, beton is eigenlijk per definitie, dat is geen heel duurzaam materiaal.

9:13 Improve business case with consortium... (3:2398 [3:2779]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

m, dat was een consortium eigenlijk van vier partijen die Nagele in Balans hebben bedacht, of samen hebben ingediend. Die hebben met zijn vieren een aantal keren om de tafel gezeten om die business case aan te scherpen, onder andere. Nou daar heeft de gemeente ook een financiële bijdrage aan geleverd, om dat dan ook te betalen. Dus dat was al de volgende slag die gemaakt werd

9:14 Improve business case... (3:2782 [3:3067]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

En ja, dan zit je bijvoorbeeld met dingen als, daar is bijvoorbeeld toentertijd een looptijd gehanteerd, een doorlooptijd van veertig jaar. En dat hebben we later teruggeschroefd naar dertig, bijvoorbeeld hè. Je ziet dat die businesscase eigenlijk nu steeds meer de trechter in gaat.

9:19 Irisk provides input for business case... (4:1522 [4:1786]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

n we in het verloop ontwerp, want er was al een business case opgesteld, nogmaals die wordt steeds fijner, nou daar kan die dan hele nuttige en zinnige input voor leveren. Dus dat bevalt wel goed, om het op die manier in te richten, het kost alleen heel veel geld

9:26 Design is made by Hocosto, business case by Innax and laws & regulations are analysed by a notary office... (6:151 [6:427]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Wij zijn zover dat het DO, het definitief ontwerp wordt op dit moment door Hocosto opgemaakt. Ik omvat dat meer dat DO, ook als businesscase, dat wordt door Innax opgemaakt. Het juridisch huis, de juridische constructie, daar is nu Olenz Notarissen uit Veenendaal mee bezig.

9:28 Investigations into applying this at multiple neighbourhoods... (6:1061 [6:1448]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Wat er gedaan wordt, er wordt een doorkijk gemaakt en die is al voor een deel gemaakt, met een business case van, wat gebeurt er als je wel degelijk een hele hof aansluit. Of misschien wel twee hofjes tegelijk, dus ongeveer per hof vijftig woningen, er is nu een doorkijk gemaakt voor honderd woningen zeg maar en dan ziet de business case er veel gunstiger uit, dat het haalbaar lijkt

9:37 Resident meetings... (8:4 [8:233]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Nou, ik moet zeggen, wij hebben een aantal keer best wel bewonersavonden gehad. Wat je ziet, in het begin is de belangstelling natuurlijk heel groot, ook wel van mensen die ik normaliter niet bij dat soort avonden zie zeg maar.

9:38 Resident questionnaire... (8:370 [8:572]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

nou toen hebben we een kleine enquête gedaan van, wat vind je nou van dat plan? Nou toen kregen we toen hele goede cijfers, een acht, een negen, mensen waren eigenlijk heel enthousiast, heel positief.

10:21 Potential heat sources... (3:2055 [3:2257]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

En dit jaar, begin dit jaar, een bronnenstrategie, of eigenlijk is het gewoon een energiestrategie gekomen. Waar we dan gekeken hebben, wat is de vraag van onze stad en wat is de potentie van bronnen?

10:54 Perhaps an application or a resident questionnaire... (8:453 [8:862]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

We proberen wel dit jaar draagvlak te meten, misschien door een enquête of een app. Maar uiteindelijk ligt het ook aan je aanpak zelf, hoe je mensen benaderd en over de streep helpt. En dat is niet generalistisch te vatten in acht verschillende groepjes. Ik bedoel, we hebben meer dan zeshonderdduizend bewoners, ze hebben allemaal een andere reden waarom ze wel of niet iets willen of wel iets willen doen

11:7 Overmorgen does multiple projects... (2:1420 [2:1525]) - D 11: K: Transcript Middelburg

a precies, want OverMorgen heeft wel eerder diverse opdrachten gedaan. En wij hebben dan ook hun model. D

11:24 DWA feasibility study... (4:2108 [4:2555]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Dat klopt, die zijn vanaf het begin af aan betrokken bij het project, inmiddels niet meer. Maar vanaf de start van het project is er gekeken van nou, we moeten een haalbaarheidsstudie laten uitvoeren om te kijken van, wat is nu mogelijk? En daarvoor is contact opgenomen met DWA, die hebben een haalbaarheidsstudie uitgevoerd. En dat bleek dat die best wel positief was, eigenlijk zo positief dat we zeiden van, daar moeten we zeker mee door.

11:26 More detailed study by Greenvis... (4:3288 [4:3619]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Nou, uit die business case- De conclusie van de business case was van, nou het is heel goed haalbaar. Dus dat was, toen is er gezegd van, dan moeten we verder gaan verfijnen. Vervolgens is er besloten dat er in detail gerekend gaat worden naar de engineering. En daar is Greenvis is daar mee bezig, of die is daar mee begonnen. E

11:27 Greenvis had different results than DWA... (4:3619 [4:3785]) - D 11: K: Transcript Middelburg

En ja gaandeweg bleek eigenlijk dat uit die engineering, met name die investeringskosten, dat die toch wel wat anders uitpakten dan aanvankelijk is berekend door DWA.

11:31 Feasibility study DWA & Greenvis... (5:3273 [5:3577]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Nou er is gekeken wat de investeringskosten en de exploitatiekosten zijn en er is rekening gehouden met de bijdrage die wij hebben ontvangen van Binnenlandse Zaken, die is er in verwerkt. En vervolgens is er gekeken van nou, wat moeten dan de individuele huishoudens nog bijdragen in de aansluitkosten.

11:73 Research into aquathermic solutions... (13:2022 [13:2267]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Er lopen ook onderzoeken om te kijken of er iets met aquathermie kan, maar dat zit natuurlijk wel weer aan lage temperatuur vast. We hebben ook een keer een onderzoekje naar riothermie gedaan hè Bas. Maar dat is niet helemaal gunstig uitpakkt

12:17 DWA study... (6986:7392) - D 12: L: Transcript Assen

En aan de andere kant hebben wij DWA gevraagd, om de eerste verkenningen die er al lagen, wij hadden als KAW die woningen al bekeken en daarnaast was er ook al een eerste scan van mogelijke warmteoplossingen gedaan en concepten. En DWA hebben wij gewoon gevraagd van, ga nou eens een aantal kansrijke concepten uitwerken, wat doet dat voor deze wijk? Qua kosten maar ook gewoon qua technische mogelijkheden.

12:21 Business case... (8434:8650) - D 12: L: Transcript Assen

En als daar een voorkeursvariant komt, dan gaan we die vervolgens verder uitwerken in een business case. En de business case leidt dan als het goed is in de loop van het jaar tot een wijk energie plan voor de wijk.

12:22 DWA: Business case... (8768:8876) - D 12: L: Transcript Assen

Wij hebben op dit moment wel bij DWA aangegeven dat wij hen vragen om die business case verder uit te werken.

13:27 Resident questionnaire... (5:1517 [5:1819]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

En onderdeel daarvan is ook een enquête die we uit hebben gezet in die elf wijken, eigenlijk een draagvlakmeting naar aardgasvrij verwarmen. Dus die uitkomsten daarvan, die nemen we ook mee, die worden verwerkt in het warmteplan en die zijn dan ook van invloed op in welke wijken je aan de slag gaat.

13:30 Resident questionnaire... (5:2892 [6:242]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Ja, waar hun voorkeur naar uitgaat en zo. En we vragen inderdaad dat soort zaken, hoe kijken mensen aan tegen warmtepompen, warmtenetwerken of een beetje peilen waar de voorkeur naar uitgaat? Wat ze zelf al hebben gedaan aan verduurzaming aan hun woning, wat ze nog van plan zijn

om te doen, of ze veel willen doen of dat ze eigenlijk niks meer willen doen? Hoe ze er tegenaan kijken dat de wijken aardgasvrij worden gemaakt? De volgende vraag- Er zit een telefoontje achter, er komt een piep doorheen, dat is irritant.

13:43 EntraManagement made GIS maps for COs... (8:2836 [8:3427]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

X: Ja precies. En zijn die planningen van die verschillende partijen, hebben jullie daar goed inzicht in of is dat soms nog lastig om die te verkrijgen?

Y: Nee, nee, want zij zijn daar zelf bij betrokken hè, bij ons proces. Dus die brengen zij in.

X: Dus dat zijn vooral de woningcorporaties en de netbeheerders waarschijnlijk?

Y: Dat is allemaal ook mooi ingetekend op kaarten, met GIS. Dus daar wordt mooi gebruik van gemaakt, daar werkt iedereen goed aan mee.

X: Ja, dus jullie hebben allerlei GIS-kaarten daarover nu liggen. En zijn die ook gemaakt door EnTra management?

Y: Ja.

○ **approach**

149 Quotations:

3:3 Requirements TVW unclear... (1:1184 [1:1477]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

Die transitievisie warmte, het is niet echt landelijk heel duidelijk hoe ambitieus die moet zijn, welk detailniveau die moet hebben en welke vorm die moet zijn.

Dus wij kijken wel vrij breed naar wat die transitievisie warmte dan is, denk ik. In vergelijking met sommige anderen gemeenten.

3:4 Basic analysis done... (1:1727 [1:2226]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

a, in ieder geval, dat is wel de slag die ik wil maken nog voordat wij de onze opleveren. Want wij hebben al een soort tussenstap gemaakt, wat gebaseerd is op een hele eenvoudige analyse nog, maar om toch alvast iets van inzicht te geven in waar gaat het naartoe. Maar goed, dan denk ik, er is nog zo veel op af te dingen. Je kunt eindeloos doorgaan met dat detailleren en verbeteren. Nou omdat wij nu die ruimte hebben omdat we al een aantal jaar bezig zijn, wil ik dat dus ook doen voor 2021.

3:8 Map with potential spots for a heat network... (2:626 [2:1399]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

n die kaart, eigenlijk hebben we die nog niet vastgesteld, die hebben we in een document gestopt samen met een aantal uitgangspunten die we verder belangrijk vinden om te komen tot een definitieve selectie van wijken die voor 2030 aan de beurt komen. Maar in dat stuk schemert al wel door waar het ongeveer naartoe gaat, want we hebben een aantal pioniersbuurten lopen en ook een proeftuin. Dus ja, het licht voor de hand dat die op dat lijstje komen, want we doen ze al. En er zijn een aantal onderzoeksgebieden op die kaart aangegeven waar het meeste potentie lijkt om een warmtenet van de grond te krijgen. En ook binnen die gebieden is het voor de hand liggend, dat dan die wijken vroeger in de tijd aan de beurt komen, maar daar doen we nu nader onderzoek naar.

3:9 Options for all-electric and impact on electricity network... (2:1400 [2:2157]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

Maar goed, er zitten dus ook heel veel dingen nog niet in die eerste versie.

Bijvoorbeeld er is niet gekeken naar welke wijken nou het meest voor de hand liggend zijn om met all- electric aan de slag te gaan. We hebben ook nog niet per buurt of gebied gekeken wat precies de temperatuur vraag is, gegeven het isolatieniveau van de woningen. Want ook dat kan een factor zijn in de keuze van een bepaalde oplossing. We hebben ook nog niet gekeken naar als je in een gebied zegt van, het zal wel all-electric worden, van kan het dan met die elektriciteitsnetten. Dus dat zijn een aantal onderwerpen die we nog wel willen adresseren voor 2021 voor de uiteindelijke transitievisie warmte, alleen weten we nog niet zo goed hoever we daar mee kunnen komen. W

3:11 Many developments in the city, need a plan before the TVW... (2:4059 [2:4195]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

. Er spelen allerlei ontwikkelingen in de stad, die eigenlijk al veel sneller vragen op een verdiepingsstap op zo'n hele basis variant.

3:14 Third party should compare results of multiple modelling approaches... (3:3283 [3:3768]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

Mijn insteek is dat wel die analyse een keer laten doen, dat laat ik dan ook doen door het bureau wat we nu gaan inhuren, dat ik dat model een keer laat bekijken en dat ook laat vergelijken met andere benaderingen die je kan gebruiken om tot je uiteindelijke visie te

komen. Om toch keurig te kunnen uitleggen aan de mensen dat we het breed hebben bekeken, maar uiteindelijk moet je toch verschillende benaderingen gaan combineren denk ik, om tot je uiteindelijke visie te komen.

3:17 Third party should analyse social aspects as well... (4:2412 [4:3183]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

Nee, ik wil met één partij in zee, die wel meerdere aspecten van de opgave analyseert. Want dat hebben we ook nog niet zo gedaan, waar zit nou het meeste energie in de wijken? Dat kan ook leidend zijn in de keuze. We weten wel een beetje, gewoon uit ervaring, dat er in bepaalde wijken enthousiaste bewoners zijn. Maar we hebben daar nog niet een keer een systematische inventarisatie van gemaakt, dus daar moet het bureau dan naar kijken. Ze moeten gewoon nog eens alles op een rijtje zetten met alle modellen. Dat hoeft niet heel diepgaand, maar als het goed is kan een bureau dat ook snel genoeg van, dit komt eruit in Eindhoven en een soort van duiding van bijvoorbeeld zo'n Leidraad. Wat kunnen we wel vertrouwen en wat wat minder? Dat is dan een invalshoek.

3:18 Third party should analyse impact on electricity networks... (4:3184 [4:3670]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

Een invalshoek is dus die elektriciteitsnetten, eens kijken of we daar wat van kunnen zeggen, of het wel realistisch is om voor een heel groot gedeelte van de stad warmtepompen te doen? Of waar misschien vrijheidsgraden zitten in het elektriciteitsnet en waar niet, dat is een invalshoek. En een invalshoek is dus ook die vraagkant, wat is de temperatuurvraag nou eigenlijk bij gebied. Even zo uit mijn hoofd, dat zijn een soort van lagen die ik graag uitgezocht zou willen hebben.

3:19 Find a solution together with stakeholders... (4:3671 [4:3992]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

En op de een of andere manier moeten we die bij elkaar leggen en dan door onze oogharen gaan kijken, wat is dan het plaatje? En dat is een interactie proces met de stakeholders. Want ik zie echt wel een verschil tussen de technisch-economisch en de sociale analyse en wat je er dan uiteindelijk met zijn allen van vind.

3:20 Design workshops for interpretation of data... (5:4 [5:370]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

Ja hoe ik het voor mij zie, is dat er eerst toch een grove data-analyse plaatsvindt om gewoon feiten op een rijtje te zetten en dat we dan, in een paar soort van workshops of ontwerpessies met stakeholders samen, kijken naar de interpretatie van die data. En ook van nou, deze data, is dat voldoende om samen tot de conclusie te komen of is er nog een slag nodig?

3:23 Residents represented through a spokesperson... (5:1632 [5:2084]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

Maar ik denk dat we wel bij de stakeholdersessie een vertegenwoordiging van 040-Energie gaan betrekken. Dat is een lokale energiecoöperatie, een vereniging, die ook heel veel voorlichting doen voor inwoners en die best wel een gevoel hebben vanuit hun inwoner

schap maar ook vanuit hun betrokkenheid bij de vereniging denk ik. Wat de blik van de inwoner is zeg maar. Dus ik verwacht dat we vertegenwoordiging vanuit die partij ook zullen betrekken.

3:24 You need something to present to residents... (5:2535 [5:3568]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

Wij hebben gemerkt in onze proeftuin dat je dat wel echt interactief met de bewoners moet doen maar dat het ook wel fijn is om ook wat voorwerkt te hebben gedaan. Dus ik verwacht dat we starten met eerst nadere haalbaarheidsstudies in de wijken die we als eerste aan de beurt laten komen. Maar eigenlijk draaien we het ook om, wij hebben die haalbaarheidsstudies al lopen en pas als we denken van, het is wat, dan gaan we dat ook vroegtijdig opschrijven in de transitievisie warmte. En dan gaan, even denken- En dan gaan we met die informatie op zak die wijk in en zeggen dit is ons eerste voorstel, maar goed, dat is nog niet in beton gegoten. Als jullie allemaal aan de warmtepomp willen in plaats van het warmtenet, dan is dat nog wel bespreekbaar wat ons betreft. Maar goed, wij hebben een scan gedaan en voor jullie wijk komt warmtenet als eerste uit de bus. En ja, hoe dat dan precies verder verloopt, daar heb ik iets minder zelf beeld bij. Omdat dat ook iets minder mijn, hoe zeg je dat, competentie is op dit moment

3:25 Not merely focusing on heat networks... (5:4147 [6:651]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

Maar wat ik wel merk, dat is ook

eigenlijk ingezet vanuit het verleden, toen hebben we heel erg ingezet op warmtenetten. Dat is op zich niet verkeerd denk ik, maar ik denk dat ik het in de toekomst wel iets meer zou willen ombuigen naar een iets andere benadering, waarbij we ook kijken naar wat willen mensen zelf en wat voor andere opgaven zijn er dus, die een aanleiding geven om iets te doen met energie. En dan hoeft het helemaal niet te zijn dat dat een wijk is waarvan we denken, daar is een warmtenet heel haalbaar of daar is all- electric heel haalbaar. Maar waar je veel meer vanuit de energie van de bewoners aan de slag gaat en dan krijg je ook een heel ander proces

3:26 Where is the energy in the city? Residents perspective... (6:927 [6:1282]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

Nou, één van de aspecten die ik noemde, waar ik zeg maar een soort van kaart laag van zou willen maken, waar zit nou de energie in de stad? Ik durf dan niet te zeggen dat dat dan de doorslaggevende factor zal zijn voor de keuze voor wijken maar ik wil hem in ieder geval echt serieus meewegen en daarover ook het gesprek met de andere partners aangaan.

4:7 Demand-based approach... (3737:3834) - D 4: D: Transcript Katwijk

En we hebben ook wel het ontwerp veranderd, want ik wilde graag een vraag gestuurde ontwikkeling.

4:11 TSN- start with no-regret measures... (5307:5737) - D 4: D: Transcript Katwijk

Dus we hoeven niet met deze 'geen spijt' maatregelen te wachten op een 'go'/'no-go' moment. Dus we kunnen nu ontwikkelen al, we kunnen nu al aanbiedingen doen. Dus wij hebben die aanbieding gedaan voor dat twee scholen project van, laten we samen onderzoeken of wij jullie warmte-koude kunnen leveren en dan maken wij die unit, want het geld is er. Alleen of dan het warmtenet er komt, dat is wat anders, dat zijn andere dingen.

4:13 No-regret measures... (6247:6366) - D 4: D: Transcript Katwijk

Dus je hebt THEA, daar heb je geen WKO voor nodig. Dus dan is de 'geen spijt' maatregel, die kan dan nog kleiner worden.

4:21 Collaboration with housing corporation... (11658:11866) - D 4: D: Transcript Katwijk

Tuurlijk is het slim bekeken dat die woningcorporatie daar een hele grote rol in kan spelen, nou dat hadden wij natuurlijk ook bedacht. Daarom zitten wij ook in die wijk, 60% van die wijk is corporatiebezit.

4:36 An indication of the openness of costumers... (20392:20515) - D 4: D: Transcript Katwijk

Nou daar kan je vooral een beeld uit krijgen, dus we zijn wel bezig van het ontwikkelen van het klantaanbod, door te vragen

4:45 Residents can invest in system... (24713:24876) - D 4: D: Transcript Katwijk

Ja zeker als die kopgroep van particulieren dan ook nog zegt van, wij zijn wel geïnteresseerd in het rendement. Misschien kunnen wij wel samen zo'n WKO financieren.

4:49 First HT without insulation then gradually move to LT with insulation... (27383:27657) - D 4: D: Transcript Katwijk

En wat wij nou hadden ontdekt is, dat je van zeventig graden makkelijk naar vijftig graden kan. Dus dan geef je die mensen twintig jaar de tijd en dan over twintig jaar gaat die naar vijftig graden en dan weet iedereen het en in die tijd moet je maar je huis duurzaam hebben.

4:60 Apply CEGOIA with multiple municipalities together... (33706:34149) - D 4: D: Transcript Katwijk

CE delft, die opdracht is ingekocht door Holland-Rijnland, die gemeenten. En in dat soort discussieronden, dan konden wij vertellen natuurlijk over, het was toen nog geen proefwijk, maar toen waren we wel bezig. Dat werd gedeeld en Leiderdorp was ook wel geïnteresseerd, Oegstgeest die vroeg ook van, kunnen wij dat niet met die vijf, we hebben zullen grote plassen, kunnen we dat niet daar doen? Eigenlijk heeft dat heel veel dynamiek gekregen

4:71 Demand-based approach (43311:43372) - D 4: D: Transcript Katwijk

Die vraag gestuurde ontwikkeling, die is ontwikkeld bij ERDH.

**5:9 Individual approach instead of district approach... (7052:7227) - D 5: E:
Transcript Loppersum**

Dat betekent dus inderdaad dat we nu dus niet echt een wijkgerichte aanpak hebben, dat is eigenlijk wel raar in de zin van de proeftuinen, maar het is een individuele aanpak.

**5:10 Different approach due to earthquake issues... (7946:8238) - D 5: E:
Transcript Loppersum**

En dat zou normale gesproken ook de stap zijn waar je mee begint hè, dat je eerst gaat kijken van oké, we hebben hier een wijk, die willen we aardgasvrij maken, op welke manier gaan we dat doen? Hier is het inderdaad een beetje omgedraaid en dat heeft te maken met die aardbevingsproblematiek

**6:2 Make decision based on available information (calculations)... (2386:2805) -
D 6: F: Transcript Utrecht TVW**

We moeten dat gaan afwegen op basis van alle informatie die we hebben, data die we hebben, modelberekeningen die we hebben, moeten we gaan afwegen en daarna moet er een besluit gaan vallen. Een besluit gaat vallen wil zeggen dat er een raad voorstel wordt geformuleerd wat naar de gemeenteraad wordt gestuurd, die gaat dan debatteren en die neemt dan uiteindelijk het besluit of dit de transitie visie warmte gaat worden

**6:7 Now area managers will check the current analysis... (3894:4359) - D 6: F:
Transcript Utrecht TVW**

We willen eigenlijk de analyses nu voorleggen aan intern een aantal mensen, een aantal gebiedsmanagers, die weten heel veel van bepaalde buurten om te kijken van, slaat dit nou ergens op? Want zo'n model is natuurlijk ook maar een model. En dan willen we na de zomer een concept raadsvoorstel transitie visie warmte gereed hebben voor consultatie en dan eind dit jaar moet het aan de gemeenteraad worden opgestuurd, voorgelegd en dan kunnen zij het gaan accorderen.

**6:11 Overvecht-Noord has a different approach than TVW... (5825:6068) - D 6: F:
Transcript Utrecht TVW**

Maar in Overvecht Noord doen ze aparte analyse, eigenlijk zitten ze daar al wat meer in de fase van komen tot een uitvoeringsprogramma. Dus veel gedetailleerder kijken naar waar gaan we nou op uitkomen. Dus dat is eigenlijk een apart traject.

**6:12 TVW project is more abstract than pilot project... (6309:6553) - D 6: F:
Transcript Utrecht TVW**

Nou, dat is een veel intensiever traject natuurlijk, bewoners moeten al veel meer betrokken worden, waar het ook al veel meer dichtbij komt. Terwijl de transitie visie warmte toch nog meer iets abstracts is over de stad is in eerste instantie nu

6:13 CEGOIA model: pilot project... (7144:7267) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

. Maar daar zit een apart traject, want CE Delft die doet daar een soort technisch-economische analyses voor Overvecht Noord

6:23 Stop modelcalculations, start discussion with what we have... (11835:12032) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Nou eigenlijk wat we nu zien, dat we nu moeten stoppen met de modelberekening en gewoon zeggen van, wat hebben we nu en daar moeten we gewoon mee verder. Daar moeten we de discussie dan mee aangaan.

6:29 Execution plans will be more detailed than TVW... (16973:17422) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Dus we hebben eigenlijk gezegd van, zodra we echt gaan naar uitvoeringsplannen, dan zul je per wijk toch moeten kijken van, dan zien wij die uitkomst meer als een soort startpunt van het gesprek. Want ik kan mij heel goed voorstellen, dat het bijvoorbeeld ook afhangt van wat mensen willen. Dat je, nou je gaat gewoon heel veel specifiek kijken van, waarschijnlijk kom je dan niet tot oplossingen waarbij je zegt de hele buurt gaat hetzelfde doen.

6:33 Vesta; apply logic and other sources of data to find odd results... (20079:20792) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Bij onze gemeente werkt het zo, wij zitten een beetje op een hoger abstractieniveau te kijken voor de hele stad. Maar je hebt ook mensen die gebiedsmanagers zijn, bijvoorbeeld voor Utrecht Noordoost en daar ga je mee praten en die kennen heel gedetailleerd, weten die hoe die wijk eruit ziet, wat er staat, wat er op de rol staat. Dus op die manier kom je er. En je kan het ook gewoon soms een beetje beredeneren. Dan zie je van nou, hier staat voornamelijk hoogbouw of hier ligt al een warmtenet. We kunnen op de kaart zien dat er een warmteleiding heen loopt, hoe kan dit nou zeg maar? Dus het is ook beredeneren met de data die je hebt, dus andere bronnen dan het Vesta MAIS model en uit wat je weet van de stad

6:34 Check calculations... (20795:20937) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Maar daar komen, daar moeten we nu nog verder aan werken. Want dat is iets wat nu eigenlijk de volgende stap is dan. Klopt dit nou een beetje?

6:35 Visualize data... (20938:21175) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Wat we gedaan hebben, je hebt enerzijds het model, maar wat ons eigenlijk ook heel erg heeft geholpen is gewoon alle data die we hebben om die gewoon bij elkaar te zetten. Dus we hebben een tableau gemaakt waarin eigenlijk alle data staan

6:38 Socio-economic data; based on which data will you make a decision?... (22401:22816) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Ik zit te denken, wat wil je nog- Nou ja, er is heel veel data, het is vooral, op welke data ga je je besluit baseren in de zin van, je hebt die Leidraad, die gebruiken we ook, en daar staat ook iets over sociaal-economische factoren. Nou waar ga je nou je besluit op- Wat ga je doen met bijvoorbeeld dat je weet het gemiddelde inkomen van een wijk, ja wat ga je ermee doen? Dat weten we nog niet zo goed, zeg maar.

6:40 Future division responsibilities... (24398:24793) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Of die ook die rol gaan spelen als we straks gaan zeggen, wijk A, B of C die is aan de beurt om voor 2030 van het aardgas af te gaan, of zij die rol ook op zich gaan nemen, dat weten we nog niet precies. Dat is ook nog wel een puzzel, omdat als je kijkt naar Overvecht-Noord, daar is natuurlijk het proces wel aan de gang en daar zie je dat het enorm tijdsintensief is, enorm veel capaciteit kost

6:41 Organisation of the municipality... (25142:25276) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Dus ja, je moet nadenken hoe je dat op de goede manier gaat organiseren. Zodat niet het hele gemeentelijke apparaat daar mee bezig is.

6:44 Vesta is only apart of the analysis... (26757:27120) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Nou, de TVW, de analyse bestaat dus enerzijds uit data-analyse, dus gewoon data met het Vesta MAIS model. Maar daarnaast, wat ik al zei, doen we natuurlijk ook aan participatie en communicatie over waar we mee bezig zijn. We gaan dat niet alleen maar achter ons bureau verzinnen. Dus wat we inmiddels al weg gedaan hebben, is sessies met stakeholders organiseren.

6:58 Vesta: which socio-economic variables should you include?... (34687:34800) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Nee, ja wat ik zei, we zitten nog heel erg te worstelen met wat voor sociaal-economische factoren ga je meenemen.

6:60 Might be convenient to start with lower income neighbourhoods... (35978:36388) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

- Nou ja, ik zeg altijd van, als je in een wijk met lage inkomens begint, dat zijn over het algemeen mensen waar veel woningbouwcorporaties zitten. Dus die mensen hoeven niet zelf te investeren, dus die krijgen straks, misschien krijgen ze iets, soms hebben ze mazzel en gaat de huur ook nog niet omhoog. Dus wat heb je dan te verliezen, denk je dan misschien. Dus het is best een ingewikkelde afweging zeg maar

6:61 TVW analysis is focused on societal costs... (36705:37020) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Nou, daar kijken we wel naar. Je kijkt ook wel van hoe makkelijk kun je het mogelijk contracteren? Maar wij hebben nu, onze analyse concentreert zich nu met name op wat zijn de kosten. Dat staat natuurlijk ook in het klimaatakkoord, je gaat kijken naar waar de kosten voor de maatschappij als geheel het laagste zijn

6:62 Planning might be dependent on the presence of housing corporations... (37239:37493) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Maar als je dan zegt, als je een bosje van wijken hebt, waar we straks uitkomen, dan kan ik mij wel voorstellen dat we zeggen van, oké we gaan toch met name beginnen met die wijken waarin de woningbouwcorporaties al plannen hebben of juist mee willen gaan

7:5 Collaboration started project... (1721:1844) - D 7: G: Transcript Utrecht

at is op zich wel belangrijk omdat er was een samenwerking voor de hele stad en dat was één project, dat was Overvecht Noord

7:8 Four different tracks in transition plans... (2473:2831) - D 7: G: Transcript Utrecht

En dat zijn vier sporen, technisch-economisch, alles wat met participatie te maken heeft, alles wat met marktaspecten te maken heeft, van oké, als wij warmte die wijk in moeten brengen, hoe gaan we dan organiseren dat er een partij is die dat kan doen? En alles wat te maken heeft met, laten we zeggen, besluitvorming, investeringsbeslissingen, hoe gaat dat?

7:9 Steering committee... (3060:3332) - D 7: G: Transcript Utrecht

Er is ook bedacht van oh ja, die regietafel, die zit een beetje op stedelijk niveau, het is misschien handiger om een wat concretere begeleidingsgroep, ik noem het even stuurgroep, voor Overvecht Noord in te stellen. En dat is vanaf 1 januari gebeurt, afgelopen 1 januari.

7:11 To provide info to make decisions... (3717:3806) - D 7: G: Transcript Utrecht

Dat ze uiteindelijk ook gegevens hebben op grond waarvan we besluiten kunnen gaan nemen.

7:14 Find most suitable heat option in transition plans... (5767:6036) - D 7: G: Transcript Utrecht

Ja eigenlijk is de centrale vraag uit het transitieplan, wat is de meest geschikte warmteoplossing, of alternatief voor aardgas, in delen van Overvecht Noord. En dan staat delen van tussen haakjes, want het zou in theorie kunnen dat het één oplossing voor de hele wijk i

7:15 Needed infrastructure... (6215:6334) - D 7: G: Transcript Utrecht

Dus inderdaad is het de belangrijkste opgave is om over de infrastructuur, de benodigde infrastructuur iets te zeggen.

7:17 Societal costs... (6687:6909) - D 7: G: Transcript Utrecht

En zij hebben ons aangeraden, dat vond ik ook wel een goed idee, we hebben eerst gekeken naar de maatschappelijke kosten op buurt niveau. Als ik dit soort dingen zeg, dat is voor jou allemaal gesneden koek hè neem ik aan.

7:21 Societal costs... (7421:7650) - D 7: G: Transcript Utrecht

Bij die inperking is gekozen, voldoet die- Je wilt aardgas vrij hè? Dus dat is al vrij essentieel en er is gekeken naar het begrip nationale kosten. Dus we hebben gekeken naar de aardgasvrije opties met de laagste nationale kosten

7:30 Not only focused on costs, sustainability and future... (13358:14093) - D 7: G: Transcript Utrecht

Ja de opdracht aan ABPM en CE Delft was meerledig. En ten eerste moet ik zeggen dat wij kijken naar de eindgebruikerskosten. We hebben een beoordelingskader gemaakt en in dat kader zitten naast het thema betaalbaarheid, zit ook het thema duurzaamheid, dus dat gaat onder andere over CO2 reductie. Er is een thema dat gaat over toekomstbestendigheid, dat heeft iets te maken met, ik doe nou wat in die wijk, als ik straks wat in die wijk gaat knutselen, loop ik dan nog een keer tegen alle kosten aan of kan ik makkelijker doorpakken. En het laatste dat heeft iets te maken met ruimtelijke impact voor de wijk en bewoners, zeker als je het over bewoners hebt, dan gaat dat over gedoe. Ellende in de straat of ellende in hun eigen woning.

7:31 Participation residents... (14041:14281) - D 7: G: Transcript Utrecht

Ellende in de straat of ellende in hun eigen woning. Dus dat hebben we opgehaald bij bewoners, zelf ook even over nagedacht. En dat betekent dat we dus naast kosten ook naar die andere onderwerpen kijken. Dat is ook gedeeld met de bewoners,

7:42 Provide insight into model to residents... (19074:19509) - D 7: G: Transcript Utrecht

Dus we gaan niet de wijk in met van, we hebben de uitkomsten, dat is jammer, het wordt 25% duur. De meeste bestuurders vinden dat niet zo'n fijne boodschap. Maar als wij de wijk in kunnen met een goed gevoel van, we denken dat we een betaalbaar alternatief kunnen maken, dan zijn we aan het overwegen of het mogelijk is en of het ook leuk of interessant is dat we het model ter beschikking zijn op de een of andere manier aan bewoners.

7:43 Provide insight into model to residents... (19749:20096) - D 7: G: Transcript Utrecht

Ik heb ABPM daar wel over gehoord, het lijkt mij wel leuk, een beetje speels. Ik zie ook wel wat valkuilen, want als mensen hun verbruik onderschatten dan zeggen ze hé, die nieuwe optie is veel te duur en als ze hun verbruik overschatten, dan zeggen ze, die optie wil ik wel, want die is veel te goedkoop. In beiden gevallen zitten ze dan verkeerd.

7:45 Match with TVW... (21747:22447) - D 7: G: Transcript Utrecht

Nou, dat is wel interessant dat je zegt, want vorige week, geloof ik, heb ik aangeschoven bij een overleg binnen de gemeente en we moeten nog even de check doen. Want wij kunnen niet eigenstandig voor Overvecht Noord een beslissing nemen en net doen alsof de rest van Utrecht niet bestaat. Dus je moet als je een redeneer trend opbouwt voor dit meest te verkiezen alternatief, dan moet dat ook kloppen bij het verhaal van een transitie. En één van de essentiële dingen die in dat gesprek naar voren kwam, was hebben we straks

voldoende warmte voor de stad beschikbaar. Want als Overvecht Noord al zegt, ja die warmte die is voor ons, die pikken wij vast in, dan heeft dat effect op de rest van de stad

**7:53 Top-down approach: Initiative comes from the municipality... (27563:28085)
- D 7: G: Transcript Utrecht**

Dat betekent, dat je al met een enorme vooronderstelling die wijk intrekt. Er zijn mensen die noemen dit top-down, ik noem het meer een initiatiefrijke overheid, dus die heeft een plan. En ik ben zelf wel gecharmeerd om met dat plan ook de boel op te gaan en om uit te leggen waarom je dat belangrijk vindt en waarom je daar goed naar hebt gekeken en heel erg ook open te staan voor opmerkingen en kritiek van buiten, vanuit de wijk. In de sfeer van participatie praat je dan over informeren en consulteren naar mijn idee.

7:54 Show vulnerability in approach... (29061:29561) - D 7: G: Transcript Utrecht

, ik denk wel dat als je die initiatiefrijke overheid bent, dat je daar een vorm van kwetsbaarheid moet durven laten zien van, er is geen toverrecept dus we moeten samen zoeken naar die beste oplossing, maar wij nemen het initiatief. Dat hoeven we niet uit te zoeken, wij nemen het initiatief om iedereen bij elkaar te roepen en dat heeft ook met vertrouwen te maken. En nou wordt het interessant, want de maatschappelijke ontwikkeling is natuurlijk niet helemaal dat burgers de overheid vertrouwen.

7:65 Useful approach, in the future maybe provide physical workshops... (42112:42923) - D 7: G: Transcript Utrecht

in de basis denk ik dat we best wel een slimme methodische volgorde hebben gedaan. Maar in de uitvoering, daarvan denk ik dat het wijs zou zijn om meer in de vorm van, ik noem het even een soort ateliers, samen met belanghebbende stakeholders in de wijk dit te doen. Dus dat je samen met mensen uit de wijk, rondom een kaart, met databases bij de hand, met rekenaars om de hoek, weet ik wat allemaal, om dat meer in een samenhang te doen. Dat is echt heel logistiek. Je zou een soort werkbureau in de wijk kunnen maken en dan hang je daar tekeningen op en je gaat daar zitten werken, rekenen en tekenen en dan kunnen wijkbewoners binnenlopen. En je organiseert daar een rekensessie en dan kom maar zitten, teken maar op de kaart en weet ik wat. Dat zou ik wel een mooie aanpak, met terugwerkende kracht, vinden.

7:66 Interact with the neighbourhood... (43339:43691) - D 7: G: Transcript Utrecht

Nou wij hebben natuurlijk ook met die professionals ook redelijk wat afgestemd, in het programmateam en weet ik wat. Maar met name, ik noem het even de dialoog met de wijk, gewoon om- Ik denk dat het een effect heeft dat mensen zeggen van, kan dit niet? Nou, dat je eigenlijk heel snel kunt laten zien van, dat leidt dan tot dat, oh nee dat wil ik niet.

7:67 Need for a more systematic approach... (44067:44534) - D 7: G: Transcript Utrecht

Dit gaan wij niet volhouden. We zullen iets moeten bedenken om veel gestructureerder, ik denk ook sneller, interactiever door zo'n planproces te moeten. Wat dat betreft vind ik het hartstikke leuk dat wij een proeftuin zijn, met alle sores die je er ook bij cadeau krijgt. En

ik hoop dus dat we lessen trekken om straks te zeggen van, wat ABPM en CE Delft hier heeft gedaan, daar zijn we nu een maand of zes mee bezig geweest, dat moet ook in een week of drie kunnen.

8:2 Initiative housing corporation... (1:1488 [1:1996]) - D 8: H: Transcript Brunssum

We kwamen met het initiatief omdat woningcorporaties graag aan de slag wilde gaan met aardgasvrij en in de basis vonden wij dat natuurlijk een goed idee. Maar we hadden ons er nog niet in verdiept en we hadden geen idee van de opgaven.

Dus we hebben gezegd, nou dan gaan we eerst een aantal leerdoelen centraal stellen. En die gaan over, hoe ga je je organiseren, hoe betrek je de wijk, wat betekent dit nou eigenlijk allemaal voor, hoe gaan we samenwerken en hoe gaan we een bepaalde kwaliteit meenemen?

8:4 Learning goals... (1:2463 [1:2876]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Toen ben ik begonnen met het onderzoeken van die leerdoelen van, wat is de opgave, wat is de rol van de gemeente, wat betekent dat nou, wat is ook belangrijk voor de mensen die daar wonen, hoe maak je het aantrekkelijk, hoe ga je zorgen voor een financieel haalbaar plan, wat betekent dat allemaal? Ik ben ook actief gaan deelnemen aan meerdere leerkringen om gevoel te krijgen bij verschillende onderwerpen. E

8:7 Programmatic approach... (2:50 [2:131]) - D 8: H: Transcript Brunssum

En ik kwam er al snel achter dat het programmatisch aangepakt zou moeten worden.

8:8 Collaborate with other domains... (2:132 [2:524]) - D 8: H: Transcript Brunssum

En ik ben natuurlijk met een aantal collega's gaan praten, ook van het sociaal domein en communicatie. Ik was gaan praten met hun over hoe ik de opgave voor mij zag, hoe hun dat zagen, gewoon een beetje beelden uitwisselen. En met die mensen heb ik een programmatische team geformuleerd, toen zijn we een aantal keren bij elkaar gekomen om in ieder geval uit te wisselen, wie eigenlijk wat doet?

8:9 Regiodeal... (2:633 [2:754]) - D 8: H: Transcript Brunssum

dat is de regiodeal van de provincie Limburg, BZK, daar zitten ook wat afspraken in. Die worden op dit moment gemaakt.

8:10 Physical & Social challenge... (2:925 [2:1175]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Zodat er een programma komt, wat een fysiek opgave heeft, een sociale opgave heeft, wat een persoonlijke mogelijk maakt en ook aandacht heeft voor wijkgericht communiceren. Dat zijn zeg maar grofweg de vier grote ingrediënten in het programmatische team. E

8:11 1 project team for multiple pilots... (2:1175 [2:1440]) - D 8: H: Transcript Brunssum

En het komt er dus eigenlijk op neer dat we meerdere opgaven en meerdere pilots die al liepen samen gaan zetten in één groot programmteam. Zodat we gaan leren anders werken en dus ook gaan zorgen dat we het integraal doen en elkaar gaan versterken waar het kan.

8:12 Environment law (omgevingswet)... (2:1512 [2:1808]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Zodat we binnen dat programmteam gaan leren werken volgens die omgevingswet, zodat we het spoor implementatie omgevingswet weer kunnen helpen met, wat heb je nou eigenlijk nodig in de praktijk? Dus zo proberen we wel aan te sporen om ook het benodigde integraal met elkaar te gaan organiseren.

8:13 Other pilots... (2:2476 [2:2832]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Dus wat we eigenlijk doen is dat we die pilots bij elkaar hebben gegooid en we proberen daar nu te kijken of we naar een aanpak kunnen komen, die we ook kunnen gaan opschalen naar andere stadsdelen. En het aardgasvrij is eigenlijk de koppelkans om te starten met die integrale wijkaanpak, dat is zeg maar waar wij staan, de toenadering van het vraagstuk.

8:14 System choice first... (2:3651 [2:3959]) - D 8: H: Transcript Brunssum

En wij zijn nu in de proeftuin zo ver, dat wij denken dat in de transitie visie warmte en samen met de RES eerst een systeemkeuze moet worden gemaakt op wijkniveau of op gebiedsniveau. Omdat de energievoorziening wijk overstijgend is. En we denken dus ook dat we dat gemeente breed zouden moeten gaan doen

8:15 Three options; all-electric, heat network, hybrid... (2:4070 [2:4382]) - D 8: H: Transcript Brunssum

En we denken dat als we in onze transitie visie een systeemkeuze maken op of een warmtenet, of all-electric of een hybride oplossing, dan bieden we ook alle partijen handelingsperspectief. Met name ook vastgoedeigenaren, corporaties die dan jaren vooruit willen kijken en willen anticiperen waar het heengaat.

8:16 Regional organisation... (2:4383 [3:339]) - D 8: H: Transcript Brunssum

En het voordeel daarbij is

ook dat we vanuit wijkgericht werken eigenlijk heel erg goed kunnen inzetten op het verbeteren van de woningen. En dat het uitrollen en inpluggen van die energie infrastructuur een tweede stap daarin zou kunnen zijn. En dat willen we graag regionaal proberen te gaan organiseren, dat zijn we nu aan het verkennen, in hoeverre dat kan. W

8:17 Involve residents in formation TVW... (3:744 [3:964]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Ja, dat is dan meer, wij willen kijken of we de transitie visie warmte, of we daarin dus die bewoners kunnen gaan betrekken op het maken van de systeemkeuze. Dat is zeg maar de tussenstop, die we denken dat er nodig is

8:19 Not analysing every possible scenario... (3:1260 [3:1928]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Wij zijn namelijk bang dat als je het allemaal open laat, dat dan alle scenario's die je maar kunt bedenken onderzocht moeten gaan worden. Dat wordt ontzettend kostbaar, dat gaat ontzettend veel tijd kosten en wij zijn bang dat dat er juist voor gaat zorgen dat mensen afhaken. Het duurt te lang en het schiet niet op. En we denken juist door de voor- en nadelen van verschillende systeemkeuzes in beeld te brengen, dat zijn kengetallen dat zijn basisgegevens, kunnen we heel analytisch zeggen van, wat betekent dat nou? Maar ook welke onzekerheden en veranderingen er nog aankomen. Zodat mensen ook bewust kunnen zeggen oké, dat vinden wij een goed plan of niet.

8:20 Step before TVW, involve residents... (3:2150 [3:2297]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Dus we denken dat het verstandiger is om dat in de transitie visie, voor je die definitief gaat maken, een tussenstapje te doen met al je bewoners.

8:22 Overview of impacts... (3:3897 [3:4096]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Dus we zitten meer in die hoek te zoeken, dat mensen breed kunnen overzien van, wat betekent dit enerzijds financieel, wat betekent dat technisch maar ook wat is daar de ruimtelijke impact daarvan?

8:24 Limited heat sources available... (4:109 [4:405]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Want de hoge temperatuur restwarmte of dergelijke, of midden temperatuur restwarmte, die is eigenlijk hier niet of nauwelijks te vinden in de regio. Dus, als je dat al weet, dan kun je ook al bijvoorbeeld een aantal scenario's schrappen in je transitievisie warmte, want die zijn niet aan orde.

8:29 System vision... (4:3184 [4:3637]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Dus ik denk dat als je weet dat het een all-electric variant wordt of een warmtenet variant, dan is het onderzoek van wat betekent dat op de aanpassing van mijn isolatie of mijn gebouw, dan ga je niet heel veel smaken meer tegenkomen. Dan kun je wel het merk of het type apparaat nog iets van vinden, maar de techniek die jij toepast is dan vrij overzichtelijk. We denken dat dat ook weer een positieve bijdrage levert aan het enthousiasme van mensen

8:30 Working on TVW... (5:185 [5:391]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Wij zijn nu onze gemeente brede transitievisie aan het uitwerken en we denken dus op het eind van dit jaar, mogelijk de hele gemeente vraag op te halen, hoe staan jullie ten opzichte van bepaalde systemen?

8:31 Start with CO's in pilotproject... (5:393 [5:593]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Voor de proeftuin is het zo, hebben wij gezegd, wij starten met de koppelkansen. Dat ligt even stil door Corona, maar wij wilden eigenlijk, er is een wijkfeest geïnitieerd door mensen die daar wonen.

8:45 Prepare houses and buildings... (7:266 [7:460]) - D 8: H: Transcript Brunssum

En anderzijds, kun je toch al de gebouwen voorbereiden op het aardgasvrij maken. Dan hoeven ze alleen nog maar ingeplugd te worden op het eind, als dan die infrastructuur toch wordt aangelegd.

8:52 Positive about KLP... (8:2041 [8:2987]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Het is gewoon heel fijn hoe andere gemeenten worstelen met bepaalde opgaven. Hoe doen die bepaalde dingen? Het is fijn dat je daar met elkaar gewoon over kunt praten. Samen ook bedenken wat is een wijkuitvoeringsplan eigenlijk en wat zou daar eigenlijk allemaal in moeten komen? Wat is de rol van de omgevingswet, waar hoort het eigenlijk thuis? Wat betekent dit voor het opstellen van een omgevingsplan? Hoe kom je van visie, van de transitie visie tot wijkuitvoeringsplan, klopt dat wel zoals het nu is? Daar hadden wij het inzicht, volgens mij mist er een stap. Dus zo proberen we op allerlei vlakken eigenlijk kennis op te halen en te delen en dat vind ik zelf erg waardevol. Met name ook bijvoorbeeld de toelichting op financieringsarrangementen die op dit moment worden ontwikkeld. We worden meegenomen in de ontwikkeling van de warmtewet, daar kunnen we dan weer vragen op stellen. Dus eigenlijk, het is meer een interactief iets.

9:2 Contest... (1:3357 [1:3714]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Nou lang verhaal kort, prijsvraag uitgeschreven, jury samengesteld, met mensen echt uit het vakgebied. Dirk Sijmons zat in die jury bijvoorbeeld, Leen verbeek, nou en samen met dorpsbewoners. En daar is het ontwerp Nagele in Balans uit naar voren gekomen als prijswinnend ontwerp. En Nagele in Balans is eigenlijk bedacht als opslag van thermische energie

9:12 dat idee. Toen hebben we samen met hun dat plan opgevat om een prijsvr..... (1:2453 [1:2616]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

dat idee. Toen hebben we samen met hun dat plan opgevat om een prijsvraag uit te schrijven, geïnitieerd door de coöperatie. Landelijke uitgeschreven met het idee,

10:4 When map... (2:146 [2:313]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

dat is de WANNEER-kaart verkenning aardgasvrij. Dus we zijn op zoek geweest naar welke gebieden in de stad lenen zich er nou het meest voor om voor 2030 op te pakken.

10:10 what and when analysis... (2:2223 [2:2393]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Dus je hebt je oplossingsrichting, dus de WAT-kaart helpt ons in de oplossingsrichting en de WANNEER-kaart helpt ons in het momentum van, wanneer gaan we wat dan doen.

10:11 How analysis... (2:2444 [2:2761]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

, maar ik noem het maar de WAAROP, want dan heb je drie w's. Wat is er dan voor energie nodig om dit voor elkaar te krijgen? Dus instrumentarium, wetgeving, financiële middelen enzovoorts. En drie dingen tezamen maken eigenlijk onze transitie visie, dus eigenlijk onze aanpak. Dus de wat, de wanneer en de waarop.

10:14 There are always exceptions... (2:3676 [2:3755]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Dus er zitten altijd uitzonderingsgevallen en die moeten we fijner destilleren.

10:19 How analysis... (3:1715 [3:1851]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

de WANNEER was dan vorig jaar en nu zijn we aan het verkennen en beter die WAAROP aan het invullen. Er komt een energiesysteem visie.

10:20 Energy system vision... (3:1903 [3:2054]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Ja en dat trekt dus een andere tak, dus dan heb je eigenlijk ook tussen de RES en onze lokale analyses, komt eigenlijk een soort energiesysteem visie.

10:21 Potential heat sources... (3:2055 [3:2257]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

En dit jaar, begin dit jaar, een bronnenstrategie, of eigenlijk is het gewoon een energiestrategie gekomen. Waar we dan gekeken hebben, wat is de vraag van onze stad en wat is de potentie van bronnen?

10:28 Improve analysis with multiple modelling approaches... (4:980 [4:1273]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Zoendoende hebben we wel, die herijking van de WAT-kaart die wordt getrokken door een rijks-trainee die ook betrokken is geweest bij het Vesta MAIS model en PBL en allerlei andere modellering. Dus we komen eruit dat als je al zoveel verschillende invalshoeken hebt, dan blijft de beste over.

10:34 We want more detail... (5:1135 [5:1513]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

maar we willen wel van wijkniveau, dus nu heel hoog over, ik zie maar twee kleurtjes, hoe gaan wij zorgen dat het naar een dieper niveau gaat? Dat we veel meer op maat die woningen onderscheiden van bedrijventerreinen of utiliteit. Veel meer rekening houden met parken en waterplassen en dijken. Dat is wel een nieuwe manier waarop het model Rotterdams verrijkt kan worden.

10:50 CBS neighbourhood limits... (7:1266 [7:1582]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

We hebben een paar keer een gebied gezien als potentieel, maar er zat een weide en drie huizen. Hoe kwam dat? Nou dat kwam omdat toevallig een straat door die buurtgrens ging met riool en gasvervanging. Dus je moet altijd met de hand uiteindelijk nagaan van, wat zijn goede afbakeningen, wat zijn goede jaartallen?

10:63 We need a bigger vision... (10:1858 [10:2740]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

, de uitwerking ook van de verkenning, wat voor energiesysteem vragen die nieuwe gebieden dan? Globaal zijn er dus weer andere mensen bezig met hoe gaan we al die bronnen op tijd ontwikkelen, of willen we die dan ontwikkelen en wat kunnen we dan doen, of wat schalen we op in de infra en hoe gaan we in de ondergrond ruimte reserveren? Nou, al dat soort dingen, er zijn ook weer andere takken bezig met de dagelijkse praktijken van, hoe gaan we initiatieven ondersteunen, waar lopen initiatieven tegenaan, wat is er nodig aan middelen? Nou, uiteindelijk gaat die visie, wat het rijkt vraagt, oké, wijken aanwijzen met oplossingsrichtingen en dan je wijkuitvoeringsplannen. Wat wij hopen met die visie is al wat meer handelsperspectieven bieden als niet in zo'n wijk selectie zit en wat kan je wel al vast doen? Dus we moeten wel naar een grotere visie komen voor de energie.

10:72 You want one price... (11:3211 [11:3424]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

En we leven nog in een situatie waar elke aanpak een eigen business case moet hebben. Terwijl je eigenlijk liever gaat naar hoe het nu ook met gas zit en met elektra, gewoon één vastrecht of één gebruik tarief. E

10:78 Start at pioneers or vulnerable people?... (12:2772 [12:3240]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Ja, dan gaan we wel op de wijken focussen waar het wat makkelijker is met corporaties en wel gezette particulieren, om het natuurlijk voor elkaar te krijgen. Dan heb je uiteindelijk weer het nadeel, dat als je niet aan de slag gaat bij kwetsbare Rotterdammer, dan wordt de kwetsbare Rotterdammer misschien nog kwetsbaarder. Want die aardgasprijs gaat misschien wel omhoog, ja wie wil er dan nog een huis kopen met een aardgasaansluiting? Nou ja, dat soort dingen.

10:81 Keep it open... (13:1 [13:436]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

die deal en we willen 2030 halen dus doe vooral mee. Maar uiteraard, misschien over vijf jaar komen we weer terug of iets anders. We proberen het heel vrijblijvend te houden. Anders krijg je natuurlijk echt de Rotterdammers op je nek. Met die corporaties maak je daarin massa, dat je al een start kan bieden. Maar uiteindelijk valt en staat het met de intentie van de bewoner. We hebben geen mandaat om mensen te gaan verplichten. E

11:7 Overmorgen does multiple projects... (2:1420 [2:1525]) - D 11: K: Transcript Middelburg

a precies, want OverMorgen heeft wel eerder diverse opdrachten gedaan. En wij hebben dan ook hun model. D

11:20 By Logic... (3:2125 [3:2345]) - D 11: K: Transcript Middelburg

En je ziet dan dat je met je gezonde boeren verstand toch eigenlijk heel ver komt. Want het blijkt dan nu met al die ingewikkelde modellen dat de keuze voor een warmtenet in die wijk ook wel de juiste zou kunnen zijn.

11:21 Industry has residual heat they wanted to provide... (3:2515 [4:174]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Eigenlijk is het begonnen met een, volgens mij ergens in een nieuwjaarsbijeenkomst waar verschillende bedrijven elkaar ontmoette en waarbij een bedrijf op een bedrijventerrein op Middelburg zit, wat zei, ik heb restwarmte over, wie kan het gebruiken? En zo is eigenlijk het balletje gaan rollen. Nou, in eerste instantie heeft Enduris, die heeft die kar getrokken samen met Zeewind.

Dat is een coöperatie in Zeeland die zich bezig houdt met zonne-energie en windenergie, dus met

duurzame energie. En die hebben op een gegeven moment gezegd van, laten we eens kijken wat we met die restwarmte kunnen doen. Nou, zo is eigenlijk dat balletje gaan rollen.

11:22 Parties met and pilot submission was done... (4:847 [4:1144]) - D 11: K: Transcript Middelburg

nou daar was op een gegeven moment één en één is twee. En als er dan nog een woningbouwcorporatie is die zijn woningbezig moet gaan verduurzamen, dan zijn de partijen heel snel bij elkaar gekomen. In die tijd is er toen ook een aanvraag voor die pilot ingediend bij BZK, nou die is gehonoreerd.

11:40 Socioeconomic factors are included in TVW... (7:2051 [7:2450]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Want je moet natuurlijk kiezen bij welke buurt je wil gaan beginnen, kijken jullie dan ook naar bepaalde sociaaleconomische factoren?

Y2: Ja, dat wordt ook inderdaad meegenomen. Allerlei dingen wel hoor, bijvoorbeeld ook of je in een wijk koplopers hebt, mensen die al enthousiast met verduurzaming aan de slag zijn en die andere wijkbewoners wellicht mee kunnen trekken, kunnen enthousiasmeren.

11:44 TVW does not differentiate prioritizing based on income... (8:526 [8:692]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Nou, mensen die enthousiast zijn, dat vinden we wel belangrijk om andere wijkbewoners mee te nemen. Maar echt naar inkomen differentiëren wij in ieder geval nog niet.

11:45 Prioritizing TVW... (8:731 [8:926]) - D 11: K: Transcript Middelburg

: Het kan ook gunstig zijn voor mensen als ze wellicht daarna lagere stookkosten of dat soort dingen hebben. Dus dan kan het juist wel weer interessant zijn om de wat armere wijken aan te pakken.

11:46 Uncertain about prioritizing TVW... (8:944 [8:1016]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Y2: maar daar zijn we eigenlijk nog niet zo uit, wat daar handig in is.

11:50 Use common sense... (8:2819 [9:156]) - D 11: K: Transcript Middelburg

En dan komt het toch ook vooral neer op toch je gezonde boeren verstand en beredeneren van, dit is een wijk in de jaren twee duizend, dus dat zijn allemaal huizen die goed zijn geïsoleerd. Ze zijn erdaags toe aan een nieuwe Cv-ketel, wellicht is dan een all-

electric wel een optie. Dat je op die manier redeneert. Maar dat is dan meer inderdaad een soort boeren verstand en logica, dan dat je al die data gebruikt

11:51 Start regional... (9:719 [9:1849]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Nou we beginnen met alle Zeeuwse gemeenten en we hebben echt, tenminste, de meeste gemeenten hebben nu opdracht gegeven aan Overmorgen maar een aantal nog niet vanwege besluitvorming of vertraging vanwege Corona, maar Overmorgen is van start. En het eerste wat we nu gaan doen is eigenlijk met alle gemeenten gezamenlijk uitgangspunten bepalen. Dan komen we op puntje twee, dat doen we ook nog met zijn allen, dat is eigenlijk het inzicht in de aardgasvrije oplossingen. Op zich hebben we dus al die modellen, maar is het dus nog eigenlijk door alle bomen het bos proberen te zien, daar komt het op neer. Dan gaan we echt als gemeente individueel aan de slag en dat is met die wijk fasering en prioritering. Dus dat is een beetje waar we nu wel al over brainstormen. Maar ja, daar moet natuurlijk wel een plan met onderbouwing voor komen. En dan natuurlijk de uitvoeringsstrategie en de bestuurlijke besluitvorming en dan speelt participatie daar ook een grote rol in. En dan gaat om zowel de professionals als met de bewoners en ondernemers. Omdat wij het toch heel belangrijk vinden om een gedragen plan te krijgen.

11:72 Research into geothermal options... (13:1770 [13:2021]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Nee van geothermie weten we eigenlijk nog niet zo goed of onze regio daar nou wel zo geschikt voor is, daar komen nog onderzoeken voor die door de provincie betaald worden. Dus gewoon bodemwarmte met een bodemwarmtepomp, dat soort dingen kunnen wel.

12:8 Step back: what do residents want?... (3077:3275) - D 12: L: Transcript Assen

En eigenlijk het eerste wat wij gezegd hebben, is we moeten even een stap terug doen. De wijk ziet het niet zitten, dus we moeten eerst eens even met die wijk in gesprek van, hoe gaan we goed verder?

12:10 Provide a concrete offer for residents... (3400:3888) - D 12: L: Transcript Assen

En dan merk je toch wel dat één van de grootste aandachtspunten wel is, ook is geweest, is dat het te weinig concreet was voor de wijk. Het aanbod van, wat zou er dan moeten komen als we van het aardgas af gaan, hoeveel kost het, hoeveel gedoe levert het ons op? Al dat soort vragen zijn eigenlijk niet beantwoord, terwijl er al wel een plan was gepresenteerd van, we gaan van het aardgas af. En dat heeft wel in de wijk, is gewoon lastig geweest in de wijk. En dat merken we nu nog steeds

12:11 Two tracks: Residents & technical analysis... (3891:4206) - D 12: L: Transcript Assen

we zijn eigenlijk vanaf december met een soort twee sporen aanpak. Aan de ene kant gewoon in gesprek met de wijk en mensen stimuleren om nu al maatregelen te nemen die altijd goed zijn, ongeacht welke warmteoplossing er komt. En aan de andere kant gewoon de technieken goed uitzoeken van, wat past nou in deze wijk?

12:14 No regret measures... (5097:5370) - D 12: L: Transcript Assen

Dat betekent dus dat als je richting een warmtenet gaat, dan kun je zeggen, isolatieniveau B, dat is onze ogen altijd goed. Dus dat betekent gewoon spouwmuren isoleren, vloeren, dak, zonnepanelen, dat soort maatregelen proberen wij nu al te stimuleren, dat mensen dat nemen.

12:15 No regret measures... (5372:5714) - D 12: L: Transcript Assen

Want nou, op het moment dat er straks zo'n warmtenet zou liggen, als dat er komt, dan ben je minder kwijt en ben je duurzamer. Komt er nou iets anders, moeten het toch individuele oplossingen worden, dan heb je in ieder geval al een basis gelegd van waaruit je verder kunt verduurzamen. Dus dat is altijd goed om te doen, dat is onze insteek.

12:24 Take advantage of scale by including a second neighbourhood... (8981:9357) - D 12: L: Transcript Assen

Dat gaat om een naastgelegen wijk. En het hele idee is ook juist, dat die wijk die dan ook gestoeld is op een warmtenet, dat die elkaar versterken. Dat scheelt natuurlijk in kosten en ook in afzet. Dus dat hangt nogal nauw met elkaar samen. En kijk, het is natuurlijk de vraag of we die toekenning krijgen. Maar dat is wel belangrijk voor onze proeftuin, mocht het wel doorgaan

12:25 Present proposal to residents before going to the council to actually execute the plan... (9515:9904) - D 12: L: Transcript Assen

En als we echt een goed plan hebben, waar de wijk ook ja tegen kan zeggen. Hè Adviserend, want uiteindelijk moeten we zelf natuurlijk de knoop doorhakken. Dan leidt dat ook tot een uitvoeringskrediet en vragen we ook echt het geld wat we hebben gekregen aan bij de raad. Dat is gewoon even een formeel iets natuurlijk. En kunnen we ook echt na de zomer richting uitvoering van het plan gaan

12:30 We stay informed on available models... (12896:13084) - D 12: L: Transcript Assen

Nou kijk, dat soort modellen zijn denk ik altijd relevant. Het is ook altijd goed om bij te blijven. Gelukkig hebben wij hier ook de data-mensen die daar altijd goed van op de hoogte zijn.

12:32 The type of neighbourhood + the type of residents = important... (13595:13905) - D 12: L: Transcript Assen

Nou ja kijk, je hebt eigenlijk twee dingen die belangrijk zijn als je naar een wijk kijkt of naar een nieuwe warmteoplossing. Dat is aan de ene kant, het type wijk wat je hebt. Nou wij hebben zij maken met een jaren zestig wijk met veel dezelfde typen woningen. En de andere kant is, welke bewoners wonen daar?

12:34 Type of neighbourhood + type of residents... (14259:14603) - D 12: L: Transcript Assen

Dus als jij met een concept komt, dan is het belangrijk dat je dus weet, wat voor type woningen zijn het en wat voor bewoners wonen er? Die data- We kunnen natuurlijk zelf heel goed zien, wat is de kwaliteit van de woningen? Daar hebben wij allemaal GIS en CBS gegevens voor. En daarmee hebben we geanalyseerd wat het gas en elektra verbruik is.

12:35 Conversations needed with residents for their willingness to pay and to assess which steps are already taken... (14605:15060) - D 12: L: Transcript Assen

Nou tot op bepaalde hoogte kun je zien welke energetische maatregelen zijn getroffen, maar vaak heb je daar wel echt het gesprek met de bewoners voor nodig. Dus van een gedeelte weten we dat, maar van een gedeelte ook nog niet. En qua, wat kunnen bewoners besteden en wat willen zij besteden, daarvoor heb je ook het gesprek met de wijk nodig. Daar zul je in gesprekken achter moeten komen. Dus die twee gegevens, daar krijg je steeds meer informatie van.

12:36 Conversations needed with residents... (15061:15214) - D 12: L: Transcript Assen

We gaan ook binnenkort weer een actie in de wijk hebben we, om ook weer dat soort gegevens aan te vullen, voor de nulmeting om het zo maar even te zeggen.

12:37 Residents takes a central role in the process... (15216:15575) - D 12: L: Transcript Assen

Maar dat zijn voor ons de ingrediënten, hoe wij altijd naar een wijk kijken. Voor KAW zeggen we altijd, het is misschien een beetje een cliché maar niet minder waar, de bewoner staat centraal. En zeker in dit soort wijken, je kunt een heel plan maken wat theoretisch helemaal klopt, maar als een woningeigenaar zegt, ik wil het niet, dan gaat het niet gebeuren

12:51 Pilot project provides insight for future approach... (23820:24407) - D 12: L: Transcript Assen

En kijk, of onze aanpak precies zo wordt opgeschaald, waarschijnlijk niet. Alleen er wordt wel gekeken van, als je een warmtenet aanlegt in bijvoorbeeld de Lariks, in ons gedeelte, wat betekent dat voor de andere wijken? Welke andere wijken kunnen daar misschien ook op aangesloten worden? En als je ergens nu een warmtenet aanlegt, moet je het misschien ergens anders niet doen. Dan moet je daar kijken of je op een andere manier de concepten kunt neerzetten. Dus daar wordt wel degelijk gekeken naar hoe de eerste proeftuin nu wordt ingezet. En dat is ook meegenomen al in die analyse.

12:52 TVW and pilot project are coupled... (24409:24510) - D 12: L: Transcript Assen

X: Oké kijk, dat is interessant. Dus er zit wel een koppeling tussen die twee projecten?

Y: Ja, zeker

12:53 Abstract (RES) to concrete (nieghbourhood/pilot)... (24541:25017) - D 12: L: Transcript Assen

Het mooie is ook wel, we hebben laatst een keer in een raadsvergadering hebben wij het ook van abstract naar concreet besproken. Dus we zijn begonnen bij de RES, de Regionale Energie Strategie en toen de Transitievisie Warmte en vervolgens de aardgasvrije wijk. Zodat het eigenlijk ook heel erg duidelijk wordt, hoe die drie dingen met elkaar samenhangen en hoe dat ook van abstract naar concreet werkt. Dus dat was ook wel even verhelderend voor de raad, laat ik het zo zeggen

12:54 Energie uitvoeringsplan... (25578:25828) - D 12: L: Transcript Assen

. Er zijn natuurlijk al wel sinds jaren al wijkuitvoeringsplannen, maar echt een wijk energieplan, dat gaan wij nu voor het eerst maken. Dus goed, dat zijn juist ook mooie, daarvoor is de proeftuin ook bedoeld. Dat gaan we uitvinden de komende tijd.

12:55 Every nieghbourhood is different... (25975:26334) - D 12: L: Transcript Assen

Nou kijk, ik denk dat het heel goed is om te realiseren dat elke wijk verschillend is. Natuurlijk heb je in Assen meerdere wijken die jaren zestig zijn met hetzelfde type bouw, maar dat je allereerst moet kijken naar wat is het type wijk en welke mensen wonen er, daar je strategie ook op moet inzetten. Want wat in de ene wijk werkt, werkt in de andere niet.

12:56 Provide a concrete offer for residents... (26389:26954) - D 12: L: Transcript Assen

En wat heel belangrijk is, hoe concreter je aanbod is, hoe beter je boodschap ook in de wijk. Want dan weet je ook waar je mensen op bevraagd. Want er is, ik meen dat de overheid steeds meer mensen wil betrekken en ik denk ook dat het altijd goed is om te communiceren, ook al heb je niet altijd nieuws. Maar een groot gedeelte van de bewoners verwacht soms ook wel dat je als overheid met plannen komt en dat je niet voor elk wisje wasje eigenlijk bewoners gaat bevragen. Want die hebben druk ook met heel veel andere dingen. Dus dat is belangrijk om te realiseren.

12:61 Responsibility to perform vs. the needed room to experiment... (29154:29596) - D 12: L: Transcript Assen

Zeker alleen je ziet altijd, daar hebben we recent ook een discussie over gehad, je krijgt wel geld als proeftuin, dus je moet je ook verantwoorden aan de voor- en achterkant en dat is ook heel goed. En aan de andere kant moet je ook fouten maken en leren, dat zijn dingen die soms een beetje haaks op elkaar staan en toch zijn ze allebei waardevol. Dus daar moet je ook het gesprek met elkaar over blijven voeren, van hoe richt je dit nu in?

12:62 Take responsibility... (30069:30314) - D 12: L: Transcript Assen

De overheid moet ook gecontroleerd worden, zeker als het om belastinggeld gaat, dus dat hoort er gewoon bij. En wij hebben de raad waar we verantwoording aan af moeten leggen en dat is ook gewoon belangrijk, dat je die daar ook goed in mee neemt.

12:64 Market conform proposal... (31583:32054) - D 12: L: Transcript Assen

Dat is een goede vraag, even kijken, een marktconform aanbod van een warmteoplossing is natuurlijk het belangrijkste. Dat je een aanbod kan doen dat de markt ook goed beheerst, laat ik het zo zeggen. En het gaat heel erg over woonlasten neutraal en dat is best een enge, in een beperkte zin, definitie. Want er zullen gewoon altijd mensen zijn die nu al heel weinig betalen, terwijl hun woning misschien heel slecht geïsoleerd is, maar die zetten gewoon hun verwarming uit

13:3 Regional collaboration... (1:918 [1:1224]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

En wat betreft de transitievisie warmte, werken wij dus ook regionaal samen. We hebben Stadregio Parkstad Limburg, dat is een gemeenschappelijke regio organisatie, dat noemen ze zo, een GR. Dus daar ligt een gemeenschappelijke regio onder, daar werken we met zeven gemeenten in samen, Parkstad gemeenten

13:7 Regional Collaboration... (1:3328 [1:3820]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

a precies, mij komt dit heel erg goed uit, die regionale samenwerking. Die GR, die hebben we al jaren. Dus we zijn op een gegeven moment ook met de energietransitie gestart in hele nauwe samenwerking, hebben we nu nog steeds en daar is warmte gewoon aan toegevoegd hè. Dus dat is gewoon heel erg fijn inderdaad. Want we zijn niet de grootste gemeente met één beleidsmedewerker die ook niet fulltime werkt, maar vier dagen, is dat gewoon geweldig dat je dat op deze manier geregeld krijgt.

13:8 Regional Criteria... (2:702 [2:1248]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Hoe we transitievisie ook lokaal, per gemeente dus, hoe we tot kansrijke wijken komen, zeg maar, hoe we tot wijkenselectie komen. Criteria zijn in dat regionale deel opgenomen, op basis waarvan je dus zeg maar je wijken verder gaat- Je keuze voor je wijken verder, hoe moet je dat zeggen- Hoe je uiteindelijk tot je keuze van de wijken komt, aan de hand van welke criteria. En vervolgens wordt dan bij de gemeente zelf aan de slag gegaan en dat gebeurt niet met zeven tegelijk. Dan werkt de warmtecoördinator, die doet dat dan per gemeente.

13:9 Stakeholder workshops... (2:1264 [2:1741]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

: Dus op dit moment hebben wij twee werksessies gehad en daarin hebben we met de belangrijkste stakeholders hebben we zeg maar aan het warmteplan gewerkt. En dan bedoel ik met de lokale stakeholders, dus dat ook een Enexis erbij betrokken is, dus de netbeheerder en in ons geval ook Mijnwater BV, die in deze regio bezig zijn, een exploitant van een warmtenet, WML, een watermaatschappij voor de leidingen. Dus eigenlijk de belangrijkste partijen om je visie op te zetten.

13:13 RES influences TVW and vice versa... (3:395 [3:730]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Beïnvloedt de Regionale Energie Strategie jullie proces voor die regionale warmtetransitie ook heel erg? Of voor jullie gemeente?

Y: Ja en andersom. Dus EnTra management is zich daar op een gegeven moment ook tegenaan gaan bemoeien, het regionale warmte deel uit die RES en nu ligt dat volgens mij ook helemaal bij EnTra management.

13:14 RES & TVW connected... (3:745 [3:850]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Dus het is onlosmakelijk met elkaar verbonden hè, de één beïnvloedt de ander en daar wordt wel opgelet. W

13:15 RES & TVW connected... (3:850 [3:1108]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

We proberen ook wel, we streven ernaar om eind dit jaar onze transitievisie ook vastgesteld te hebben. Misschien dat het wel voorjaar 2021 wordt, maar niet wachten tot eind 2021 met je visie.

Omdat nu ook de RES loopt en het is gewoon, het beïnvloedt elkaar

13:16 Different deadlines for RES & TVW... (3:1674 [3:2159]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

t zien. Je merkt gewoon, wat op rijksniveau is bedacht, een RES en een TVW met verschillende deadlines, dat dat allemaal niet- Als je ermee aan de slag gaat, dat dat allemaal niet echt helemaal past. De RES moet dan af zijn, de TVW eind 2021, terwijl het allemaal zo samenhangt dat je het niet los van elkaar kunt zien en dan hebben wij ook nog een proeftuin erbij, om het makkelijk te maken. Dus het heeft echt tijd nodig om te zien hoe je dat allemaal handen en voeten kunt geven.

13:17 Extra step inbetween TVW and WUP... (3:2252 [3:2734]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Maar ik denk dat ze dat wel aan jou verteld heeft. Dat we daar eigenlijk een laag tussen mistten, tussen wijkuitvoeringsplan en transitievisie. Want als je eenmaal met je eerste wijk aan de slag gaat, maak je daarbij eigenlijk al keuzes voor de rest van je gemeente. Als je bijvoorbeeld met een warmtenet aan de slag gaat, ja dat doe je niet, er komt geen enkele partij op af voor maar één wijkje. Dus dat maakt het ook zo lastig en ik ben daar zelf nog niet helemaal over uit.

13:18 TVW doesn't provide enough detail for WUP, extra analysis needed... (3:3006 [3:3503]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Dus je hebt TVW en dat geeft een beeld per buurt wat op maatschappelijke kosten het beste alternatief is en dan maak je keuzes voor 1,2,3,4,5 wijken, afhankelijk van hoe groot de buurten zijn, om daar mee aan de slag te gaan tot 2030. Maar dat zegt eigenlijk nog helemaal niet over wat je daadwerkelijk gaat doen met een wijk. Want dan ga je met een

buurt de verdiepingsslag maken. Dan ga je kijken van, het kan best dat je binnen een buurt ook vlekjes krijgt met verschillende alternatieven,

13:19 CBS neighbourhood boundaries... (3:3748 [3:3870]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Ik ben ook aan het zoeken naar hoe dat handig is en of we die buurtindeling van CBS hanteren, of dat de handigste weg is.

13:20 First TVW then WUP... (4:332 [4:1143]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Maar inderdaad voorlopig, als we het hebben volgordelijkheid, dan zijn jullie van plan om eerst meer duidelijkheid te krijgen rondom de TVW voordat jullie meer in detail zouden kijken naar wijken zoals de proeftuin. Klopt dat?

Y: Ja, de proeftuin loopt natuurlijk gewoon door en de TVW loopt gewoon door en als ik die eind van het jaar heb, die visie. Dat is allemaal op redelijk korte termijn en de proeftuin wordt steeds, het is wel de bedoeling dat het gesprek langzaam wordt opgestart met de wijk. En dat vanuit daaruit ben je met die wijk dus in gesprek, maar daar gaat toch wel wat tijd overheen. Voordat je uiteindelijk een wijkuitvoeringsplan hebt liggen. Dus ja, ik weet dat je inderdaad de visie hebt liggen en dan kun je verder met je wijkuitvoeringsplannen en dat geldt ook voor de proeftuin.

13:23 Startanalysis and Caldomus provided similar results... (4:2564 [4:2835]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Ja zeg maar twee smaakjes, twee kleuren, oftewel elektrisch, oftewel een warmtenet. En hele gekke verschillen zaten daar niet in. Dat is wel een tijdje geleden, dat dat vergelijk is gemaakt. Maar ja, het was niet schrikbarend anders. Het zou gek zijn als het wel zo was.

13:26 Proposal to the council... (5:1375 [5:1516]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

En dat we dan gezamenlijk de keuze maken voor wijken, waarin wij dus de raad willen voorstellen dat we daar tot 2030 mee aan de slag gaan.

13:29 Resident questionnaire as participation activity... (5:2177 [5:2634]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

a, dat is in ieder geval een eerste stap en ook participatie. Kijk, de transitie visie, in mijn beeld leent die zich er niet voor om daarmee de buurt in te gaan. Maar de enquête is dus een eerste stap en wel een participatieproces en of en hoe dat in het verdere proces richting besluitvorming ook nog daar invulling aan wordt gegeven aan participatie, dat weet ik nog niet. Dat moeten we sowieso ook regionaal afstemmen, hoe we dat verder willen doen.

13:36 Not all technologies included... (6:3314 [7:268]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

k kan hun niet meenemen als zij niet ook in dat model passen, want dan kan ik ze niet

vergelijken met andere alternatieven, dan weet ik niet hoe het zit met de maatschappelijke kosten van Mijnwater. Dus in die TVW ga ik echt niet voorstellen dat we maar met hun in zee moeten gaan. Dus hè, dat doe je niet blind natuurlijk, dus dat is wel een lastige.

13:39 The municipality as an organisation has to transition... (8:453 [8:744]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Ja en dan kun je ook je eigen gemeentelijke organisatie, daar beginnen een transitie te bewerkstelligen, zal ik maar zeggen. Wij proberen nu wijkgericht te gaan werken, misschien dat Diana daar ook wel iets over verteld heeft. Maar dat betekent wel een soort van kanteling in je organisatie

○ Collaboration

42 Quotations:

1:18 Alliander: keep in the loop... (9666:9836) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Dus Alliander is in het beginsel er bij betrokken en die heeft gezegd van, nou dat is goed maar houd ons wel op de hoogte van de ontwikkelingen over wat er gaat gebeuren.

1:19 Alliander: responsible for network reinforcement... (10023:10181) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Maar wij houden Alliander heel erg op de hoogte van ontwikkelingen, omdat zij wel met netverzwaring aan de gang gaan binnenkort om de problemen voor te zijn.

2:4 Collaboration with housing corporations for development of a business case... (2548:2706) - D 2: B: Transcript Eindhoven

En we zijn daar eigenlijk nu, met name met de woningcorporaties volop in gesprek om te komen tot een haalbare businesscase voor die eerste vijfhonderd woningen

2:5 Housing corporations as startengine... (2709:2812) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Want ook bij ons geldt dat de woningcorporaties als het ware de startmotor zijn van die energietransitie

2:6 Dependency on housing corporations... (3025:3107) - D 2: B: Transcript Eindhoven

En we zijn dus afhankelijk van woningcorporaties om die businesscase om te rekenen

2:14 Transparent projectteam... (5768:6067) - D 2: B: Transcript Eindhoven

En dat doen we heel transparant, dus wij hebben ook een projectteam, ik ben daar de projectleider van en in dat projectteam zitten de woningcorporaties en de netbeheerder

vertegenwoordigt en daar zijn we nu anderhalf, twee jaar bezig heel open en transparant met het doorrekenen van die business case

2:16 Create common language with housing corporations... (6909:7077) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Dus we hebben eigenlijk met die vier corporaties, zijn we bijna anderhalf jaar bezig geweest een gezamenlijke taal te ontwikkelen van, waar hebben we het eigenlijk over?

2:27 Complete projectteam pays for consultancy agency, not only the municipality... (13473:14403) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Dus niet dat wij vanuit de gemeente DWA betalen en dat dat het plan wordt. Waar iedereen zich dan aan moet conformeren. Maar we hebben gezegd, nee, we gaan niet als gemeente aan de ene kant van de tafel en aan de andere kant van de tafel, met een heel team met adviesbureaus dan tegen die van ons en dan tegen elkaar in discussie over wie, welles nietes. Nee, we gaan gezamenlijk ook een team en adviesbureaus inschakelen, kunnen jullie ons ondersteunen op technisch, financieel, juridisch gebied? Dus zo is ook vertrouwen ontstaan, ook in dat model en het is ook heel transparant. In die sessie kan iedereen dat zien, iedereen kan zien wat er gebeurt. Dus in die zin is er volop vertrouwen in dat model. Daar hebben we zelf ook invloed op, ik bedoel als wij zeggen, wij vinden toch bepaalde dingen onderbelicht of dat moeten we ook inbouwen, of daar mist nog wat. Dat kan allemaal ingebouwd worden, dus dat is wel heel prettig.

2:62 Easy access to plans of housing corporations... (36369:36898) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Nee, dat is op zich geen enkel probleem. Want wij hebben in Eindhoven een Duurzaamheidspact en het Duurzaamheidspact, dat is een samenwerkingsverband tussen de gemeente en de vier woningcorporaties in Eindhoven. En daarin hebben we eigenlijk gezamenlijk afgesproken om samen op te trekken in die transitie, om ook gewoon al die investeringen die er zijn, om die op elkaar te laten afstemmen. En daar profiteren we allemaal van, want dan kan je ook de markt op die manier iets structureler opdrachten geven en het haalbaar maken.

3:21 Housing corporations and netwerk operators... (5:847 [5:1405]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

Nou is er wel een soort minimum aantal. In elk geval de woningbouwcorporaties, we hebben er vier in Eindhoven. Daar hebben we ook al een samenwerking mee, maar die zou ik denk ik alle vier willen betrekken. Enexis is een belangrijke partner. En dan wordt het een beetje lastiger, daar ben ik nog niet helemaal over uit. We hebben bijvoorbeeld EnNatuurlijk, dat is een commercieel warmtebedrijf dat actief is in Eindhoven. Sowieso hebben wij contacten en gesprekken met hen. Maar de vraag is wel nog een beetje van, hoe gaan we met hen optrekken daarin.

3:23 Residents represented through a spokesperson... (5:1632 [5:2084]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

Maar ik denk dat we wel bij de stakeholdersessie een vertegenwoordiging van 040-Energie gaan betrekken. Dat is een lokale energiecoöperatie, een vereniging, die ook heel veel voorlichting doen voor inwoners en die best wel een gevoel hebben vanuit hun inwonerschap maar ook vanuit hun betrokkenheid bij de vereniging denk ik. Wat de blik van de inwoner is zeg maar. Dus ik verwacht dat we vertegenwoordiging vanuit die partij ook zullen betrekken.

4:28 Housing corporation: incentivizing residents... (15779:15937) - D 4: D: Transcript Katwijk

Nou ja, uiteindelijk zijn die huurders, die moeten ook overtuigd worden maar dat doen we natuurlijk samen met die corporatie. Maar het verhaal moet goed zijn.

4:73 Housing corporations... (6368:6528) - D 4: D: Transcript Katwijk

Dus wij gaan met die bronnen werken en wij gaan aanbieden, tegen die wooncorporaties zeggen van, vertel maar welke complexen jij als eerste aangepakt wil hebben?

5:13 Collaboration with other municipalities for preparation heat transition vision... (10989:11246) - D 5: E: Transcript Loppersum

Dan heb je het dus over de warmtetransitie visie, daar gaan we nu mee aan de slag. Daar zijn we eigenlijk nu mee aan de slag, althans in de voorbereiding daarop. Daarin zoeken we ook de samenwerking met andere gemeenten in Groningen en ook met de provincie.

5:14 WTC: development of a regional advisory institute... (11248:11553) - D 5: E: Transcript Loppersum

Vanuit de provincie dragen we bij aan de oprichting van een warmtetransitie centrum, WTC Groningen. En dat is eigenlijk een soort van overkoepelend advies instituut van onszelf, waar elke gemeente gebruik van kan maken en waar eigenlijk kennis en expertise komt op het gebied van die warmtetransitie visie.

5:15 Collaboration with other municipalities: in the future one municipality... (11717:11859) - D 5: E: Transcript Loppersum

We werken ook samen als Loppersum met Delfzijl en Appingedam, omdat op 1 januari gaat dat één gemeente worden, namelijk de gemeente Eemsdelta.

5:27 Collaboration with local energy corporation LOPEC... (18348:18488) - D 5: E: Transcript Loppersum

Ook omdat, dat is denk ik ook wel een succesfactor geweest, of nog steeds, is dat we samen optrekken met de lokale energie coöperatie Lopec.

5:46 Collaborate with Hanze Hogeschool on optimization model... (29807:29893) - D 5: E: Transcript Loppersum

Maar het is wel zo dat ik bij een ander project samen met de Hanze Hogeschool bezig ben

6:31 Collaboration with PBL... (18515:18942) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

die zijn ook regelmatig bij PBL op bezoek geweest. Om te kijken van wat, eerst om het model te snappen, maar we hebben ook regelmatig contact gehad van hoe werkt het nou precies en om vragen te stellen. Soms- Het model evalueert natuurlijk ook continu. Dus soms kwamen zij ook wel op dingen van, o, dat snappen wij eigenlijk helemaal niet zo goed. Dus daar is zeker wel contact mee, maar we gebruiken wel het model zoals het is.

6:32 Vesta: simplification neighbourhoods... (19203:19555) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Dus daar stond van, als je alle wijken, van wijken waar nog vijftig procent warmtenet, daar veronderstelde het Vesta MAIS model dat de hele wijk erop zat. Nou, dat is wel een heel erge versimpeling en dat is nu ook aangepast naar aanleiding van de feedback die wij gegeven hebben bijvoorbeeld. En daar hebben we zelf ook wat dingetjes voor aangepast.

7:2 "Regietafel"... (741:1165) - D 7: G: Transcript Utrecht

En dan heb ik het over de gemeente, de netbeheerder, de woningcorporaties (verenigd in de stichting Utrechtse woningcorporaties), zo zaten zij aan tafel en de energie coöperatie, de bewoners coöperatie. Niet als vertegenwoordiger van de bewoners, maar wel als belanghebbende partij in de energietransitie. Die regietafel die werkt op stedelijk tafel, die is begonnen in 2016 meen ik. Een convenant achtig tussen deze partijen

7:3 Involvement of Eneco... (1168:1379) - D 7: G: Transcript Utrecht

Overigens, ook weer een bijzonderheid is dat ik ben begonnen in de tijd dat Eneco ook nog aan tafel zat. Eneco heeft zich later van de tafel af, zij zijn van de tafel afgegaan, omdat zij ook een marktpartij zijn.

7:60 Housing corporations do renovations that make most properties A or A+... (36530:36986) - D 7: G: Transcript Utrecht

Ik heb wel een soort toets gedaan. Dat was een toets van, de afgelopen paar jaar, sinds bekend is dat deze wijk aardgasvrij moet worden, wat hebben zij aan groot onderhoud en renovatie gedaan? En als je kijkt, dan hebben ze al hun objecten, die zij hebben aangepakt, die zijn allemaal naar A of naar A+ gebracht qua energielabel. Als je dat weet, dan weet je ook dat systeemkeuze er niet meer toe doet. Want bij A of A+ kan ik met elk systeem binnenkomen.

7:61 Housing corporations: How many will be A or A+ in 2030?... (37004:37187) - D 7: G: Transcript Utrecht

Dus dan is de vraag, gaan zij geld middelen vrij spelen om te zorgen dat al hun complexen voor 2030 op A of A+ zitten. Dat weet ik nog niet. Dat is ook een beetje een belangenafweging

8:9 Regiodeal... (2:633 [2:754]) - D 8: H: Transcript Brunssum

dat is de regiodeal we van de provincie Limburg, BZK, daar zitten ook wat afspraken in. Die worden op dit moment gemaakt.

8:17 Involve residents in formation TVW... (3:744 [3:964]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Ja, dat is dan meer, wij willen kijken of we de transitie visie warmte, of we daarin dus die bewoners kunnen gaan betrekken op het maken van de systeemkeuze. Dat is zeg maar de tussenstop, die we denken dat er nodig is

8:20 Step before TVW, involve residents... (3:2150 [3:2297]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Dus we denken dat het verstandiger is om dat in de transitie visie, voor je die definitief gaat maken, een tussenstapje te doen met al je bewoners.

8:48 Collaboration with housing corporation... (7:3639 [8:206]) - D 8: H: Transcript Brunssum

. De corporatie is ook bezig met het voorbereiden van, is ook net gestart met het ontwerpproces om hun panden energiezuinig te

gaan maken. En eigenlijk, een deel van de analyse die wij dus met de particulieren eigenaren zouden willen doen, die doen zij nu met de huurders. Daar hopen we natuurlijk ook weer inzichten uit te halen.

9:10 Consortium: Municipality, housing corporations & Hendrik De keyser... (3:500 [3:702]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

En omdat de gemeente al zo betrokken was bij die prijsvraag, ook de woningbouwcorporatie was al betrokken bij de prijsvraag, zo nog meer partijen, Hendrik de Keyser was al betrokken bij de prijsvraag.

9:13 Improve business case with consortium... (3:2398 [3:2779]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

m, dat was een consortium eigenlijk van vier partijen die Nagele in Balans hebben bedacht, of samen hebben ingediend. Die hebben met zijn vieren een aantal keren om de tafel gezeten om die business case aan te scherpen, onder andere. Nou daar heeft de gemeente ook een financiële bijdrage aan geleverd, om dat dan ook te betalen. Dus dat was al de volgende slag die gemaakt werd

9:15 Innax, Boom, Hogers, Sacon, Hocosto... (4:404 [4:511]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

: Nee dat was Innax inderdaad, Boom, Hogers, Sacon, dat was de karrentrekker van dat consortium en Hocosto.

9:24 Issues with Hendrik de Keyser... (5:3473 [5:3816]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Het is natuurlijk allemaal op elkaar afgestemd, de omvang van die buffer en nou ja, dan houdt het gewoon op. Dan denk ik, weet je, ik kreeg op een gegeven moment het gevoel van, jullie willen gewoon niet. Wij kregen het gevoel bij die organisatie, jullie wachten gewoon tot het ei van Columbus is uitgevonden en dan gaan we wel een keer mee

9:46 Collaboration with Alliander... (9:1622 [9:2264]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Liander, Alliander, ja, vanwege het gasnet natuurlijk. Als je het hebt over, wij dachten van, we hebben HVC is bij ons een tijdje aan boord geweest. Een afvalverbrander maar die ook warmtenetten legt, geothermie, dat soort dingen. Toen gingen we nog uit van, of zij gingen heel sterk uit van een warmtenet door de grond. Dus, dan komen we bij, zwak PVC gasleidingen hebben we volgens mij, nou daar moet je niet te dicht bij in de buurt komen. Dus we hebben er wel contact mee gehad en nog, laatst, twee weken geleden overleg gehad in verband met graafwerkzaamheden vooral. Nu is het zo dat we het warmtenet over het dak gaan aanleggen, d

10:66 Collaborate with housing corporations... (11:603 [11:880]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

En er zijn in die gebieden ook al woningen van het gas af aan het gaan. Dat is omdat Woonstad daar al bezig was, dat is een woningcorporatie, en daar de eerste fase kan gaan doen. En voor de rest is het eigenlijk alvast kijken wat mogelijk is. Elk gebied heeft een ander tempo

11:6 Hired Over Morgen with multiple municipalities... (2:889 [2:1112]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Ja, dat doen we in Zeeland eigenlijk met alle Zeeuwse overheden, of in ieder geval alle Zeeuwse gemeenten, op één gemeente na trouwens. Maar goed, de meeste doen dan toch mee. En wij huren daar bureau OverMorgen voor in.

11:59 Multiple year plannings to identify CO's... (10:3217 [10:3686]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Nou bij ons is dat bekend, je hebt een meerjarenplanning voor je openbare ruimte. Daarvan wisten we dat dat eigenlijk een paar jaar geleden, dat dat gebied in aanmerking zou komen voor een reconstructie. Omdat we contacten hebben met de netwerkbeheerder, weten wij ook dat het netwerkbedrijf bepaalde dingen wil gaan uitvoeren. Dus ja, toevallig komt dan zo'n pilot, zo'n proeftuin komt om de hoek en dan zeg je van, laten we dat eens even op elkaar af gaan stemmen.

11:75 Collaboration with housing corporations... (14:432 [14:833]) - D 11: K: Transcript Middelburg

a ik heb een collega XX, die heeft nauwe contacten met de woningcorporaties en volgens mij maken ze ook ieder jaar ook zo'n soort vijfjaren plan waarin ze afspraken met de gemeente maken.

Dat ligt er wel, maar ik moet ook eerlijk zeggen dat ik niet precies weet wat de afspraken precies zijn.

Ik dacht dat ze nu op het punt stonden om nieuwe afspraken te maken, als ik het zo van XX had begrepen.

11:83 Collaboration network operator... (17:572 [17:1064]) - D 11: K: Transcript Middelburg

En dat is ook iets wat ik tegen BZK heb gezegd van, nou dat zou misschien goed zijn om daar over na te denken. Want als je nu ziet hoe lastig het al is om met, volgens mij gaat dit project over twaalf miljoen, de investering, waarvan bijna vier miljoen bijdrage van het rijk. En dan nog niet haalbaar weet je wel, dan denk ik van, dan zou het misschien wel handig zijn als er van alle andere kanten ook nog wat geld bij zou kunnen. Dan denk ik toch wel heel snel aan een netwerkbedrijf.

12:49 MijnBuurt Assen... (22045:22355) - D 12: L: Transcript Assen

De gemeente doet dat ook en op zich het mooie Assen is, Assen heeft MijnBuurt Assen, waarin corporatie, gemeente en ook nog de welvaartspartij als sinds een aantal jaren samenwerkt. Juist ook om dit soort projectmatig werken eigenlijk te combineren en vraagstukken gezamenlijk op te pakken, sociaal en fysiek

12:58 Collaboration with stakeholders is important... (27175:27464) - D 12: L: Transcript Assen

Er zijn natuurlijk heel veel inzichten, het zit hem ook in samenwerking, dat je zorgt dat de stakeholders in de wijk goed betrokken zijn, dat ook echt die verschillende opgaven en verschillende kansen ook echt worden benut. Dus dat je daar in een vroeg stadium die stakeholders ook betreft.

13:9 Stakeholder workshops... (2:1264 [2:1741]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

: Dus op dit moment hebben wij twee werksessies gehad en daarin hebben we met de belangrijkste stakeholders hebben we zeg maar aan het warmteplan gewerkt. En dan bedoel ik met de lokale stakeholders, dus dat ook een Enexis erbij betrokken is, dus de netbeheerder en in ons geval ook Mijnwater BV, die in deze regio bezig zijn, een exploitant van een warmtenet, WML, een watermaatschappij voor de leidingen. Dus eigenlijk de belangrijkste partijen om je visie op te zetten.

13:28 Housing corporations... (5:1959 [5:2059]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Zoals inderdaad Mijnwater BV en netbeheerders en dat soort partijen- Y: Ja, woningbouwcorporaties.

○ **Coupling opportunities**

70 Quotations:

1:31 Natural moments like moving & renovations... (20488:20723) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

En dat is gewoon een natuurlijk proces en dan zie je ook dat als die mensen komen te overlijden en die woning, een oudere woning, wordt verkocht, ja die wordt dan meestal verbouwd en aangepakt. En dan gaat men wel over naar aardgasvrij.

1:41 Limited infrastructural coupling opportunities due to individual approach... (26914:27012) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Nou nee, eigenlijk niet. En dat heeft puur te maken met dat wij op het individuele karakter zitten.

1:42 In the future maybe repavement and garden renovations... (27082:27648) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

maar stel dat wij zouden zeggen van wij gaan toch iets met een warmtenet doen. Maar dan kleinschalig in een bepaalde wijk, omdat de technieken daarin ontwikkelen en dat men zegt, wij gaan voor een bepaald type woning gaan wij iets creëren en wij gaan nu toch iets met een warmtenet doen. Dan denk ik van, dan heb je koppelkansen van, kunnen we dan meteen- Want dan moet de straat meestal ook open, kunnen we dan opnieuw gaan bestraten en dat soort zaken. Of moeten de tuintjes opnieuw aangelegd gaan worden. Maar ik zie dat bij ons in het dorp niet meteen gebeuren.

2:45 Natural moments like moving & renovations... (26614:26898) - D 2: B: Transcript Eindhoven

En wat het voor mensen wel in het algemeen toegankelijker maakt, als je aansluit bij die natuurlijke momenten. Als mensen verhuizen of een nieuwe keuken gaan aanschaffen, dat zijn bij uitstek momenten om in te grijpen en te zorgen dat daar in ieder geval alle investeringen samen komen

2:57 Couple with plans of housing corporations... (34375:34783) - D 2: B: Transcript Eindhoven

. De koppelkansen die we hier benutten in deze twee buurten zijn in ieder geval de plannen van de woningcorporaties. Dus ze hebben vaak al plannen, linksom of rechtsom zouden ze toch de woning gaan renoveren, dus nu denken we integraal mee over oké, wat is dan het toekomstige energiesysteem wat hier komt? Want dan kunnen we daar onze plannen op voorbereiden, nou, dat is natuurlijke een mooie mee-koppelkans

2:58 Climate adaptation... (34786:35157) - D 2: B: Transcript Eindhoven

En een andere is klimaatadaptie, proberen we nu natuurlijk veel actiever op in te zetten. Want als we weten dat er een warmtenet wordt aangelegd, dan denken we ook meteen na over de straatprofielen, van hoe kunnen we nou water buffering- Je krijgt natuurlijk steeds meer te maken met hevige regenbuien en droogte, dus ja, dat zijn wel de mee-koppelkansen die we meenemen.

2:59 Current infrastructure projects have a different temporal planning... (35158:35357) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Maar als het gaat om lopende projecten, zoals de riolering of aardgasnet vervanging, dan merken we dat dat een heel ander soort projectplanning kent. Waardoor we eigenlijk niet dat kunnen mee-koppelen

2:60 Difficult to couple with gas pipe maintenance due to planning... (35360:35782) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Bijvoorbeeld aardgas, dat moet vanuit wetgeving moet dat binnen een aantal jaren vervangen worden in verband met veiligheid. Omdat het van asbest is, of asbestcement, of gietijzer. Nou, wij hebben niet voor die tijd al een warmtenet in de grond liggen, dus waarschijnlijk moet die straat alsnog twee keer open. Alleen het is wel goed dat we dat nu weten, want dan kunnen we daar rekening mee houden in onze profielontwerpen

2:61 No infrastructure coupling opportunities yet... (36019:36189) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Maar je kunt niet gezamenlijke dingen uitvoeren, dat je zegt van, die straat gaat open, daar leggen we alvast de warmtenetten aan of iets dergelijks, dat kan helaas niet.

3:26 Where is the energy in the city? Residents perspective... (6:927 [6:1282]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

Nou, één van de aspecten die ik noemde, waar ik zeg maar een soort van kaart laag van zou willen maken, waar zit nou de energie in de stad? Ik durf dan niet te zeggen dat dat dan de doorslaggevende factor zal zijn voor de keuze voor wijken maar ik wil hem in ieder geval echt serieus meewegen en daarover ook het gesprek met de andere partners aangaan.

4:8 New school buildings that could connect to the system... (4252:4480) - D 4: D: Transcript Katwijk

Nou, wij hebben bijvoorbeeld twee scholenprojecten, waar wij twee scholen in komen. Dat is gewoon nieuwbouw, die heeft gewoon zijn eigen planning. Maar het zou zonde zijn als dat project niet aangesloten wordt op het warmtenet.

4:9 Subsidies... (4521:4706) - D 4: D: Transcript Katwijk

En dan de andere is natuurlijk die subsidie voor sociale woningbouw, die kan je binnenkort aanvragen en daar zit een grens op. Dus als je te lang wacht, dan grijp je er misschien naast.

4:10 We try to make use of coupling opportunities... (4739:4828) - D 4: D: Transcript Katwijk

Dus we spelen op die manier graag erop in, er zijn kansen die we graag willen verzilveren

4:61 Try to use waste water from sewage... (34887:35118) - D 4: D: Transcript Katwijk

Ja wel, riolering, dat is vooral omdat we daar natuurlijk al op dat spoor van de THEA zaten. Dus we gaan in die nieuwe riolering gaan we THEA matten leggen, zodat wij daar warmte-koude uit kunnen halen, of energie uit kunnen halen.

4:62 Renovation shopping centre... (35120:35280) - D 4: D: Transcript Katwijk

We hebben een winkelcentrum, daar wordt het terrein opgekalefaterd. Dus daar kijken we ook van, kunnen we daar ook meteen dan gebruik van maken, van dat moment.

4:63 Using existing WKO systems... (35281:35651) - D 4: D: Transcript Katwijk

Het is een beetje off-the record, maar even kijken hoor, kan ik dit delen. Nou ja, het kan zo zijn dat er waarschijnlijk een zorg partij, die heeft al een WKO en het zou gunstig kunnen zijn voor die partij om die WKO te verkopen aan de gemeente en dat ze dan de levering krijgen. Zodat ze eigenlijk minder bezig met zelf energiebeheer en er weer geld naar de zorg toegaat

4:64 Other projects in the area... (35849:36213) - D 4: D: Transcript Katwijk

e zijn ook in gesprek met dat project Vierkamp Valkenburg, want zij hebben ook een entiteit nodig om een warmtenet uit te geven. En wij hebben ook voor die 'geen-spijt' maatregelen, heb je dus die nog in beginsel autonome units en daar hebben we ook een entiteit nodig die dat inkoop en wegzet. Dus daar zitten we te kijken van, moeten we dat meteen zo opzetten?

4:65 Other projects in the area... (36446:36609) - D 4: D: Transcript Katwijk

En zo kan je bijvoorbeeld tegen de Dunavie zeggen, ja waarom zitten we alleen nog maar in de Hoornes met elkaar te werken. Waar heb je nog meer projecten liggen?

5:3 Residents do'nt want two different projects after each other... (2476:2841) - D 5: E: Transcript Loppersum

Dat zijn echt tientallen duizenden euro's. Maar als je woning ook nog versterkt moet worden, misschien, dat is ook ingrijpend, dat gaat ook vaak gepaard met constructieve aanpassingen van woningen. Ja, dat doen mensen het liefst in één keer, anders zit je twee keer in de rotzooi. En bovendien is het ook veel kosten efficiënter als je dat in één operatie kunt doen.

5:38 No coupling possible yet with earthquake rebuilding programme... (25985:26186) - D 5: E: Transcript Loppersum

Nou het is destijds wel aangemerkt als een koppelkans, maar ik moet helaas zeggen dat we die koppelkans niet hebben kunnen pakken. En dat is eigenlijk best wel een behoorlijke frustratie aan mijn kant.

5:39 No coupling possible yet with earthquake rebuilding programme... (26653:27011) - D 5: E: Transcript Loppersum

Nou NCG staat op het strandpunt en dat snap ik ook wel, dat snap ik ook wel, van het enige wat voor ons telt is de veiligheid van de inwoners. De volgorde van de versterking wordt bepaald door het risico wat een bepaalde woning loopt. En er zijn altijd duizend redenen om een andere volgorde te gaan hanteren, maar wij houden ons alleen maar bij die volgorde.

5:40 We keep trying for coupling with earthquake rebuilding programme... (27222:27344) - D 5: E: Transcript Loppersum

Nou, NCG staat niet bekend als een instituut waar heel makkelijk mee gesproken kan worden. Maar ik blijf het wel proberen.

5:41 Enhance sustainability of cultural heritage... (27598:28275) - D 5: E: Transcript Loppersum

En bijvoorbeeld, ik ben ook aan het kijken naar de koppeling tussen het verduurzamen van historische belangrijke woningen, dus beschermd dorpsgezicht of rijksmonumenten of gemeentelijke monumenten. Wij krijgen daar ook extra budget voor vanuit het rijk, dus dat is heel mooi. Wij zijn nu aan het nadenken over een soort van regeling of wat dan ook om woningeigenaren van zulke panden te helpen. En daar is het de noodzaak om de versterking en de verduurzaming te combineren nog groter, dat zijn nog ingrijpendere projecten die aan heel veel regels verbonden zijn. Die wil je echt niet twee keer doen. Dus als je daar niet gaat combineren, dan moet je jezelf voor gek verklaren.

6:36 Infrastructure renovation... (21178:21428) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Bijvoorbeeld als iemand, in Utrecht bijvoorbeeld wordt de Maliebaan word gerenoveerd, dus de stoep die gaat sowieso open, de hele straat gaat open. En dan komt iemand van, kan ik dan niet meteen beter tegelijkertijd gaan nadenken of het gas eruit moet

6:55 Infrastructure planning (data, not in Vesta)... (33058:33693) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Nee, niet met Vesta. Maar wat we doen, is natuurlijk wel kijken van, voor welke wijk komt er, zijn de kosten het laagste. En vervolgens hebben we andere data, waarvan we weten, we hebben de planning opgehaald bijvoorbeeld van de woningbouwcorporatie, we hebben de planning opgehaald, voor zover dat kan, voor de rioolvervangingen, planningen opgehaald voor de MPSO (Meerjaren Perspectief Stedelijke Ontwikkeling). Dus welke wijken gaan enorm op de schop of waar wordt er gebouwd of gerenoveerd of herstructureerd. En we weten bijvoorbeeld de vervangingsplanningen van de aardgasleidingen. Dus dat proberen we over elkaar heen te leggen

6:59 Future coupling with social issues... (34910:35169) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Dus misschien kunnen we het dan koppelen aan de sociale agenda, de werkgelegenheidsagenda, maar zo ver zijn we nu nog niet. Dus ik denk dat dat misschien later nog komt. Maar nu is dat een beetje, dat zou te ingewikkeld zijn, om dat in de afweging mee te nemen

6:72 Maybe in the future, for now it's to complicate to couple with social factors... (34909:35169) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Dus misschien kunnen we het dan koppelen aan de sociale agenda, de werkgelegenheidsagenda, maar zo ver zijn we nu nog niet. Dus ik denk dat dat misschien later nog komt. Maar nu is dat een beetje, dat zou te ingewikkeld zijn, om dat in de afweging mee te nemen

7:55 Coupling opportunities are design principles... (30839:31512) - D 7: G: Transcript Utrecht

Dus door die wijk heen raggen met een nieuwe infrastructuur en vervolgens de wijk achterlaten, vind ik niet zo'n goed idee. En dat vinden overigens heel veel bestuurders ook geen goed idee. Vervolgens ga je nadenken van, waar zijn we nu mee bezig? Nu zijn we bezig met een keuze van een infrastructuur voor de hele wijk, maar we gaan niet die hele wijk tegelijk op zijn kop zetten, we gaan dat in stukjes aanpakken. We moeten ook nog met bewoners nadenken, als we die stukjes, die deelgebieden bezig gaan, wat vinden zij belangrijk bij die uitvoering? Dus we zitten nu, denk ik, op een soort abstractieniveau dat we koppelingen, ik moet het bijna zien als ontwerpprincipes.

7:56 An example would be to improve traffic safety... (31515:31935) - D 7: G: Transcript Utrecht

én voorbeeld, je zou kunnen zeggen, als we straks in bepaalde stukken van de wijk de straat open halen, dan is het ontwerpprincipe dat we samen met de buurt een verkeersveilige inrichting achterlaten. Dus het wegprofiel, je haalt het open, je moet het warmtenet erin leggen, ik noem maar even een Dwarsstraat. Dan moet je samen met bewoners kijken van, wat is dan de beste inrichting met betrekking tot verkeersveiligheid

7:57 Interaction with residents to identify coupling opportunities... (32121:32558) - D 7: G: Transcript Utrecht

Maar we willen wel in de interactie met bewoners, als we in het najaar hopen met bewoners over die modeluitkomsten te praten en de systeemkeuze zeg maar even, dan willen we wel mensen vragen van, wat zou u nou het belangrijkste vinden, wat ook meegenomen wordt? En we geven dan een paar voorbeelden. Ik denk dat het over verkeersveiligheid zal gaan, ik denk dat het over kwaliteit openbare ruimte zal gaan, groen, dat soort onderwerpen.

7:58 Municipality wanted to couple with infrastructure projects... (33560:33884) - D 7: G: Transcript Utrecht

Ja dat speelt. Ik heb een tijdje een projectmanager, nou laat ik maar even, van de openbare ruimte gemeente Utrecht achter mij aan gehad. Die zei van, kun je even intekenen wanneer je met je energietransitie aan de slag gaat. We hebben het nu over modeluitkomsten en de werkelijkheid daarin, ja ik zei, ik ben nog niet zover.

7:59 Infrastructure coupling possible in the future... (33887:34496) - D 7: G: Transcript Utrecht

oen heeft hij mij toch een keer het systeem gestuurd waar zij mee werken. En toen dacht ik van, het is wel mooi om, als je naar zijn kaart kijkt, waarin bijvoorbeeld zit, dan gaan we daar de riolering vervangen of dan en dan gaan we daar iets verbeteren of aanpakken. Als ik nou straks een plan heb met de hele infrastructuur voor de hele wijk op de kaart, dan zou ik eens kunnen kijken en dan is zijn tekening wel weer interessant om te zeggen hé, wacht even, dit zijn woningen die moeten van het gas af. Het aardgasnet is versleten, laten we daar beginnen, want de gemeente is sowieso al veel van plan daar.

8:11 1 project team for multiple pilots... (2:1175 [2:1440]) - D 8: H: Transcript Brunssum

En het komt er dus eigenlijk op neer dat we meerdere opgaven en meerdere pilots die al liepen samen gaan zetten in één groot programmteam. Zodat we gaan leren anders werken en dus ook gaan zorgen dat we het integraal doen en elkaar gaan versterken waar het kan.

8:12 Environment law (omgevingswet)... (2:1512 [2:1808]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Zodat we binnen dat programmteam gaan leren werken volgens die omgevingswet, zodat we het spoor implementatie omgevingswet weer kunnen helpen met, wat heb je nou eigenlijk nodig in de praktijk? Dus zo proberen we wel aan te sporen om ook het benodigde integraal met elkaar te gaan organiseren.

8:13 Other pilots... (2:2476 [2:2832]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Dus wat we eigenlijk doen is dat we die pilots bij elkaar hebben gegooid en we proberen daar nu te kijken of we naar een aanpak kunnen komen, die we ook kunnen gaan opschalen naar andere stadsdelen. En het aardgasvrij is eigenlijk de koppelkans om te starten met die integrale wijkaanpak, dat is zeg maar waar wij staan, de toenadering van het vraagstuk.

8:31 Start with CO's in pilotproject... (5:393 [5:593]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Voor de proeftuin is het zo, hebben wij gezegd, wij starten met de koppelkansen. Dat ligt even stil door Corona, maar wij wilden eigenlijk, er is een wijkfeest geïnitieerd door mensen die daar wonen.

8:33 Identification CO's at party... (5:1808 [5:2359]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Duidelijk en die werkgroep die daarvoor ontstaan is, is het idee ook jullie vanuit daaruit dan misschien ook nieuwe koppelkansen kunnen identificeren?

Y: Juist, wij denken juist dat daar met name leuke dingen uit gaan komen. Er gaat bijvoorbeeld- Ik kan mij voorstellen dat er bijvoorbeeld bepaalde ruimte moet komen in de openbare ruimte waar mensen fijn kunnen samenkomen, dat we bijvoorbeeld een leuke zitje hebben. Ik kan mij voorstellen dat er een idee komt om bloemetjes ergens in te zaaien voor de bijen. Dat kan van alles eigenlijk zijn.

8:36 Infrastructure... (5:3696 [5:3798]) - D 8: H: Transcript Brunssum

dus moeten we de straten open maken. Dan kunnen we de ondergrondse infrastructuur opnieuw organiseren.

8:37 Public space... (5:3800 [5:3927]) - D 8: H: Transcript Brunssum

En als dat gedaan is, dan maken we het straatje dicht, dan kunnen we de openbare ruimte aanpakken, want die ligt dan overhoop.

8:38 Make the neighbourhood more sustainable... (5:3927 [5:4181]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Dus dat zijn eigenlijk de dingen, eigenlijk is de hele wijk dan aangepakt als gevolg van. Dus eigenlijk zeggen we, we gaan gewoon de wijk verduurzamen in de breedste zin van het woord en aardgasvrij maken is daarin de katalysator om daarmee te starten.

8:39 Sustainable buildings... (6:204 [6:573]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Ja, dus meteen met die gebouwaanpak gaan kijken, niet alleen naar energiezuinig maken, maar ook naar het verduurzamen. Toepassing van gezonde materialen, in hoeverre lukt dat? Hoe kunnen we ook meteen maatregelen nemen op klimaatadaptatie om daar de stress weg te nemen en om waterlast te voorkomen. Zodat we eigenlijk een integrale inpak ook doen vanuit de gebouwen.

8:40 Sustainability connects the other domains... (6:887 [6:1167]) - D 8: H: Transcript Brunssum

huis van de wijk bijvoorbeeld, misschien kan je daar wel kookles geven met elektrisch koken.

Ik noem maar wat. Dus zo proberen we dat met dat programma team koppeling te maken tussen ruimte, fysiek en sociaal maatschappelijk. Duurzaamheid zien we daar als een stukje verbinder.

8:64 Demand for care... (11:1949 [11:2391]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Nou ik zelf denk, dat je dat kunt ontlenu aan de stapeling van zorg. De mate waarin er meerder zorgvragen gestapeld zijn op één adres, dat dat ook iets zegt over de collectiviteit in de wijk die je gaat tegenkomen. Daar denk ik wel een relatie mee te hebben, dat die er in ieder geval is. Dus dat zegt iets.

Maar daarom denk ik ook juist in die wijken, dat je ook echt toegevoegde waarde kunt creëren, door daar aandacht voor te hebben.

8:65 Improvement living environment... (11:2639 [11:2827]) - D 8: H: Transcript Brunssum

. Maar daarbij ook hun in een betere leefomgeving wil plaatsen, omdat wij ook weten dat de leefomgeving van invloed is op de mate van gezondheid en welzijn die wordt ervaren door bewoners

8:66 Broad plan of execution... (11:2830 [11:3065]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Het is dus steeds, het wijk uitvoeringsplan, die wil ik ook echt zo breed mogelijk maken. Met name bijvoorbeeld het vergroenen of dat soort maatregelen, dat heeft impact op gezondheid en die baten zou ik graag in beeld willen brengen.

9:29 Renovation of housing corporation... (6:2297 [6:2712]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Het is wel allemaal gespikkeld bezit en die gaat in die twee hofjes, 2021 of in 2022, renoveren in die woningen. Nou, dat is natuurlijk het meest logische om daar bij aan te sluiten. Dus dan worden we eigenlijk meegenomen in die- Terwijl dat eigenlijk sociaal gezien, laat ik het zo maar even zeggen, als je het over draagvlak en sociaal vermogen zeg maar, zijn dat de meest ingewikkelde hofjes om te betrekken.

9:42 No infrastructure CO's... (8:2503 [8:2742]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Infrastructuur niet meer zo. Omdat ik denk dat eigenlijk de laatste jaren in Nagele is er al heel veel gebeurd. Het riool is geloof ik zes/zeven jaar geleden vervangen ofzo, weet je dat soort dingen. Dus dat zie ik niet zo snel gebeuren.

9:43 Social CO's differ per neighbourhood... (8:2741 [8:3111]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

n. Sociaal, zie ik het nog wel. Maar ook dat staat of valt toch met een geslaagd proof of concept zeg maar. Het hofjes idee is natuurlijk wel heel erg sociaal zeg maar, dat je dus toch eigenlijk het als hof zeg maar samen doet. En nou wisselt dat heel erg per hof. De éne hof heeft gewoon een veel sterkere sociale structuur, dan de andere, laat ik het zo maar stellen

10:8 Look for social connection... (2:1109 [2:1399]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

k ben ook wel bezig voor Pendrecht, die een officiële proeftuin is, met het aspect meer banen. Dus hoe kunnen we zorgen dat een gebiedsaanpak niet alleen technisch bezig is met die energie transitie in een buurt, maar ook sociaal verbinding te vinden naar een werkende energie transitie.

10:41 Wait until other issues are resolved... (6:2203 [6:2602]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

a en ook andere opgaven. Aardgasvrij is één opgave, maar achterstallig onderhoud, funderingsproblemen zijn er, waterproblematiek en als die opstapeling van die opgaven zo veel zijn, wil je dan wel voor 2030 in zo'n gebied aardgasvrij met de energietransitie bezig zijn, of wacht je even tien jaar? Of misschien wel twintig jaar, voordat eerst die andere opgaves zijn verholpen voor die bewoner.

10:42 CO's taken into account for when analysis... (6:2799 [6:3013]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Nou, dat heeft de WANNEER-kaart wel gevoed. Dus we hebben gekeken van, waar zit de gasvervanging van Stedin op de planning, waar zit de rioolvervanging op de planning, nou zo hebben we werk met werk kunnen maken.

10:43 Plans housing corporations... (6:3014 [6:3212]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Waar willen de corporaties ook aan de slag, om onderhoud te gaan plegen? Zodat we wel, als ergens de grond al open gaat of ergens verbouwd wordt, dat je in één keer die koppelkansen kan benutten. E

10:70 ET helps to get out of the Corona crisis... (11:2204 [11:2525]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Wat nu wel de Rotterdamse lijn is, is dat juist door de energietransitie redden wij onszelf uit de Corona crisis. Omdat je dan werkt aan iets waar je echt een toekomst in hebt. Om ondernemers te ondersteunen om alvast aan de slag te gaan bij bewoners met zonnepanelen zodat de beurs- Zodat er euro's in de beurs landen.

10:80 Coupling can be done broad... (12:3994 [12:4150]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Dat is met dat breed aanvliegen, je kan koppelkansen doen met andere opgaven zoals werk of activiteiten voor kinderen, dat is wel een hele krachtige aanpak.

11:56 Wait with renovation projects untill start pilot... (10:1865 [10:2305]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Op het moment dat wij wisten dat hier een pilot ging lopen, hebben wij gezegd van, dan gaan we de herinrichting of de reconstructie van dat gebied, de openbare ruimte daarvan, die gaan we eventjes in de koelkast zetten, in afwachting van het resultaat. En als dat zo is, dan kunnen we in feite werk met werk maken. En dan wordt er een warmtenet aangelegd en daarnaast als dat achter de rug is, dan kan je je openbare ruimte herinrichten.

11:57 Old asbestos pipes... (10:2308 [10:2635]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Dat is het ene en het andere wat speelt is dat er ook, dat is ook min of meer toevallig, maar in die wijk ligt er nog een oud aardgasnet van asbest-cement leidingen. Maar wat dan het netwerkbedrijf voor 2024 gesaneerd moet hebben, in het kader van de, hoe heet dat, wet van de staatsmijning of zo, hoe heet dat ook al weer?

11:58 Old asbestos pipes... (10:2763 [10:3023]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Om in 2024 alle asbest-cement leidingen te verwijderen. Nou ook dat is natuurlijk weer voor het netwerkbedrijf is dat gunstig om te zeggen van, als ik weet dat hier een warmtenet komt, dan hoeft ik mijn aardgasnet niet te vervangen door een nieuw aardgasnet.

11:59 Multiple year plannings to identify CO's... (10:3217 [10:3686]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Nou bij ons is dat bekend, je hebt een meerjarenplanning voor je openbare ruimte. Daarvan wisten we dat dat eigenlijk een paar jaar geleden, dat dat gebied in aanmerking zou komen voor een reconstructie. Omdat we contacten hebben met de netwerkbeheerder, weten wij ook dat het netwerkbedrijf bepaalde dingen wil gaan uitvoeren. Dus ja, toevallig komt dan zo'n pilot, zo'n proeftuin komt om de hoek en dan zeg je van, laten we dat eens even op elkaar af gaan stemmen.

11:60 CO's for prioritizing... (11:476 [11:764]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Nee precies, je gaat natuurlijk kijken van, moet je toch al de grond in om iets met leidingen of riolering te doen, dan ligt de straat open en dan kun je natuurlijk meteen andere zaken aanpakken.

Dus dat soort dingen worden in ieder geval wel bekeken, om ook die prioritering te bepalen

12:6 Coupling with other opportunities... (2570:2710) - D 12: L: Transcript Assen

Als je het over nieuwe warmteoplossingen hebt, het gaat er eigenlijk om, hoe zorg je dat je andere kansen combineert met de energietransitie.

12:42 What's in it for me?... (18183:18883) - D 12: L: Transcript Assen

Wij hebben laatst een hele leuke lezing gehad van een klimaatwetenschapper en die kijkt heel erg naar wat zijn factoren waarom mensen überhaupt energiezuiniger willen worden? Geld speelt er een rol in, maar het is ook wel heel erg het eigenbelang. En het eigenbelang kan soms zitten ook in dat het voor je woning wat oplevert, dat voor de wijk wat oplevert, maar dat eigenbelang is niet altijd duidelijk in het begin. Dus dat is nu ook iets wat we steeds meer in beeld proberen te krijgen van, wat voor koppelingen, hè de koppelkansen had je volgens mij ook al in je stuk staan, zijn er mogelijk om mensen misschien te motiveren als het niet per sé goedkoper wordt, om er toch mee aan de slag te gaan?

12:43 What other things can a new heating system provide?... (18885:19116) - D 12: L: Transcript Assen

En dat is denk ik wel heel erg belangrijk, dat je niet alleen maar bezig bent met er moet een andere warmteoplossing komen, die misschien niet eens altijd goedkoper is. Maar kijk ook vooral, wat kan het op andere punten opleveren?

12:44 Make homes future proof... (19358:19808) - D 12: L: Transcript Assen

Nou, ik denk dat het voor veel bewoners, als je de woning ook toekomstbestendig maakt, dat dat al een heel belangrijk ding is. Dus dat betekent aan de ene kant misschien achterstallig onderhoud meenemen, maar aan de andere kant, er is ook wel een groot gedeelte ouderen in de wijk. In heel Nederland heb je straks een kwart mensen van boven de vijftenzestig, dus dat gaat overal spelen. Dus een levensloopbestendige woning is natuurlijk ook belangrijk.

12:45 Address those things that residents wants, e.g. green or parking... (19847:20451) - D 12: L: Transcript Assen

Nou en in de wijk zie je dat er problemen zijn op het gebied van parkeren bijvoorbeeld, of wateroverlast, of groen wat beter kan worden ingevuld, of het spelen. Dus als je straks een warmtenet hebt en je hebt de boel, de straat open, ga dan vooral met die dingen aan de slag, waar mensen van zeggen, dat is nu vandaag een probleem en dat is voor mij waardevol als dat wordt aangepakt. En daar is altijd de verwachting, want je kunt niet alles doen en je kunt ook niet de straat met gouden stenen beleggen, maar er is vaak veel meer mogelijk als je aan de slag gaat met dit soort dingen dan dat je denkt.

12:46 Collect infrastructure planning data... (20737:21434) - D 12: L: Transcript Assen

Nou kijk één van de eerste dingen die ik ook wel heb gedaan is in gesprek met collega's van de gemeente van, hé zijn er hier rioleringswerkzaamheden et cetera die we naar voren kunnen halen? Nou globaal weten we dat die er wel zijn, maar dat zijn nog wel dingen die we de komende, of niet de komende weken maar de komende maanden nader gaan verkennen. Omdat ook die tweede proeftuin erbij gekomen is. Maar het is vanzelfsprekend zo dat we eigenlijk alle werkzaamheden die zich de komende jaren in die wijk dienen af te spelen gaan combineren. En het is sowieso een wijk die op bepaalde punten echt wel vernieuwing nodig heeft, dus daar gaan genoeg koppelingen en mogelijke kansen gaan daar spelen.

12:49 MijnBuurt Assen... (22045:22355) - D 12: L: Transcript Assen

n de gemeente doet dat ook en op zich het mooie Assen is, Assen heeft MijnBuurt Assen, waarin corporatie, gemeente en ook nog de welvaartspartij als sinds een aantal jaren samenwerkt. Juist ook om dit soort projectmatig werken eigenlijk te combineren en vraagstukken gezamenlijk op te pakken, sociaal en fysiek

13:10 Infrastructure COs... (2:1675 [2:1962]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Dus eigenlijk de belangrijkste partijen om je visie op te zetten.

Intern ook met afdelingen zoals Openbare Ruimte, voor planningen ten aanzien van rioleringen, wegen, wanneer gaat dat open. Hè, dat je dat allemaal aan elkaar koppelt, daar kom je later ook op terug zag ik, in je- Ja.

13:40 You need multiple internal divisions for coupling opportunities... (8:854 [8:1075]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Want de bedoeling is wel dat je van alles aan elkaar gaat koppelen hè, waar mogelijk. En dat lukt je niet als je niet wijkgericht gaat werken, op allerhande vlakken, dus dat allerlei andere afdelingen daarin ook meegaan.

13:41 Technical coupling in TVW, social coupling in WUP... (8:1616 [8:2453]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

De TVW bepaalt mede met welke wijken je als eerste aan de slag gaat. Als er binnen nu en een paar jaar een wijk op de rol staat om daar wegen aan te passen of wat dan ook, of waterleidingen, elektriciteitsleidingen, weet ik veel, dan proberen we dat slim aan elkaar te koppelen. Zodat je die wijken niet om de paar jaar opengooit. Is een wijk net geherstructureerd, dan moet je je afvragen, moet ik daar nu weer de boel open gaan gooien? Dus we proberen dat gewoon zo slim mogelijk te doen. En ik heb het hier over het technische verhaal hè, over openbare ruimte en de inrichting daarvan. Maar je probeert ook andere dingen te koppelen, sociale aspecten, gezondheidsaspecten van een wijk. Dat koppel je nu nog niet zo zeer mee in je TVW, maar ik denk in het wijkuitvoeringsplan, want dan kun je ophalen in een wijk wat er speelt.

13:42 Coupling opportunities influence priority... (8:2548 [8:2833]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Ja precies. Planning technisch kijk je naar planningen van verschillende partijen en baseer je daarop je keuze van een wijk, waarmee je aan de slag gaat. En straks ga je naar andere zaken kijken en dan kun je met je wijkuitvoeringsplan aan de slag en dan kun je verder gaan koppelen.

○ Data

43 Quotations:

2:72 Data about the impact on the electricity network would be useful... (47132:47294) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Ja, wat nog wel interessant is, is de data rondom het verzwaren van het elektriciteitsnetten. Dat is eigenlijk een heel apart traject lijkt het, een eigen wereld.

3:27 You need expertise to find and analyse data... (6:1764 [6:2439]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

Jawel, dat gevoel heb ik wel. Het is er allemaal, maar je hebt wel mensen met verstand van zaken nodig om die data op te duikelen, om daar mee te werken, om die zichtbaar te maken, presentabel te maken. Het is wel, het staat allemaal ergens anders. En hoe betrouwbaar is die data? Soms hebben wij bijvoorbeeld intern in de gemeente bepaalde kaartlagen, ik noem maar wat, of energie labels. Maar zijn dat dan de meeste actuele lagen wel, of kunnen we het beter uit een landelijke database halen?

Ja, ik heb daar dan geen verstand van, dus ik heb wel echt iemand nodig die zich daar even in verdiept.

En dat ook transparant kan doen en dat het niet zo'n rommeltje wordt.

6:4 Analyse current situation with GIS Data... (2893:3135) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Dus dat betekent zeg maar met behulp van nou heel gedetailleerde GIS data kijken van: Waar staan we nu? Wat voor woningen hebben we? Hoe oud zijn die? Wat is het energie gebruik? Wat voor utiliteiten liggen er? Wat voor infrastructuur ligt er?

6:37 More data not possible due to privacy... (21786:22169) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Je wil altijd meer, maar sommige dingen kunnen vanuit privacy gewoon niet. Dus wat we niet hebben is verbruiken. Je weet wel aansluitingen en je weet gemiddelde verbruiken, maar het exacte gebruik op een aansluiting, dat weet CBS wel, maar die mogen wij dan niet weten. Ja, ik kan heel veel dingen noemen, maar sommige dingen, dat mag gewoon niet. De energierekening en dat soort werk

6:38 Socio-economic data; based on which data will you make a decision?... (22401:22816) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Ik zit te denken, wat wil je nog- Nou ja, er is heel veel data, het is vooral, op welke data ga je je besluit baseren in de zin van, je hebt die Leidraad, die gebruiken we ook, en daar staat ook iets over sociaal-economische factoren. Nou waar ga je nou je besluit op- Wat ga je doen met bijvoorbeeld dat je weet het gemiddelde inkomen van een wijk, ja wat ga je ermee doen? Dat weten we nog niet zo goed, zeg maar.

6:39 Only average data, not individual data... (23074:23472) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Gemiddeldes krijg je dus wel, je krijgt gemiddeldes voor een wijk, nou mensen moeten gemiddeld zoveel investeren en de gemiddelde terugverdientijd is dit. Maar dat zegt natuurlijk niks over wat de individuele, over of het individueel huishouden het kan realiseren. Dus daar, dus dat is ook nog wel een- Maar goed ik weet niet of je dat, dat kan je volgens mij met data ook niet helemaal op lossen.

6:56 Data on infrastructure planning available (33770:33828) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Ja, die zijn intern binnen de gemeente gewoon beschikbaar.

6:57 Data of housing corporations plannings available... (34005:34365) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Nou, die hebben we wel bij de individuele woningbouwcorporaties opgehaald, want die publiceren dat natuurlijk niet zomaar. Tenminste, die maken wel plannen bekend. Maar nu moesten ze natuurlijk aangeven van, wij willen niet weten wat je volgend jaar gaat doen, we willen weten wat jullie over vijf jaar, over tien jaar, over vijftien jaar op de rol hebben staan

7:36 Availability data energy use is difficult... (16283:16610) - D 7: G: Transcript Utrecht

Het tweede wat mij te binnen schiet, is de beschikbaarheid van data, met name over werkelijke energieverbruiken. Dat is ingewikkeld, dat heeft te maken met privacy. Je zit dan al snel op postcode zes niveau en dat is op dit niveau waar je links en rechts van de straat aan het kijken bent, dat zit ons wel een beetje in de weg.

7:38 Unrealistic data about energy use... (17035:17257) - D 7: G: Transcript Utrecht

Dus ik werkelijkheid bleek- We hadden natuurlijk wel getallen uit die postcode zes gebieden, maar die zaten veel te laag geloof ik. Het waren irreële getalen. Dus dat is een tweede, dat heeft iets met die privacy te maken.

7:41 More house details, marginal improvement... (18622:18845) - D 7: G: Transcript Utrecht

Ja kijk, het model zou nog beter worden als ik precies van elke woning zou weten waar zit al wel dubbel glas en waar niet. Even plat gezegd. Maar dat vind ik wel bijna een iets meer marginale verfijning die nog zou kunnen.

8:55 National data sets are being developed... (10:4 [10:220]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Nou, wij weten wel dat data een hele belangrijke rol gaat spelen. Ik heb ook begrepen dat daar aan gewerkt wordt op landelijk niveau om bepaalde datasets voor ons te ontwikkelen. Ik ben daar zelf niet op aangehaakt.

8:56 Data on building typology... (10:449 [10:526]) - D 8: H: Transcript Brunssum

dan helpt het om inzicht te krijgen in bouwjaar, typologie, mate van isolatie

8:57 Data on Energy labels... (10:721 [10:951]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Daarnaast zou je kunnen kijken, stap twee is, zijn er vastgestelde energie labels die door een EPA-adviseur zijn vastgesteld. Dus dat betekent dat er mogelijk aanvullende maatregelen al zijn genomen, dat is het tweede kolommetje.

8:58 Data energy labels... (10:975 [10:1126]) - D 8: H: Transcript Brunssum

wat is dan het energielabel van de woning nu en wat zou het betekenen als we afgaan van aardgas, waar zijn dan de benodigde verbeterpunten te vinden.

8:67 Climate adaptation tools... (11:3448 [12:190]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Er zijn gewoon tools voor, met name vanuit de klimaatadaptatie, om daar de maatschappelijke baten van uit te drukken. En daarnaast zijn er zoveel gegevens

beschikbaar, dat je prima kunt aangeven waar andere voordelen ook nog te halen zijn. En ze hoeven niet allemaal in geld uitgedrukt te worden, maar een deel helpt wel. Laat ik het zo zeggen.

9:54 Sufficient data building typology... (10:2139 [10:2660]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Die indruk heb ik niet, volgens mij het is aardig in kaart. Dat ligt inderdaad vooral- In het begin was het zelfs zo, maar we zijn eigenlijk te voortvarend aan de slag gegaan. Aan het begin, dus dat was dus echt december 2018, zijn we bij al die particulieren van die eerste proef hof, die Karwijhof, zijn we overal langs geweest. We hebben geïnventariseerd wat het verbruik was, het energielabel van de woning, hoe vaak ze douchen bij wijze van spreken. Tot in diep detail hadden we alles in kaart daar in die hof.

9:55 sufficient data from housing corporations... (10:3109 [10:3337]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

En ook bijvoorbeeld data van woningcorporaties over hun planning van renovaties, is dat ook allemaal inzichtelijk, goede samenwerking?

Y: Ja. Ook van dat schoolgebouw, al die data, gasverbruik, al die dingen, dat is in kaart.

10:5 Use data to identify coupling opportunities... (2:315 [2:535]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Nou, dan heb je natuurlijk afstemming nodig met allerlei verschillende partijen maar ook gebruik je daarbij de data, om in ieder geval grip te krijgen over wat mogelijk is en waar kansen liggen om verder uit te werken.

10:36 BAG data could be better... (5:2040 [5:2898]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

En wat vaak niet in de data is en dat is echt een gemis, de BAG heeft ervoor gezorgd dat heel veel data transparant is voor heel Nederland, maar heeft er ook voor gezorgd dat heel veel data verbasterd wordt. Want een portiekwoning in Den Haag kan een heel ander type bouw zijn, dan een portiekwoning in Rotterdam. En de bouwjaren geven je wel een indicatie, maar of een portiekwoning net genoeg ruimte heeft in het gangenstelsel waardoor een warmtebuis naar boven kan, waardoor er een collectieve warmte aflever set kan komen voor het hele pand, betekent wat, omdat het te krap is en dat elke woning een eigen aflever set moet hebben.

Of kan de leiding via de nok, via het dak ook, of is er een andere manier. Dat is heel erg afhankelijk van het type architectuur. En dat staat niet bij bouwtype of bouwjaar, daar moet je dan weer aannames over doen.

10:39 Pioneer data... (6:388 [6:877]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

: Nou, we vliegen vaak die energietransitie heel technisch aan van, wat is het beste systeem? Maar uiteindelijk is de energietransitie een sociale transitie en het gaat ons er natuurlijk heel erg om van, wie is er bij gebaat? Of wie kan het op eigen kracht? En dan merk je wel, we proberen sterke schouder data heet dat dan bij ons, dan hebben ze dan wat CBS data voor bij elkaar gezet, dus het hoogopgeleide gezin is vaak krachtig genoeg om een buurt, ja de eerste pionier vaak te zijn

10:40 Privacy sensitive data about financial ability... (6:878 [6:1343]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

. En je hebt natuurlijk mensen, articuleren, die hebben dan wel een eigen woning, maar geen cent op de bankrekening om in die woning te investeren. Nou is er natuurlijk best veel privacy gevoelig en daar moeten we echt mee oppassen. Maar het helpt wel mee, in bepaalde buurten kan je zien van, krijgen we überhaupt een gebiedsaanpak van de grond? Of zijn we voor mensen echt een blok aan het been of een strop om de nek als we hier gaan starten met aardgasvrij.

10:45 Data housing corporation difficult to obtain/use... (6:3531 [6:3701]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

En die data van bijvoorbeeld infrastructuur, renovaties en renovaties van woningcorporaties, dat is wel inzichtelijk? Daar kunnen jullie wel bij?

Y: Nee, dat is lastig.

10:46 Housing corporation is organized in a decentral manner... (7:79 [7:316]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

we hebben al een 3D-kaart van de ondergrond, we hebben al prestatieafspraken met de corporaties waar we allemaal data met elkaar delen. Maar het blijft lastig voor vooral veel dingen weet je, als je dat niet centraal georganiseerd hebt

10:47 Getting data in the right format and language is difficult... (7:319 [7:654]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Kijk, een corporatie bestaat uit allerlei portefeuille houders, die allemaal vastgoed objecten beheren en duurzaamheid is net wat nieuws. Om dan even centraal een meer jaren onderhoudsplan op hetzelfde taalniveau te krijgen als dat wij dat dan hebben en dat dan ook te syncen, super lastig. Dat is allemaal handwerk, of navraag werk.

10:48 Used qualitative data to feed the when analysis... (7:653 [7:887]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

k. Dat is moeilijk, wel hebben we dat kwalitatief gevoed met een kaart op tafel, kunnen we hier starten, gaan we navragen, toch wat lastig, liever dat andere gebied. En zodoende zijn we gekomen tot een WANNEER-kaart die we nu kennen.

10:49 You need conversations to get more detail... (7:1122 [7:1265]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Meestal probeer je met de data wel een beeld te schetsen, maar is het vaak het gesprek dat het verder destilleert. Je moet echt analyses doen.

10:52 Motivation data zipcode 6 level... (7:3534 [7:3973]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Voor de WANNEER- kaart hebben wij wel motivation-data gebruikt, dat was dan op postcode zes niveau. Waar je een soort van de leefstijlen aannames koppelt aan openheid van duurzaamheid. Dus je had de verantwoordelijke, die vond het wel prima, die moest je gewoon meenemen. De statusbewuste, die wilde vooral benaderd worden vanuit de nieuwste technieken en die dat vet vonden. Zo heb je natuurlijk heel veel aannames op basis van data.

10:83 Privacy issues energy connections... (13:2532 [13:2945]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Het grappige is bijvoorbeeld wel, ja wij noemen dat aansluitdata van Stedin, maar achter een aansluiting kunnen weer meerdere woningen zitten. En we mogen bijvoorbeeld dan weer niet weten welke panden een gasaansluiting hebben, omdat dat weer over privacy gaat. Dus we zitten echt soms in gebieden, waar we helemaal niet zeker weten, zitten ze nou wel of niet op het aardgas en is dit complex nou aardgasvrij?

11:41 Socioeconomic data is partly just knowledge about the city... (7:2733 [7:2986]) - D 11: K: Transcript Middelburg

We hebben op zich wel demografische gegevens. Maar het komt ook gewoon heel veel aan op je kennis van de gemeente en de kennis van de mensen die daar wonen en je netwerk wat je hebt. Dus dat zijn niet per sé gegevens die je echt in databestanden zit.

11:42 Much socioeconomic data available via CBS... (7:3118 [7:3244]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Er is natuurlijk wel heel veel beschikbaar via het CBS. Het CBS, in mijn buurt of zo, daar kan je best wel heel veel uithalen.

11:43 Socioeconomic data is useful... (8:4 [8:184]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Precies, dan weet je ook inkomens van mensen, zelfs hobbies, wat ze stemmen. Dat kan ook helpen, stemmen mensen GroenLinks of niet. Al dat soort dingen kunnen helpen natuurlijk.

11:61 Planning infrastructure projects available... (11:770 [11:897]) - D 11: K: Transcript Middelburg

En dat soort planningen zijn dus wel goed inzichtelijk ook?

Y1: Ja.

Y2: Ja, dat is gewoon bij de collega's van de afdeling.

11:66 Zipcode Level 4 is too global... (12:1595 [12:2203]) - D 11: K: Transcript Middelburg

: Ja, je zit altijd weleens als je wat gedetailleerder naar een wijk wil krijgen dat je sommige gegevens alleen op postcode vier niveau kunt krijgen. En dat is dan voor een omvang als een gemeente Middelburg niet erg praktisch. Dan zou je eigenlijk wel misschien per straat willen kijken. En dat is niet altijd even goed voor handen. Want als je alleen maar naar postcode vier niveau kijkt, dan heb je soms zo'n gemêleerd woningaanbod. Dan heb je oude woningen, nieuwe woningen, hoogbouw, grondgebonden, nou ja dan zeggen die cijfers niet meer zo heel veel. Dus dat maakt het soms weleens wat lastiger.

11:67 Some data is subject to privacy laws (12:2204 [12:2255]) - D 11: K: Transcript Middelburg

En je zit ook soms met privacy gevoelige gegevens.

11:68 GEO information is useful for more detailed info... (12:2259 [12:2428]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Ik weet wel dat, toevallig had ik het net aan de hand, maar een collega van ons die GEO-informatie doen, die kan toch best wel veel uit zijn systeem toveren hoor Annet.

11:69 GEO data useful... (12:2710 [12:2878]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Dat kan hij, maar hij kan ook gewoon lijsten maken. Dat die bij wijze van spreken alles gewoon in een database zet of in een bij wijze van spreken in een Excel sheet.

12:34 Type of neighbourhood + type of residents... (14259:14603) - D 12: L: Transcript Assen

Dus als jij met een concept komt, dan is het belangrijk dat je dus weet, wat voor type woningen zijn het en wat voor bewoners wonen er? Die data- We kunnen natuurlijk zelf heel goed zien, wat is de kwaliteit van de woningen? Daar hebben wij allemaal GIS en CBS gegevens voor. En daarmee hebben we geanalyseerd wat het gas en elektra verbruik is.

12:35 Conversations needed with residents for their willingness to pay and to assess which steps are already taken... (14605:15060) - D 12: L: Transcript Assen

Nou tot op bepaalde hoogte kun je zien welke energetische maatregelen zijn getroffen, maar vaak heb je daar wel echt het gesprek met de bewoners voor nodig. Dus van een gedeelte weten we dat, maar van een gedeelte ook nog niet. En qua, wat kunnen bewoners besteden en wat willen zij besteden, daarvoor heb je ook het gesprek met de wijk nodig. Daar zul je in gesprekken achter moeten komen. Dus die twee gegevens, daar krijg je steeds meer informatie van.

12:48 Data housing corporations... (21779:22041) - D 12: L: Transcript Assen

Nou, die data is steeds beter in beeld. Ik weet in ieder geval dat de woningcorporatie in Assen ook wel steeds meer data-gestuurd werkt. En die deden dat ook al wel heel erg met hun vastgoedbeleid, strategisch vastgoedbeleid en een meer jaren onderhoudsplanningen

12:65 Difficult to say which data is missing... (32219:32445) - D 12: L: Transcript Assen

En ja ik vind het wel wat lastig om dan te zeggen van, welke informatie mis je dan nu nog? Want in principe is er heel veel informatie, alleen we aan het begin staan met een ontwikkeling is het nog niet altijd even rendabel.

12:66 Lack of data might not be the problem... (32481:32654) - D 12: L: Transcript Assen

Ik weet dus niet of het in een gebrek aan informatie zit, het zit hem misschien nog in een slagje innovatie en daar heb je altijd gegevens voor nodig om dat aan te zwengelen

13:43 EntraManagement made GIS maps for COs... (8:2836 [8:3427]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

X: Ja precies. En zijn die plannings van die verschillende partijen, hebben jullie daar goed inzicht in of is dat soms nog lastig om die te verkrijgen?

Y: Nee, nee, want zij zijn daar zelf bij betrokken hè, bij ons proces. Dus die brengen zij in.

X: Dus dat zijn vooral de woningcorporaties en de netbeheerders waarschijnlijk?

Y: Dat is allemaal ook mooi ingetekend op kaarten, met GIS. Dus daar wordt mooi gebruik van gemaakt, daar werkt iedereen goed aan mee.

X: Ja, dus jullie hebben allerlei GIS-kaarten daarover nu liggen. En zijn die ook gemaakt door EnTra management?

Y: Ja.

○ description pilot neighbourhood

7 Quotations:

7:51 Vulnerable neighbourhood... (25446:25692) - D 7: G: Transcript Utrecht

En als ik nou ga kijken naar de wijk, in de ruimtelijke ordening of in de sociaaleconomische hoek, dan zou je zeggen, dit is een kwetsbare wijk met vier sociale problemen. Veel armoede, schulden of werkloosheid of onveiligheid, een kwetsbare wijk.

9:23 Three types of buildings... (5:1681 [5:1859]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

. Nou, dus alle drie typen woningen die we in Nagele hebben, in die hof vertegenwoordigd. We dachten als het daar kan, dan pakken we meteen het moeilijkste, dan kan het overal.

9:25 8 houses + a school = final project area... (5:3976 [5:4237]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Ja, wij zijn verder gegaan met acht woningen, aaneengeschakeld en daar tegenover een voormalig schoolgebouw, rijksmonument, woningequivalent van ongeveer tien/elf. In die orde van grootte. Dus ongeveer, we rekenen met een wek van zeg achttien geloof ik, zoiets

11:37 Low incomes (6:3423 [6:3470]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Y2: Mensen hebben niet zo heel veel te besteden.

12:4 Alleen het is een jaren zestig wijk, het is een wederopbouw wijk, nou..... (1656:2033) - D 12: L: Transcript Assen

Alleen het is een jaren zestig wijk, het is een wederopbouw wijk, nou daar zul je vast wel een beetje weten hoe die er uit zien. Dat zijn gewoon woningen die over het algemeen kwalitatief niet zo goed zijn en waar ook mensen in wonen die niet duizenden euro's over hebben om aan allerlei maatregelen te besteden. En als je die woningen gaat inpakken, dan wordt het heel erg duur

12:33 Wij hebben te maken met een wijk waar mensen wonen die wel wat te best..... (13906:14257) - D 12: L: Transcript Assen

Wij hebben te maken met een wijk waar mensen wonen die wel wat te besteden hebben, maar niet heel veel geld hebben voor onderhoud en verbouwingen. Er zijn wel veel woningeigenaren, maar er zijn ook heel mensen die eigenlijk net in de tijd hun woning hebben kunnen kopen, maar niet altijd voldoende middelen hebben om hun woning ook goed te onderhouden.

12:47 En het is sowieso een wijk die op bepaalde punten echt wel vernieuwing..... (21281:21436) - D 12: L: Transcript Assen

En het is sowieso een wijk die op bepaalde punten echt wel vernieuwing nodig heeft, dus daar gaan genoeg koppelingen en mogelijke kansen gaan daar spelen.

○ **Financial arrangement residents**

27 Quotations:

1:13 Request subsidy at municipality... (7546:7621) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Zij moeten namelijk een aanvraag bij ons indienen, een aanvraag tot subsidie

1:14 Residents provide evidence of plans and receive subsidy... (7817:8223) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

En dan wordt er gezegd van, nou u heeft recht op zoveel geld. En op basis daarvan kan men de opdracht gaan uitvoeren. En op het moment dat de opdracht is uitgevoerd, dan komt men met een gereed melding. Dan moet men ook met bewijzen komen, betaalbewijzen, dat installaties ook echt zijn aangekocht. En men moet met een bewijs komen dat de gasmeter verwijderd is en op basis daarvan wordt het geld uitgekeerd

1:28 Financial arrangements are needed to make it feasible for everyone... (18874:19255) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Maar je hebt een categorie mensen die zeggen van, dit gaat hem bij mij niet worden. En dat heeft voornamelijk te maken met het stukje financiering. En daarmee hebben we ook de gemeente, of via de gemeente, het ministerie op de hoogte gebracht van, daar moet het rijk wel over na gaan denken. Kijk naar financieringsmodellen om het toch voor iedereen haalbaar en betaalbaar te maken

1:49 Building bound financing would be a solution... (33474:33631) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Als men nou bij het rijk zou zeggen, wij gaan over op een gebouw gebonden financiering, daar wordt over gesproken. En wij hebben gezegd van, het zou mooi zijn

2:35 "woonabonnement" didn't work, now we wait for national arrangements... (20025:20443) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Dus eigenlijk om twee redenen is dus uiteindelijk toch de stekker eruit getrokken van dat woon abonnement, dus in dat plan staat het nog beschreven, maar daarvan hebben we gezegd, daar gaan we als gemeente geen producten meer voor ontwikkelen. We gaan ons aansluiten bij de landelijke regelingen als het gaat om de financiering, dus gebouw gebonden financiering, de duurzaamheidslening, al die instrumenten die er zijn.

2:56 Subsidy for first movers... (33473:33819) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Als je naar het plan kijkt, hebben we daar ongeveer vijf ton voor aangevraagd, om voor die eerste 90-100 woningen, een soort van subsidie verstrekken aan de eerste bewoners. Hoe

eerder je aansluit, hoe meer subsidie je kunt krijgen. Aan dat soort dingen zitten we te denken om in ieder geval mensen te stimuleren om zo snel mogelijk aan te melden

5:6 Subsidy and rent-free loan for home-owners in the entire municipality... (3530:3884) - D 5: E: Transcript Loppersum

Het tweede project is een regeling, Aardgasvrij Wonen hebben we die genoemd, die is voor individuele woningeigenaren bedoeld. En daarbij kunnen woningeigenaren in aanmerking komen voor een subsidie en een renteloze lening. En ze kunnen een subsidie krijgen van maximaal vijfduizend euro en een renteloze lening afsluiten van maximaal twintigduizend euro.

5:22 Municipality pays for transition costs... (16313:16743) - D 5: E: Transcript Loppersum

Wat natuurlijk geholpen heeft, is dat wij mensen hebben kunnen zeggen dat het voor hun niet duurder wordt. Sterker nog, dat het om te beginnen vijf procent goedkoper wordt. Dus door het gebruik van het warmtenet wordt het goedkoper. Ook mochten wij, dankzij deze proeftuin en de subsidie die we daarvoor krijgen, konden we mensen een aanbod doen waarbij wij de kosten, eigenlijk alle aansluitkosten voor onze rekening konden nemen.

5:23 Municipality pays for transition and energy costs will become lower... (16744:17067) - D 5: E: Transcript Loppersum

Dus mensen kregen het aanbod om een aflever set in huis te krijgen zonder kosten en daarbij de garantie dat de energierekening niet hoger werd en zelfs wat lager zou worden. En in de toekomst zal het verschil nog groter worden, want naarmate de tijd vordert, aardgas zal- Dat is rijksoverheidsbeleid, dat wordt snel duurder

5:31 Residents can also receive subsidy via the NAM... (21433:21784) - D 5: E: Transcript Loppersum

Bovendien is het zo dat als mensen hun woning versterkt wordt en men kan het combineren, dan heeft men nog een voordeel. Want de woningen die versterkt worden, die woningeigenaren krijgen van de NAM zeventienduizend euro extra geld voor verduurzaming. Dus die mensen hebben alles bij elkaar, dat totaal aan subsidies kan wel oplopen tot vijftienduizend eur

5:37 Energyscan is financed by the municipality (25153:25198) - D 5: E: Transcript Loppersum

Nee, dat wordt door de gemeente gefinancierd.

6:52 Uncertainty makes it difficult to calculate end user costs... (31323:31816) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Ja, dat willen we ook heel graag. Maar het punt daar is, dat je dan moet weten van, nou hoe gaat straks, wat voor financieel instrumentarium komt er beschikbaar, hoe gaat het beleid, hoe gaat de tarievenstructuur eruit zien, hoe gaan de belastingen eruit zien. Zolang je dat niet weet, kan je dat heel moeilijk uitrekenen, dat is één. En ten tweede is het heel erg

afhankelijk van hoe het voor de individuele- Voor twee mensen die naast elkaar wonen kan het heel verschillend uitpakken zeg maar

7:62 approximately 7000 euros per house... (38707:39068) - D 7: G: Transcript Utrecht

. De proeftuinsubsidie is 4.7 miljoen. Daarvoor is een half miljoen gealloceerd aan huurwoningen, van Portaal, de corporatie. Dat zijn 72 eenheden geloof ik, als je dat terugrekent dan kom je op ongeveer 7000 euro per eenheid, die is daar beschikbaar. En het overige deel, 4.2 miljoen is in de aanvraag van proeftuinen, toegeschreven aan driehonderd koopwoningen

7:63 Residents want a fair and equal division of the subsidy... (39541:39951) - D 7: G: Transcript Utrecht

k heb het ooit voor bewoners voorgelegd, wat we met die proeftuin subsidie moeten doen, dat is wel heel grappig, dat in deze wijk mensen komen met, het moet wel heel eerlijk en iedereen moet even veel. En mensen die net al hebben geïsoleerd, die moeten ook nog geld krijgen. Want anders dan zijn die de Sjaak. Dat is wel heel mooi om te zien, hoe bewoners vinden dat daar heel eerlijk mee moet worden omgegaan.

7:64 Determine with end user costs how much money is needed to make it affordable... (40226:40850) - D 7: G: Transcript Utrecht

We zitten nu op de fase te weten, wat er met die eindgebruikerskosten gebeurt en wij moeten inzicht krijgen in van, het verschil tussen het huidige en het nieuwe systeem, dit verschil moeten we gaan overbruggen. Hoe doen we dan? Voor een deel kunnen we dat doen omdat we mogelijkheden zien om kosten iets beter te onderbouwen, dat ze iets lager kunnen zien. Het moet geen wishful thinking zijn, maar je kunt wel een beredenering geven hoe je met je warmteprijs of je bijdrage aansluitkosten omgaat. Dan blijft daarna nog een gat over en dan moeten we kijken van, wat moet er nou nog ingevuld worden om die term betaalbaarheid

8:44 Resident will not pay more... (6:3636 [6:3857]) - D 8: H: Transcript Brunssum

En wij zeggen, wij willen eigenlijk als gemeente dat iedere burger eenzelfde tarief gaat betalen voor eenzelfde product. Dus niet dat in de ene wijk een warmtenet duurder of goedkoper wordt, dat vinden we onwenselijk. D

8:46 Uncertainty about division costs... (7:1988 [7:2261]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Bijvoorbeeld over wie betaalt eigenlijk wat? Wie gaat die ontwerpkosten, tot waar betaald de gemeente en vanaf waar betaald de bewoner? Tot hoeverre ga je eerst vragen of bewoners het wel zo willen doen? Dus dat zijn nog vraagstukken, daar hebben we nog geen antwoord op,

8:54 Uncertainty financial arrangements... (9:186 [9:650]) - D 8: H: Transcript Brunssum

De financiële mogelijkheden, dus de regelingen die vanuit het rijk worden georganiseerd, die zijn daarin bepalend.

En met name, in hoeverre is dat dus woonlasten neutraal en wat bedoelen we nou eigenlijk dan en hoe werkt dat dan allemaal? Dus de belofte is gedaan dat je dat zou moeten kunnen binnen de bestaande woonlasten, nou die nemen ook jaarlijks toe, dus wat is het ijkpunt bijvoorbeeld? Daar hebben wij ook wel wat vragen over gesteld richting het rijk

9:30 Residents will not pay more than now... (6:3572 [7:101]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Wat we doen en daar rekenen we nu ook mee, is dat we het 'niet meer dan nu', dus niet 'niet meer dan anders', maar 'niet meer dan nu', daar zitten we op dit moment dertien procent onder dan wat het ACM max tarief is voor je Giga joule prijs zeg maar, of vijftien procent. Dus dat is wat de bewoner

garanderen, dat we zeggen, je gaat niet meer betalen in elk geval, voor je warmte of voor je energie,

9:31 Not more than now, indexed... (7:20 [7:269]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

zeggen, je gaat niet meer betalen in elk geval, voor je warmte of voor je energie, dan wat je nu doet. Natuurlijk wel wordt dat geïndexeerd in de loop van jaren, dat lijkt ons wel logisch.

En we zitten nog te worstelen op de bijdrage aansluitkosten

9:32 People are willing to pay between 1500 and 2500 for installation... (7:272 [7:466]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Vanuit PAW hebben wij begrepen, want die hebben daar onderzoek naar gedaan, dat mensen bereid zijn om ergens tussen de 1500, 1250 en 2500 euro te betalen, max voor de bijdrage aansluitkosten. D

9:33 We use 1500 for installation in the business case... (7:466 [7:736]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Dus wij rekenen nu in de business case met ik dacht 1500 euro. En de communicatie, die we nog niet hebben gedaan hoor, dat we zeggen van, dat is equivalent aan, vroeg of laat moet je je ketel vervangen, dus dat zou ongeveer gelijk zijn aan het vervangen van je ketel.

9:34 Returns have to be made to win back investment... (7:1176 [7:1368]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Nee, wij gaan uit van dat we per woningequivalent een bijdrage vanuit de PAW erbij krijgen, die wordt daarvoor ingezet. En de rest moet dus terugverdiend worden in de loop van die dertig jaar,

9:35 Resident does not invest in installation... (7:1416 [7:1584]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Maar in principe is het zo dat de bewoner niets, die hoeft niet verder meer te investeren in de zon thermische collectoren. Dat moet op die manier terugverdiend worden

10:82 Reward first movers... (13:1650 [13:1976]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Je hebt natuurlijk wel nu dat, we belonen natuurlijk ook bewoners die de eerste stappen zetten. Als jij meedoet met zo'n gebiedsaanpak en je bent bezig met pionieren, dus je bent de eerste van de eerste wijk, dan mag je daarvoor beloond worden. En we zijn ook aan het ontdekken als gemeente, hoe gaan we dit nou slim doen? E

11:32 Costs will not increase for residents... (5:3579 [5:4301]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Nou vervolgens is er als uitgangspunt altijd geweest en dat geldt nog, dat geldt nog steeds, dat het voor de afnemers niet duurder moet zijn dan nu en ook niet duurder moet worden dan nu. Er is ook bijvoorbeeld gezegd dat we niet willen dat de kosten, hoe noem je dat, gekoppeld moeten worden aan de aardgasprijs. Want stel dat die aardgasprijs, dat is natuurlijk de verwachting, dat die op termijn gaat stijgen omdat de overheid wil dat we sneller van het aardgas af gaan. Dan zou je op dat moment, zou je dan ook die kosten voor de afnemer omhoog gaan en dat willen we eigenlijk, dat willen we gewoon niet. Want dat zou betekenen dat je het rendement van dat warmtebedrijf extra beloond, of hoe moet je dat zeggen.

11:81 Financial feasibility difficult... (15:972 [15:1172]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Ja, dat begreep ik ook wel een beetje uit jullie verhaal, dat het op dit moment met de subsidie het al lastig financieel haalbaar is, laat staan zonder subsidie voor andere wijken?

Y1: Ja.

Y2: Ja.

○ Future Approach

21 Quotations:

1:47 Same approach but maybe district based instead of individual... (32471:32817) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Dat is een hele goede vraag. Ik ben ervan overtuigd dat dat op dorpsniveau denk ik gaat werken, vooral- Kijk, wij zijn een dorp van ongeveer 1600, 1700 inwoners. Maar er zijn ook dorpen daar wonen tienduizend mensen. Kijk, daar zul je misschien wel op dezelfde manier moeten gaan aanvliegen, maar zul je het misschien wijkgericht moeten aanvliegen

1:48 Subsidy needed to incentivize people in future projects... (32956:33445) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

onder rijkssubsidie van het gas, kijk die pot geld die wij gekregen hebben in dat gemiddeld gezin ongeveer, het eerste jaar was het tienduizend, het is nu negenduizend en volgend jaar gaan we naar 8300 en dat blijft het dan de vervolgjaren ook. Dat is wel een stimulans om mensen uiteindelijk in beweging te krijgen. Er moet toch een bepaalde drijfveer zijn om mensen bereidwillig te vinden om van het gas af te gaan. En ik denk zonder een duwtje, wordt het denk ik toch wel wat moeilijker.

2:21 Standardisation for future projects... (9084:9436) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Overigens is dat natuurlijk ook omdat het de eerste keer is hè, dus we hebben nou wel een model waar wij zelf ook al een soort van als gemeente bezig zijn met standaardisatie. Want wij hebben nog meer warmteprojecten in de stad, om daar een soort van een standaard voor te ontwikkelen, dat we weten oké, een business case, deze knoppen spelen een rol.

2:23 DWA process is already used in different neighbourhoods... (10496:10588) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Want hebben hen nu ook voor andere projecten ingeschakeld en daar hebben ze hetzelfde model.

2:63 Approach can be used in different contexts... (37746:38388) - D 2: B: Transcript Eindhoven

We zijn in een aantal andere buurten bezig om eigenlijk vergelijkbare trajecten op te zetten, met dezelfde ingrediënten. Alleen daar zijn natuurlijk, of nou ja, niet dezelfde ingrediënten, maar hetzelfde model zou je kunnen zeggen. Alleen daar heb je natuurlijk weer te maken met een ander soort context. In dit geval, in onze proeftuin 't Ven, hebben we te maken met een biomassa centrale, die is van ons zelf. In een andere buurt moeten we ook echt een warmtebron gaan ontwikkelen, dat is er nog niet bijvoorbeeld. Dus dat kent wel een ander soort context, maar over het algemeen kunnen we wel de aanpak zelf op deze manier gaan opschalen.

4:66 Heat network can act as a growth model... (37047:37443) - D 4: D: Transcript Katwijk

En dan eigenlijk zou je dan daarmee, die backbone zou in de toekomst grootschalige bronnen kunnen zijn en dan kan je inderdaad door die 'geen spijt' maatregelen heb je startpunten, van die startpunten kun je toewerken naar die toekomstige backbone. En zo krijg je eigenlijk een groei model dat je- Alleen wat daar heel belangrijk is, dat die ontwerpen wel grootschalige bronnen mee kan- aankunnen.

5:12 This heat network is an experiment for the future... (10109:10533) - D 5: E: Transcript Loppersum

En daar wordt per wijk straks en dat is ook de opdracht van het ministerie, om per wijk die warmtetransitie visie, om per wijk te gaan kijken van, wat is nou de beste oplossing. En je moet het ook een beetje zo zien, dit warmtenet is ook een soort van oefening om te kijken van, waar loop je tegen aan als je met een warmtenet aan de slag gaat. En gaat het werken in een toch landelijke omgeving, zoals de gemeente Loppersum

7:65 Useful approach, in the future maybe provide physical workshops... (42112:42923) - D 7: G: Transcript Utrecht

n de basis denk ik dat we best wel een slimme methodische volgorde hebben gedaan. Maar in de uitvoering, daarvan denk ik dat het wijs zou zijn om meer in de vorm van, ik noem het even een soort ateliers, samen met belanghebbende stakeholders in de wijk dit te doen. Dus dat je samen met mensen uit de wijk, rondom een kaart, met databases bij de hand, met rekenaars om de hoek, weet ik wat allemaal, om dat meer in een samenhang te doen. Dat is echt heel logistiek. Je zou een soort werkbureau in de wijk kunnen maken en dan hang je daar tekeningen op en je gaat daar zitten werken, rekenen en tekenen en dan kunnen wijkbewoners binnenlopen. En je organiseert daar een rekensessie en dan kom maar zitten, teken maar op de kaart en weet ik wat. Dat zou ik wel een mooie aanpak, met terugwerkende kracht, vinden.

7:66 Interact with the neighbourhood... (43339:43691) - D 7: G: Transcript Utrecht

Nou wij hebben natuurlijk ook met die professionals ook redelijk wat afgestemd, in het programmateam en weet ik wat. Maar met name, ik noem het even de dialoog met de wijk, gewoon om- Ik denk dat het een effect heeft dat mensen zeggen van, kan dit niet? Nou, dat je eigenlijk heel snel kunt laten zien van, dat leidt dan tot dat, oh nee dat wil ik niet.

7:67 Need for a more systematic approach... (44067:44534) - D 7: G: Transcript Utrecht

Dit gaan wij niet volhouden. We zullen iets moeten bedenken om veel gestructureerder, ik denk ook sneller, interactiever door zo'n planproces te moeten. Wat dat betreft vind ik het hartstikke leuk dat wij een proeftuin zijn, met alle sores die je er ook bij cadeau krijgt. En ik hoop dus dat we lessen trekken om straks te zeggen van, wat ABPM en CE Delft hier heeft gedaan, daar zijn we nu een maand of zes mee bezig geweest, dat moet ook in een week of drie kunnen.

8:25 Insulation as a first step... (4:519 [4:783]) - D 8: H: Transcript Brunssum

is dat Nederland zegt, we willen eigenlijk dat alle bestaande bouw energiezuinig wordt gemaakt, dus minimaal label B. Dat zijn in ieder geval de plannen. Dus in hoeverre zou je dat dan niet ook het ingrediënt moeten zijn als start voor de transitie visie warmte.

8:62 Pilot is start of structural approach for the rest of the municipality... (11:997 [11:1407]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Ja, dat is eigenlijk onze intentie, dat wat we doen, dat doen we juist met oog op hoe willen we dat straks gaan opschalen. Dus we bedenken niks voor alleen de proeftuin, we bedenken echt iets wat we structureel kunnen gaan doen. Ik heb eigenlijk gezegd, eigenlijk is het geen project, wij hebben structureel nieuw werk, dus wij moeten dat in de structuur gaan gieten, gebiedsgericht gaan werken met elkaar.

8:63 Customization per neighbourhood... (11:1672 [11:1806]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Dus de ene wijk gaat makkelijker of minder intensief als een andere wijk, maar dat maakt niet uit, dat is het maatwerk juist denk ik.

9:28 Investigations into applying this at multiple neighbourhoods... (6:1061 [6:1448]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Wat er gedaan wordt, er wordt een doorkijk gemaakt en die is al voor een deel gemaakt, met een business case van, wat gebeurt er als je wel degelijk een hele hof aansluit. Of misschien wel twee hofjes tegelijk, dus ongeveer per hof vijftig woningen, er is nu een doorkijk gemaakt voor honderd woningen zeg maar en dan ziet de business case er veel gunstiger uit, dat het haalbaar lijkt

9:50 Option to use agricultural areas instead of rooftops... (9:3110 [9:3655]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Ik heb weleens gedacht en ook weleens gecommuniceerd, ook weleens met de RVO, dat ik dacht, verreweg het makkelijkst is dat we gewoon twee of drie hectare landbouwgrond buiten het dorp kopen en daar die collectoren allemaal netjes op leggen. Daaronder die seizoen buffers inbouwen en vanuit daar gewoon naar de woningen gaan en dan in de woningen het wel weer opkrikken naar die zeventig graden of wat dan ook. Dan heb je niet die hele ingewikkelde juridische toestand, dit gedoe met dat dak, joh zoek het lekker uit, wel of niet renoveren.

9:53 Collectors outside of the village... (10:895 [10:1443]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

In de jaren tachtig is er aan de Zuidkant nog een soort nieuwbouw, of twee nieuwbouw wijkjes bij geplaatst, veel minder ruim van opzet, allemaal twee onder één kap woningen, dus je kan geen mooi collectorveld maken van je dak zeg maar. Dat wordt gewoon veel ingewikkelder. We zitten eigenlijk dan, dat we denken van, misschien moet je voor die wijk dan wel buiten het dorp. Dan hoeft het natuurlijk geen drie hectare meer te worden, maar ik noem maar wat, één hectare. Maar misschien dat we het op die manier in de toekomst moeten gaan doen.

11:70 Approach useful for other neighbourhoods... (13:1127 [13:1342]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Ik denk dat er meer adviesbureaus zijn die datzelfde kunnen, maar in principe, als ik nu zo even terugkijken dan denk ik van, dit zou je ook gewoon kunnen door vertalen naar andere wijken. Dus dat lijkt mij hoor.

11:71 Heat source was known for pilot... (13:1420 [13:1621]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Nou was het natuurlijk wel zo dat je voor de proeftuin, dat daar gewoon het uitgangspunt voor de warmtebron, dat die vast stond. Dat is voor die andere, voor de rest van Middelburg, veel onzekerder.

11:72 Research into geothermal options... (13:1770 [13:2021]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Nee van geothermie weten we eigenlijk nog niet zo goed of onze regio daar nou wel zo geschikt voor is, daar komen nog onderzoeken voor die door de provincie betaald worden. Dus gewoon bodemwarmte met een bodemwarmtepomp, dat soort dingen kunnen wel.

11:79 After strategy you need more details... (15:407 [15:639]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Ik denk sowieso dat je nadat je zo'n energiestrategie hebt, dat je bij wijze van spreken op wijk of straatniveau moet gaan bepalen wat het nou werkelijk moet gaan kosten en wat het de afnemers gaat kosten. Daar ontkom je niet aan?

12:51 Pilot project provides insight for future approach... (23820:24407) - D 12: L: Transcript Assen

En kijk, of onze aanpak precies zo wordt opgeschaald, waarschijnlijk niet. Alleen er wordt wel gekeken van, als je een warmtenet aanlegt in bijvoorbeeld de Lariks, in ons gedeelte, wat betekent dat voor de andere wijken? Welke andere wijken kunnen daar misschien ook op aangesloten worden? En als je ergens nu een warmtenet aanlegt, moet je het misschien ergens anders niet doen. Dan moet je daar kijken of je op een andere manier de concepten kunt neerzetten. Dus daar wordt wel degelijk gekeken naar hoe de eerste proeftuin nu wordt ingezet. En dat is ook meegenomen al in die analyse.

○ **Incentivizing residents**

30 Quotations:

1:9 Energyscan for residents: EPA advisor... (5346:5935) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

En wat houdt dat in, dat zijn mensen die zijn EPA-adviseur en die kijken dus naar de individuele woning op basis van wat voor installatie zit er in die woning en wat is de isolatie waarde van de woning. En daar komt dan een rapport uit en dat gaat naar de desbetreffende eigenaar van de woning en die kan dan uiteindelijk met dat rapport, kan hij offertes gaan opvragen. Nou, wij hebben gezegd, wij willen iedereen zoveel mogelijk ontzorgen. Dus op het moment dat diegene het rapport krijgt, dan kan hij ondersteuning krijgen, ook weer door diezelfde adviseur, om offertes te gaan opvragen.

1:26 Opponents can become ambassadors... (17737:18055) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Kijk en de grootste schreeuwers, die uiteindelijk zeggen van ik ga niet, als je die wel overtuigt van het nut en die gaan mee, dat is meteen wel een ambassadeur voor de rest. Dus en wij proberen zoveel mogelijk ook te communiceren van waar we staan en wat we doen. En de kracht van dit proces is wel van, je hoeft niet.

1:27 Everyone can take their own measures... (18281:18464) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

En men mag ook, iedereen die mag zijn eigen maatregelen gaan definiëren. Dus wij leggen niks op. En ik denk dat dat toch wel de kracht is, je kan dat bijvoorbeeld ook in stappen doen.

1:28 Financial arrangements are needed to make it feasible for everyone... (18874:19255) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Maar je hebt een categorie mensen die zeggen van, dit gaat hem bij mij niet worden. En dat heeft voornamelijk te maken met het stukje financiering. En daarmee hebben we ook de gemeente, of via de gemeente, het ministerie op de hoogte gebracht van, daar moet het rijk wel over na gaan denken. Kijk naar financieringsmodellen om het toch voor iedereen haalbaar en betaalbaar te maken

1:33 User experience stories... (21454:22137) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

En wat gewoon heel belangrijk is, dat hebben we nu gedaan, de eerste vijftientig van vorig jaar, die hebben wij begin dit jaar aangeschreven en gevraagd of zij in Maart van dit jaar met uitsluitels zouden willen komen van wat hun ervaringen waren? Wat het verbruik is geweest van de installaties? En er is één, die was negatief, maar dat lag ook aan hemzelf, zo eerlijk was hij ook. Die heeft gezegd, ik heb mijn eigen koers gevaren en nu blijkt uiteindelijk dat ik veel meer aan stroom kwijt ben, dan dat ik anders met gas en elektra kwijt ben. Maar de rest is allemaal positief en die positieve verhalen die moeten er ook aan bijdragen dat ook andere mensen weer gaan overstappen

1:34 User experience stories, people become ambassadors... (22254:22441) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Ja als de buurman zegt, ik heb deze investering gedaan en dat bevalt mij goed, dan begint de andere buurman na te denken. Als je een ambassadeur hebt die negatief is, dat gaat niet helpen.

1:35 Sustainability should be the driver but it does help that people can make a profit... (22874:23339) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Dus dat men zegt, ik doe een investering, maar ik verdien daar ook nog iets aan terug. We hebben wel gezegd, het moet eigenlijk de drijfveer zijn van, het moet een verdienmodel worden. Want daar doen we dit uiteindelijk niet voor, maar automatisch kijkt men als Nederlander toch een beetje naar het geld. En dan is het een voordeel dat het ook geld gaat opbrengen. Maar het gaat natuurlijk om een duurzame toekomst, daar zijn we natuurlijk met zijn allen mee bezig.

1:38 A bottom-up process... (24647:24912) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Het is een bottom-up proces en wij hebben gezegd van, het moet niet opgelegd worden, het moet door mensen vanuit het dorp zelf, moet het gedragen worden. En dan heb je het grootste effect. En dat blijkt nu ook wel aan de hand te zijn, dus daar zijn we heel blij om.

1:48 Subsidy needed to incentivize people in future projects... (32956:33445) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

onder rijkssubsidie van het gas, kijk die pot geld die wij gekregen hebben in dat gemiddeld gezin ongeveer, het eerste jaar was het tienduizend, het is nu negenduizend en volgend jaar gaan we naar 8300 en dat blijft het dan de vervolgjaren ook. Dat is wel een stimulans om mensen uiteindelijk in beweging te krijgen. Er moet toch een bepaalde drijfveer zijn om mensen bereidwillig te vinden om van het gas af te gaan. En ik denk zonder een duwtje, wordt het denk ik toch wel wat moeilijker.

1:51 Unburden residents... (34732:34986) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Ja, wij houden ons uiteindelijk sterk bezig met wat hier in het dorp gebeurt. Wat ik al zei, bij ons staat gewoon hoog in het vaandel, gewoon de bewoner zoveel mogelijk ontzorgen. En dat is wel één van de dingen, als je het dan ook doet, doe het dan goed.

1:53 Unburden residents... (35503:35669) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Dus wij hebben gezegd van, het aan de hand nemen van de inwoner, dat is gewoon heel erg belangrijk. Daar moet je gewoon veel tijd in gaan steken en goed communiceren.

1:54 Unburden and reduce costs for residents... (35671:35801) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

X: Dus voor jullie zijn eigenlijk de twee grootste dingen het ontzorgen van bewoners en het tegemoetkomen in de kosten?

Y: Ja.

2:36 Uburden with expertise from Buurkracht... (20515:20769) - D 2: B: Transcript Eindhoven

En voor dat andere, voor die technische en inhoudelijke zaken, hebben we gezegd, we proberen met Buurkracht proberen we zo veel mogelijk collectiviteiten te vormen. Dus gewoon collectieve acties in de buurt van, nou ja, toch proberen mensen te ontzorgen.

2:42 ET is less tangible than other issues... (25392:25636) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Maar vaak is het ook zo dat degene die het niet doen, die moeten gewoon een keuze maken. Een keuze tussen ga ik nog een nieuwe wasmachine kopen of ga ik die investering in mijn spouwisolatie. Nou, dat laatste is natuurlijk veel minder tastbaar.

2:43 Health benefits... (25730:26046) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Wat je wel ziet, daar gaan we ook nu de komende periode ook mee experimenteren, wat gebeurt er als je ook onder de aandacht brengt dat het ook gewoon gezonder is, als je in een woning woont, waarbij de ventilatie goed geregeld is en waar het niet tocht, weet je wel? Dus daar proberen we nu mee te gaan experimenteren

2:44 Hassle factor... (26049:26126) - D 2: B: Transcript Eindhoven

maar over het algemeen is het zo dat mensen het vooral ook gewoon gedoe vinden

2:46 Intrinsic motivation... (27714:28001) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Dus het is toch een extra stap, je kunt ook uitstellen, je doet het niet nu maar volgend jaar. Volgend jaar, dan denk ik, nee, ik doe het het jaar daarop. Dus je kunt iedere keer- De mensen die het doen, dat zijn toch wel vaak dezelfde soort mensen, die zijn toch intrinsiek gemotiveerd.

2:48 Hassle factor... (28540:28662) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Dus het is gewoon gedoe, gewoon een gedoe factor, dat speelt een belangrijke rol. Dus hoe kun je mensen ontzorgen daarin.

2:49 Housing corporations have experience with incentivizing residents... (28779:28864) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Ja, dat voorbeeld, de woningcorporaties hebben daar natuurlijk heel veel ervaring mee.

2:50 Hassle factor... (29332:29456) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Bijvoorbeeld als je zegt dakisolatie, dan moet je zolder leeg, dat vinden mensen gedoe, die zolder zit helemaal propvol vaak.

2:51 Uncertainty about the future; people are afraid to make the wrong choice... (30106:30512) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Dus met name die onzekerheid in de toekomst, dat mensen dan bang zijn nu de verkeerde keuze te maken, dat is natuurlijk wel een hele ingewikkelde. Waar wij zelf ook geen antwoord op hebben, ik bedoel, heel eerlijk, wij zijn nu met een warmtenet bezig, maar ik kan niet garanderen dat er over tien jaar niet één of andere ontdekking is waardoor we allemaal veel makkelijker zouden kunnen doen, of goedkoper.

2:52 Wait and see mentality... (30701:30983) - D 2: B: Transcript Eindhoven

a, meestal wordt er gezegd, als je met professionals hierover praat, dan is het vaak warmtepompen of warmtenetten. Dan heb je twee groepen, de één helemaal als een soort religie warmtenetten en de andere warmtepompen. Dan denk ik, er is nog een derde optie en dat is gewoon niks doen

2:54 No one is willing to pay more... (31828:31968) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Maar als je het hebt over de opschaalbaarheid, dan denk ik van nee, niemand is bereid om meer geld te betalen en ook vaak niet in staat ook.

2:56 Subsidy for first movers... (33473:33819) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Als je naar het plan kijkt, hebben we daar ongeveer vijf ton voor aangevraagd, om voor die eerste 90-100 woningen, een soort van subsidie verstrekken aan de eerste bewoners. Hoe eerder je aansluit, hoe meer subsidie je kunt krijgen. Aan dat soort dingen zitten we te denken om in ieder geval mensen te stimuleren om zo snel mogelijk aan te melden

4:22 Incentivizing residents is the biggest challenge (12186:12231) - D 4: D: Transcript Katwijk

Ja, volgens mij is dat de grootste uitdaging.

5:30 Subsidy helps... (21072:21239) - D 5: E: Transcript Loppersum

. En nou dat zijn toch echt bedragen, dat hebben de meeste mensen niet op de spaarrekening staan. Dus dan helpt dit enorm en bovendien is het ook een stapelbare subsidi

5:31 Residents can also receive subsidy via the NAM... (21433:21784) - D 5: E: Transcript Loppersum

Bovendien is het zo dat als mensen hun woning versterkt wordt en men kan het combineren, dan heeft men nog een voordeel. Want de woningen die versterkt worden, die woningeigenaren krijgen van de NAM zeventienduizend euro extra geld voor verduurzaming. Dus die mensen hebben alles bij elkaar, dat totaal aan subsidies kan wel oplopen tot vijftienduizend eur

5:32 Rent-free loan... (21808:22245) - D 5: E: Transcript Loppersum

En dan blijft er overigens nog, dan blijven er nog tienduizenden euro's over, maar als men dan nog eens een keer een renteloze lening kan afsluiten. Dan besluiten veel mensen om de maatregelen toch uit te voeren, te meer omdat als je een renteloze lening neemt, krijg je wel een hè, je lost wel af in twintig jaar. Het gaat om maximaal twintigduizend euro. Maar tegelijkertijd wordt je energierekening, die wordt natuurlijk een stuk lager

5:37 Energyscan is financed by the municipality (25153:25198) - D 5: E: Transcript Loppersum

Nee, dat wordt door de gemeente gefinancierd.

11:39 No desire to force citizens to participate... (7:566 [7:849]) - D 11: K: Transcript Middelburg

onze wethouder die verantwoordelijk is voor die warmtetransitie, dat die zegt van, nou ik ga eens gebruikmaken van mijn mogelijkheid om die wijk aan te wijzen als een wijk waar geen aardgas meer hoeft te zijn. Dus op die manier gaat hij ook niet dwingen om dat te laten gebeuren.

○ Information respondent

37 Quotations:

1:2 Board Energy cooperation... (1330:1476) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Ja, dus het is zo dat de Energie Coöperatie van Garyp, die is toentertijd benaderd door de gemeente en ik ben bestuurslid van de Energie Coöperatie

1:4 Parttime projectleader... (2982:3189) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Inmiddels is het zo ver opgetuigd dat wij nu vanaf één mei eigenlijk, dus in de loop van vandaag, naar twee volle dagen gaan per persoon. Omdat wat daar bij komt kijken, daar hebben wij ons toch wat in vergis

2:1 Function: Projectleader... (284:462) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Ja, ik ben de projectleider van de Proeftuin en ik ben in 2018 gestart bij de gemeente. Dus ik ben in dienst bij de gemeente, ik ben niet ingehuurd maar in dienst bij de gemeente.

2:2 Projectleader other neighbourhoods... (1447:1530) - D 2: B: Transcript Eindhoven

. Dus ik ben projectleider van de proeftuin en van de twee andere pioniersbuurten.

3:1 Warmteregisseur... (1:561 [1:822]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

Nou mijn functie is warmteregisseur, voor een deel is het aan mij om in te vullen wat dat dan is en wat nodig is. In de praktijk houd ik mij vooral bezig om te komen tot een stad dekkend, samenhangend, warmtesysteem, wat ook past bij het verdere energiesysteem

3:2 Design TVW... (1:1018 [1:1184]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

Maar vooral moet ik er voor zorgen dat iedereen straks toegang heeft tot duurzame warmte en daarbij hoort dus ook zeker het opstellen van de transitievisie warmte. D

3:6 working at municipality since 2019... (1:3097 [1:3224]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

En mijn voorganger heeft daar toen dus het nodige voorwerk voor gedaan, want ik ben ook pas een jaar in dienst bij de gemeente.

4:1 Environment manager... (1254:1699) - D 4: D: Transcript Katwijk

En bij de omgevingsmanager, die is voor de communicatie en eigenlijk het verhaal. Want het verhaal voor deze transitie en deze techniek, waarom is hier voor gekozen? En ook van hoe ga je nou ontwikkelen, hoe breng je dat naar buiten? Dus communicatie en ook naar de stakeholder. Dus je gaat kijken, wie betreft het en hoe staan ze er bij? Ik heb hem iets breder of ietsjes ondernemender gemaakt. Dus ik heb ook business development erbij gedaan.

4:2 External, hired by the municipality (1821:1831) - D 4: D: Transcript Katwijk

Ingehuurd.

4:3 Hired by the municipality... (1846:2094) - D 4: D: Transcript Katwijk

inge huurd, dus de projectmanager die is van de gemeente, de technisch manager is ook van de gemeente en wij zijn dan via Warmtetransitiemakers en Kringvis als combinatie ingekocht. En wij zijn dan, de contactmanager, ikzelf en de adviseur techniek.

4:4 Initiative taker pilot... (2298:2383) - D 4: D: Transcript Katwijk

Ja, maar dat is meer omdat ik één van de initiatiefnemers geweest ben voor deze pilot.

4:5 Previous job at housing corporation... (2413:2576) - D 4: D: Transcript Katwijk

Ik werkte toen bij de woningcorporatie. Samen met de gemeente, ambtenaren en iemand van waterschap hebben wij gezegd van, volgens moeten wij hier deze kans grijpen.

4:72 Involved in WKO for The Hague... (43589:43730) - D 4: D: Transcript Katwijk

Daar ben ik dus kwartiermaker geweest van de WKO-netten in het centrum van Den Haag. Dus het binnenhof, die wordt aangesloten op zo'n WKO-net

5:1 Responsible for all three projects... (1241:1391) - D 5: E: Transcript Loppersum

Ja wij hebben dus in Loppersum het project opgesplitst in drie deelprojecten eigenlijk. Ik ben eindverantwoordelijk voor alle drie deze deelprojecten.

6:1 Projectmanager, hired by municipality... (1771:1842) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

word ik dus ingehuurd als projectmanager voor de transitie visie warmte.

6:8 Speeding up the process... (4391:4709) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

O en mijn rol, dat vroeg je nog, mijn rol is van, even heel plat, zorgen dat het een beetje opschiet. Meedenken en dat er gewoon, nou er moet regelmatig met de wethouders overlegd worden, er moeten stukken worden voorbereid, er moeten knopen worden doorgehakt, gaan we linksaf/rechtsaf. Dus dat is een beetje mijn taak.

6:71 Working at the TU-Delft... (44017:44097) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

En ik werk bij, nou dat wist je misschien, bij de TU Delft drie dagen per week.

7:1 Since 2018... (613:739) - D 7: G: Transcript Utrecht

Ik vervul deze functie vanaf december 2018 in opdracht van de samenwerkende partijen, die zaten aan een zogenaamde regietafel.

7:4 Hired by "regietafel"... (1644:1719) - D 7: G: Transcript Utrecht

Toen ben ik december 2018 ingestapt, dus in opdracht van die samenwerking.

7:6 Writing transition plans... (1847:2122) - D 7: G: Transcript Utrecht

En ik heb het transitieplan, ik noem het ook wel een spoorboekje, geschreven, dat was mijn verantwoordelijkheid. En daarin heb ik dus de, ik noem het maar even, de ambtelijke, de projectleiders uit de verschillende deelnemers heb ik aangestuurd. En dat plan samen geschreven.

7:10 Responsibility respondent... (3607:3686) - D 7: G: Transcript Utrecht

Dus nou, dat is een beetje- En mijn rol is, ik zorg dat dat plan uitgevoerd word

8:1 Projectmanager... (1:986 [1:1113]) - D 8: H: Transcript Brunssum

uw rol als projectmanager begreep ik?

Y: Ja, dus ik ben verantwoordelijk voor de opgave.

X: Oké, vanuit de gemeente?

Y: Ja.

8:3 1 Year... (1:2277 [1:2462]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Dus ik ben sinds één juni afgelopen jaar, dus bijna een jaar nu, in dienst gekomen, toen is het pas echt weer opgepakt kunnen worden. Want ja, zonder mensen wordt het natuurlijk niks.

8:26 Colleague responsible for TVW... (4:1731 [4:1818]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Ik zit zelf niet in de transitievisie warmte, dat is onze beleidsmedewerker duurzaamheid.

8:51 Experience in real estate... (8:1570 [8:1663]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Ik kom zelf uit de vastgoed en gebiedsontwikkeling, dus daar heb ik zelf dan wel feeling bij.

8:60 Small municipality... (11:4 [11:211]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Kijk, wij zijn natuurlijk een kleine gemeente. Meestal zijn het de grote gemeenten die starten met alle nieuwe opgaven. Dus ik vind het heel mooi, in die zin, dat een kleine gemeente de kans heeft gekregen.

9:1 Energiek Nagele... (1:1030 [1:1123]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Ja, nou de rol van Energiek Nagele, het is een coöperatie opgericht door een aantal bewoners.

9:5 President Energiek Nagele... (2:670 [2:847]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Nou, ik zat in die coöperatie, aanvankelijk als voorzitter. Maar ik ben nu eigenlijk vrijwel dagelijks met dit project bezig, om het ook daadwerkelijk gerealiseerd te krijgen.

10:1 Vijf jaar, sinds 1 mei. (1:1820 [1:1842]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Vijf jaar, sinds 1 mei.

10:2 Process director... (1:2529 [1:2709]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Als procesregisseur ben ik vooral bezig met het begeleiden van processen of productvorming voor de energietransitie, beleidsproducten of bepaalde samenwerkingen tussen partijen. J

10:6 Guide 12 projectleaders... (2:536 [2:752]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

En zo doe ik ook dit jaar begeleidt ik twaalf projectleiders, dat ze dieper die wijken kunnen ontleden. Misschien een hele gekke term, maar echt het onderste uit de kan te kijken om te zien wat is hier nou mogelijk.

**11:1 Ja, ik ben projectleider van de proeftuin en ja, wat moet ik daar nog.....
(1:1752 [1:1839]) - D 11: K: Transcript Middelburg**

Ja, ik ben projectleider van de proeftuin en ja, wat moet ik daar nog meer over zeggen.

11:5 Projectmanager since a month... (2:616 [2:732]) - D 11: K: Transcript Middelburg

k zag dat jij projectmanager energietransitie bent?

Y2: Sinds kort.

X: Sinds korts?

Y2: Sinds één mei officieel.

**12:1 n de zomer van 2018 is er een plan ingediend en ik ben eigenlijk vanaf.....
(1273:1390) - D 12: L: Transcript Assen**

n de zomer van 2018 is er een plan ingediend en ik ben eigenlijk vanaf het najaar van 2019 betrokken bij de proeftuin.

**12:5 n toen zijn wij als KAW, een architect en adviesbureau uit Groningen,.....
(2215:2568) - D 12: L: Transcript Assen**

n toen zijn wij als KAW, een architect en adviesbureau uit Groningen, gevraagd om eigenlijk het proces, om ervoor te gaan zorgen dat het wat meer in de wijk gaat leven en we ook tot een voorstel komen dat wel kansrijk is. En als KAW hebben we veel ervaring met stadsvernieuwing en wijkvernieuwing en eigenlijk heb je het hier ook over wijkvernieuwing hè.

**12:7 Dus wij zijn gevraagd om dat proces eigenlijk vanaf het najaar op te s.....
(2712:3075) - D 12: L: Transcript Assen**

Dus wij zijn gevraagd om dat proces eigenlijk vanaf het najaar op te starten en ik ben de projectleider geworden namens KAW, die dat proces en de pijlers ook organiseert. Hartstikke leuk natuurlijk, een pionierende opdracht. En ik heb gelukkig veel deskundige collega's die mij van de nodige expertise kunnen voorzien, dus ik hoef het gelukkig niet alleen te doen.

13:1 Policymaker... (1:369 [1:660]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

k ben beleidsmedewerker duurzaamheid en milieu, in de breedste zin van het woord. Dus ik houd mij ook bezig met beleid op het gebied van bijvoorbeeld wonen. Maar het merendeel van mijn tijd gaat toch wel naar duurzaamheid en ik ben op dit moment ook de enige beleidsmedewerker op dat vlak.

○ Limitations analysis tools: resident game

1 Quotations:

4:32 Resident game: time intensive... (17455:17665) - D 4: D: Transcript Katwijk

Het is een voorbeeld, dat spel, dat is eigenlijk een creatieve maar best wel intensieve manier voor mensen die daar tijd voor hebben, moet ik eerlijk zeggen. Dat is in ieder geval niet echt je doorsnee bewoner.

○ Limitations approach

22 Quotations:

1:43 Removing gas pipes... (28608:28986) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

O nee, zij sturen eerste een brief en daar staat in, wij hebben geconstateerd dat u geen gascontract heeft. Wij verzoeken u om zo snel mogelijk een gascontract af te sluiten. Dan stuur je een brief en dan zeg je van nee, ik heb geen gas meer nodig en ik heb opgezegd. Dan krijg je daarna weer een brief en dan wordt er gezegd, ja maar u heeft een gasmeter en u moet gas afnemen.

1:44 Removing gas pipes... (29646:30098) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

En ik vind dat eigenlijk zonde, want die gasleiding die erin ligt, die zou je misschien in de toekomst voor heel veel andere doeleinden kunnen gebruiken. En als je dan ziet van waar twee, drie man mee bezig zijn en dat moet zevenhonderd euro kosten. Dan denk ik toch bij mezelf, dat is echt weggegooid geld, zonde. Je had die infrastructuur, die ligt er. Zij gebruiken het argument, dat zou misschien voor gaslekkages of ontploffingsgevaar kunnen zorgen

1:45 Removing gas pipes... (30950:31117) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Maar het is eigenlijk absurd dat je ene kant stimuleert om mensen van het gas af te halen en aan de andere kant beboet, want je krijgt ineens een rekening van 780 euro

1:46 Removing gas pipes... (31238:31423) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Nee, ik denk dat wij misschien ook te snel willen op bepaalde vlakken, maar dat zijn ook dingen waar we tegenaan lopen en dat melden we dan ook. En ik hoop dat daar wat mee gedaan wordt.

2:30 You can never include everything... (16594:16730) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Je kunt niet alles in één model vatten, dat is misschien wel de conclusie, maar daar kan dus DWA niks aan doen, dat is gewoon een feit.

4:58 No opportunity to let IF respond... (31677:31784) - D 4: D: Transcript Katwijk

En wat ik daar jammer van vind, is dat ze niet IF hebben laten reageren, dat is natuurlijk niet zo beleefd.

7:39 Businesscases heat suppliers are not transparent... (17258:17413) - D 7: G: Transcript Utrecht

Een derde is, de werkelijkheid van businesscases en zeker waar het de businesscases van warmtenetten betreft, dat is geen openbare en transparante wereld.

7:40 Businesscases heat suppliers not transparent... (17447:17833) - D 7: G: Transcript Utrecht

Nee, hè dus je kan niet Eneco bellen van, hoe zit dat nou, kun je eens laten zien, hoe ziet jullie exploitatie van Overvecht Noord er eigenlijk uit? Dat gaan ze je niet vertellen. Dus we hebben daar aannames moeten doen over de aanlegkosten en over de exploitatiekosten en aan het eind van de rit zit de bijdrage aansluitkosten en daar hebben we dus een bandbreedte in moeten gebruiken.

8:23 Impact living environment often forgotten... (3:4097 [3:4369]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Want we denken dat dat nog erg mist in de discussie die je op dit moment vaak hoort, vooral ook over warmtenetten. Het heeft een impact op je leefomgeving. Dus daarom denken we dat we een aantal criteria prima kunnen uitwerken in wat betekent dat voor systeem A, B of C.

9:36 Rigt to cross someones roof... (7:2794 [7:3065]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Nou ja, die PV zit in het midden, maar wij willen dan wel een pijp over zijn dak leggen om die collectoren wel aan elkaar te verbinden. Nou ja, dan zullen we toch een soort van recht van over dak moeten vestigen, dat ook de toekomstige bewoner niet die pijp doorknipt.

10:12 Many colleagues working on this issue... (2:2852 [2:3277]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Ja we hebben het voordeel en het nadeel dat we zo'n grote gemeente zijn. Het voordeel is, we kunnen heel veel dingen oppakken en we hebben ook de middelen om dat te gaan doen. Het nadeel is wel dat we ook met heel veel andere collega's bezig zijn. Je hebt bijvoorbeeld een team van schone energie, die zijn bezig met systemen, ook al zit ik wel in het team voor de gebouwde omgeving, dus ik zit echt wel aan die vraagkant

10:23 Overmorgen not transparent enough... (3:3467 [3:3627]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

We waren ook wel met OverMorgen bezig, die waren toen meer op provinciaal bezig met hun analyses. Alleen uiteindelijk was ook overmorgen niet transparant genoeg

10:30 Consultancies do not want to share everything... (4:2355 [4:2782]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Nou wat wij altijd wel lastig vinden, dat is gewoon denk ik voor elke gemeente zo. Je vraagt een extern bureau om iets te maken, vervolgens is de modellering of de manier waarop ze dat gemaakt hebben, dat wilt het bureau niet prijsgeven. Dat maakt het voor ons heel lastig is dat als situaties veranderen, om dan adaptief te kunnen reageren. Dus ik ben nu de laatste jaren een voorstander ervan om meer zelf dingen te doen.

10:50 CBS neighbourhood limits... (7:1266 [7:1582]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

We hebben een paar keer een gebied gezien als potentieel, maar er zat een weide en drie huizen. Hoe kwam dat? Nou dat kwam omdat toevallig een straat door die buurtgrens ging met riool en gasvervanging. Dus je moet altijd met de hand uiteindelijk nagaan van, wat zijn goede afbakeningen, wat zijn goede jaartallen?

10:51 Geographical situation not taken into account... (7:2408 [7:2833]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Dan merkte je wel, als je puur alleen met die grote lijst werkt, je te weinig rekening houdt met geografische situaties, dat dat een tekortkoming is. Wel is het voordeel natuurlijk dat je in één keer heel veel data in een richting op kan gaan. En ik geloof ook dat voor tachtig procent van Rotterdam het warmtenet, een warmtenet, los van stadsverwarming, een betere oplossing is. Uiteindelijk blijft het altijd maatwerk.

11:82 Financial feasibility would improve if the network operator could invest... (16:2290 [16:2664]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Over die haalbaarheid om even daarop terug te komen. Ik denk dat de haalbaarheid van een warmtenet of wat dan ook, of het nou een warmtenet is of all-electric of iets dergelijks, dat de haalbaarheid zou worden vergroot op het moment dat een netwerkbedrijf hier mag instappen. En op dit moment mogen ze dat wettelijk gezien nog niet. Maar ik denk dat het wel zou schelen.

11:84 Network operator is interested... (16:2923 [17:485]) - D 11: K: Transcript Middelburg

k realiseer mij ook best wel dat dat betekent

dat ze daarmee weer een soort monopolie positie krijgen. Maar aan de andere kant van, wat wil je nou eigenlijk? Wil je dat er niks van de grond komt of wil je dat er uiteindelijk iets gaat gebeuren? Ik heb ook weleens een keer gevraagd aan zo'n netwerkbedrijf en dan ging het ook over deze proeftuin, stel nou er komt een warmtenet, dat betekent dat je je aardgasnet niet hoeft te vervangen, dat je daarmee een grote investering bespaard, dat je die besparing inzet in dat warmtene

12:40 Not having a concrete offer makes the conversations with residents difficult... (16945:17342) - D 12: L: Transcript Assen

En het lastige is, als je nog niet een aanbod hebt, wat wij in Assen ook nog niet concreet genoeg hadden, dan weet je dus ook niet precies wat het kost. En weet je dus ook niet precies wat het voor de woning betekent. Nou, dan is het gesprek ook lastig. Als ik tegen jou zeg, je moet veranderen, maar je weet eigenlijk helemaal niet waarin of wat je moet doen, dan gaan je hakken vaak in het zand.

12:61 Responsibility to perform vs. the needed room to experiment... (29154:29596) - D 12: L: Transcript Assen

Zeker alleen je ziet altijd, daar hebben we recent ook een discussie over gehad, je krijgt wel geld als proeftuin, dus je moet je ook verantwoorden aan de voor- en achterkant en dat is ook heel goed. En aan de andere kant moet je ook fouten maken en leren, dat zijn dingen die soms een beetje haaks op elkaar staan en toch zijn ze allebei waardevol. Dus daar moet je ook het gesprek met elkaar over blijven voeren, van hoe richt je dit nu in?

12:62 Take responsibility... (30069:30314) - D 12: L: Transcript Assen

De overheid moet ook gecontroleerd worden, zeker als het om belastinggeld gaat, dus dat hoort er gewoon bij. En wij hebben de raad waar we verantwoording aan af moeten leggen en dat is ook gewoon belangrijk, dat je die daar ook goed in mee neemt.

13:19 CBS neighbourhood boundaries... (3:3748 [3:3870]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Ik ben ook aan het zoeken naar hoe dat handig is en of we die buurtindeling van CBS hanteren, of dat de handigste weg is.

13:37 Unclarity laws & regulations... (7:1094 [7:2109]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Maar dat maakt het ook super complex. Want de warmtewet is in de maak, maar hij is er nog niet.

Dus je weet niet goed waar het naartoe gaat. Wel wat je rol is, maar niet wat voor tools je daarvoor hebt. Het wordt allemaal gaandeweg, wordt dat bedacht. Wat nog meer? Zelf hè, begin je ook pas in de loop van de tijd kennis te vergaren over warmte. Wat daar allemaal bij komt kijken? Op een gegeven moment kom je erachter, het is aanbesteding plichtig als je met een partij in een gebied aan de slag wil. Dus leuk dat Mijnwater en de woningcorporatie een aanvraag hebben ingediend, of ons hebben gevraagd als gemeente om een aanvraag in te dienen voor een proeftuin. Maar gemeente, je moet eigenlijk wel aanbesteden. Dat soort dingen, daar kom je dan gaandeweg ook achter. Dus ja, het maakt het gewoon lastig en complex. Je moet met zijn allen die kennis opbouwen en dan gaandeweg wordt je met zijn allen een stuk slimmer. En dat is ook heel erg leuk om te doen, vanaf één kant, maar ook heel erg moeilijk.

○ Limitations model(s):DWA

4 Quotations:

2:28 DWA: black box laws®ulations... (14782:15163) - D 2: B: Transcript Eindhoven

. Er is altijd op het gebied van wet en regelgeving is er altijd wel een soort black-box, waar je geen grip op hebt. Ik bedoel hoe de tarieven van indexeringen gaan zijn in de toekomst, of hoe de warmtewet 2.0 zich gaat ontwikkelen met betrekking tot prijzen. Of de SDE subsidie, wat daar mee gebeurt. Ja natuurlijk zijn daar allerlei onzekerheden, maar daar kan DWA niks aan doen.

2:29 Standardisation vs. specification... (15361:16084) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Kijk, enerzijds ben je op zoek naar een oplossing op basis van zo veel mogelijk standaardisatie. Dus je hoopt eigenlijk een soort van oplossing te hebben die in één keer voor de hele buurt van toepassing is. Maar in werkelijkheid, bestaat dat gewoon niet, er is geen standaardwoning. Iedereen heeft toch een ander soort gebruik, gezinssamenstelling is anders, je hebt mensen die verhuizen. Dus het is, enerzijds ben je op zoek naar standaardisatie. Dus dat je een model ontwikkelt waar je gewoon natuurlijk wel op aan kan. En anderzijds wil je wel die bewoner wel maatwerk advies geven. Dus dat die bewoner specifiek voor zijn situatie weet van wat er nou precies aan de hand is. Nou, dat is dus wel een soort spanningsveld

2:31 Standardisation vs. specification... (16791:16868) - D 2: B: Transcript Eindhoven

er is dus discrepantie tussen standaardisatie en specificatie van de vraag.

2:73 DWA: Incorporation impact electricity network... (47939:48242) - D 2: B: Transcript Eindhoven

us dat zou wel interessant zijn om dat te integreren, dus de koppeling, dus de afweging die gemaakt wordt tussen het elektriciteitsnet, het verzwaren daarvan, de impact, maar ook de kosten, de maatschappelijke kosten. Want nu wordt heel simpel gezegd, we gaan netten verzwaren, maar niemand betaalt dat.

○ limitations model: Caldomus

3 Quotations:

10:16 Neighbourhood limits... (3:663 [3:1163]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Wat je natuurlijk ook hebt, je pakt misschien een wijk volgens het CBS, maar dat is bij ons dan weer een gebied. Of je pakt een buurt in het CBS en dat is bij ons weer een wijk. En dan hebben wij weer zoiets als sub-buurt en je buurtgrens is nooit keihard, zoals een logisch energiesysteem zou volgen. Dus buurtgrenzen zijn vaak gewoon langs een kanaal of toevallig zo ontstaan. En als er dan net aan de andere kant zit een park middenin, of toch nog een bedrijventerrein, je moet altijd wel- W

10:33 Refinement analysis... (5:181 [5:636]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Wij moeten inderdaad wel kijken van, waar lopen we nou tegenaan en kloppen nu al die aannames? De huidige WAT-kaart wordt gepolst en gecheckt van, klopt dat wel? In welke situaties zijn er bijvoorbeeld andere gevallen waar we rekening mee moeten houden. Nou je hebt bijvoorbeeld vrijstaande woningen in een bos en de andere helft van wijk is flats, gaan die vrijstaande woningen straks op het warmtenet of gaan we daar een knip tussen zetten en gaan

10:50 CBS neighbourhood limits... (7:1266 [7:1582]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

We hebben een paar keer een gebied gezien als potentieel, maar er zat een weide en drie huizen. Hoe kwam dat? Nou dat kwam omdat toevallig een straat door die buurtgrens ging met riool en gasvervanging. Dus je moet altijd met de hand uiteindelijk nagaan van, wat zijn goede afbakeningen, wat zijn goede jaartallen?

○ **Limitations model: CEGOIA**

11 Quotations:

2:12 CEGOIA does not include availability of heat sources... (5358:5564) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Maar, ik zeg altijd even, dat moet je met een korreltje zout nemen, want dat neemt natuurlijk heel veel aspecten in die transitie niet mee. Bijvoorbeeld de beschikbaarheid aan warmtebronnen, veel complexer.

2:17 CEGOIA: too abstract, too general... (7752:7954) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Maar in principe hebben we eigenlijk CEGOIA al vrij snel losgelaten, omdat op een heel hoog abstractieniveau was, die berekeningen. Met name een soort verkenning, dat hebben we nog eens een keer verrijkt

2:19 CEGOIA does not include availability of heat sources... (8104:8415) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Want we merkte al heel snel van, je kunt op basis van CE Delft kun je wel die vlekken inkleuren en zo, maar voor bijvoorbeeld collectieve alternatieven, een warmtenet in dit geval, dan ben je wel afhankelijk van een warmtebron in de buurt. Dus daar was aanvullend nog onderzoek nodig en dat hebben we laten doen.

2:55 CEGOIA: too abstract... (32065:32397) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Nou ja, bijvoorbeeld voor onze stad krijg je wel inzicht van het kost 2,5 miljard. Dus dan weet je oké, het kost onze stad 2,5 miljard de komende dertig jaar. Maar ja, dat is super abstract, je kunt het omslaan per hoofd, maar dat werkt ook niet. Want sommige dingen zijn wel weer gesocialiseerd, sommige kosten, sommigen weer niet.

4:48 CEGOIA: limited knowledge about aquathermic solutions... (26486:26870) - D 4: D: Transcript Katwijk

Wij dachten nou, hoe kan dat nou, wij hebben net de Hoornes subsidie binnengehaald. Dat was heel raar. Maar dat bleek dus dat ene telefoontje hebben, zo licht zit het af en toe in elkaar hè. Dus het is toch weer goed en die hele aquathermie, daar is nog best wel weinig kennis over. En wij hebben daar toen al op ingestoken, dat we hier al vanaf het begin al naar zeventig graden gaan.

4:50 CEGOIA: Sensitive to nearby heat networks... (27938:28513) - D 4: D: Transcript Katwijk

Oegstgeest zit een warmtenet in de buurt en dat Oegstgeest, die had dezelfde soorten wijken als Katwijk, maar die werden opeens collectief. En waarom? Omdat daar een warmtenet naast lag. Dus dat ze aangeven, ja maar Katwijk, hebben wij dus die twee ontwikkelingen, Vliegkamp en Hoornes. Nou, die waren toen ook nog best wel pril, die waren in de haalbaarheidsfase. Maar nee daarvoor kunnen we geen 'ja-vakje' voor invullen, dus dat wordt geen warmtenet. Dus wat gebeurt er nou als je het wel doet? Nou, toen werd heel Katwijk collectief. En zo gevoelig zijn die programma's.

4:56 CEGOIA: User costs not clear... (30435:30744) - D 4: D: Transcript Katwijk

iteindelijk moet je nog een gesprek hebben met bewoners, dus moet je niet alleen de maatschappelijke kosten hebben maar ook de kosten van bewoners duidelijk aangeven. Nou, dat hebben wij nog niet duidelijk kunnen krijgen. Maar dat hebben we zelf meer ingevuld. En daarvoor was het heel goed, voor die discussie

4:68 CEGOIA: temporal aspect transition missing... (40609:40911) - D 4: D: Transcript Katwijk

Die warmtetransitie, die transitie gaat over de tijd. En het lijkt nu wel met CEGOIA, dat je één keer een labeltje plakt van, dat is dan die techniek en dan ben je klaar met je rol als warmteregisseur, dan is je gemeente er klaar mee. Maar ik vind dat een vals beeld, de warmtetransitie gaat over tijd.

7:20 CBS Neighbourhood definitions... (7178:7270) - D 7: G: Transcript Utrecht

Het nadeel is dat die CBS buurten een soort willekeur hebben qua indelingskeuze en samenhang.

7:32 Hard to quantify other aspects than costs in models... (14294:14654) - D 7: G: Transcript Utrecht

en wat wel een beetje lastig is vind ik, is dat je die kosten modelmatig wel kunt benaderen en dan zie je verschillen tussen de verschillende systemen. Dat als je gaat kijken naar toekomstvastheid of gedoe, dan is het onderscheidend vermogen tussen verschillende alternatieven is niet zo groot meer. Dus dat is meer een soort kwalitatieve beschouwing wordt dat.

7:35 Neighbourhood definitions... (15794:16283) - D 7: G: Transcript Utrecht

en eerste, die geografische grenzen van die CBS buurten, die stroken met de, ja eigenlijk zeg je dan de vastgoedkenmerken. Dus die lijn is ergens op een kaart getrokken, terwijl aan weerszijden van die lijn heb je bijvoorbeeld dezelfde woningen staan. En dan zeg je, dit klompje van dertig woningen en dit klompje van vijftig woningen is eigenlijk een veel logischere samenhang, qua energiegebruik en objectkenmerken, als toevallig die willekeurige grens van die CBS buurt. Dus dat is één.

○ **limitations model: models in general**

11 Quotations:

1:24 Energy models in general: Focused on neighbourhoods or districts... (14943:15122) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Nee, ik heb het gezien in jouw vragen en het toen even opgezocht. En ik kijk, volgens mij zijn die wel, in wat ik even heb kunnen uitdiepen, wel meer buurtgericht of wijkgericht.

6:54 Vesta can calculate end-user costs, but too many uncertainties... (32305:32611) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Nou, dat kunnen wij ook wel doen, maar het is de vraag van, wat is de waarde daarvan? Op het moment dat je dat publiceert, gaan mensen daar een soort waarde aan hechten, terwijl je ziet nu al dat modelberekeningen zijn omgeven met gigantische onzekerheden. Om daar nog meer onzekerheden bovenop te stapelen?

10:84 Utility... (14:1603 [14:2041]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Nou, ik denk sowieso voor al die modellen van Innoforte en Vesta Mais enzovoort, heel goed voor de woningen. Ik denk dat dat echt wel helpt voor woning data, daar hebben we heel veel data van.

Maar wat doen we nou met al die andere objecten. Want we vergeten soms dat de gebouwde omgeving uit zorginstellingen bestaat, kantoorpanden, industrie, allerlei andere zaken. Natuurlijk zit daar weer wat maatwerk van, wat speelt er nou echt?

10:85 Clustering... (14:2060 [14:2741]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

e modellen gaan van hoog over met bepaalde aannames van, dan hebben we een gebouw en dat vraagt dit. Maar juist de clustering van gebouwen en zorgen dat een oplossingsrichting wat voor de hand liggender is. En dat neemt het model op zich wel mee, maar het kan ook dat er lokaal een bron is, maar dat is natuurlijk nergens vastgelegd. Ik zit daar niet heel diep in, maar wat ik soms wel mis, als ik dan snel kijk naar onze eigen WAT-kaart, dan zie je wel, het hele haven terrein is all-electric. Omdat daar nauwelijks woningen zitten, wordt het heel snel als all-electric bestempeld. Terwijl daar wel de grootste restwarmte voor de hele regio zit. Dus dat klopt niet helemaal.

10:86 Cascading... (14:2841 [14:3359]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Maar denk bijvoorbeeld ook optimaal na over cascadiatie.

Dat de hoge temperaturen bij bestaande bouw, kunnen die niet op de retourleiding van de all-electric gekozen bouw die gewoon op lage temperatuur retourleiding. In hoeverre wordt dat met elkaar meegenomen? Maar dan merk je dat het heel erg plakt aan één type woningbouw en dat is de oplossing en hoe meer daarvan is, is dat de route. Maar juist die combinatie in je gebied, geeft juist veel kansen. Ik denk dat cascadiatie nog wel een dingetje zou kunnen zijn.

10:87 Residual heat... (14:3764 [14:3963]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Nou, denk bijvoorbeeld ook aan datacenters. Heel veel weilanden worden nu ook weer datacenters.

Zijn die woningen in de buurt daar dan all-electric, of kunnen ze op de restwarmte van die datacenters.

11:48 Assumption Label B... (8:1722 [8:2115]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Wat je bij andere modellen soms ziet, waardoor ik er wat minder vertrouwen in heb, hoewel, volgens mij komen daar weer updates van- Maar in ieder geval de vorige modellen waren zo dat bijvoorbeeld alle woningen naar label B geïsoleerd zouden zijn.

X: Voor allemaal of alleen voor Vesta of CEGOIA, dat ze naar label B moesten?

Y2: Volgens mij ook het energietransitie model, zou dat kunnen?

11:49 Label B unrealistic... (8:2273 [8:2729]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Maar dat is dan zo'n punt, dat wij denken van, heel erg leuk, maar die woningen zijn nu nog niet naar label B. Dus in hoeverre kun je dan ook deze gegevens gebruiken? Dat ze bijvoorbeeld zeggen, dit is een wijk die geschikt is om all-electric te gaan. Terwijl, dan gaan ze uit van label B, wat de woningen helemaal nog niet hebben. Dus in die zin vinden we dat wel onhandig en ik geloof dat ze dat ook wel door hebben en dat dat aangepast gaat worden.

12:31 What is the added value of the models?... (13087:13392) - D 12: L: Transcript Assen

Ileer we hebben ook al wel heel veel kennis sowieso al in huis, wat we altijd al gebruiken als we met een wijk of een wijkvernieuwing aan de slag gegaan. Dus het is ook altijd vooral even met dat soort modellen zoeken naar, wat is de meerwaarde? En is het echt heel anders dan wat wij zelf al analyseren?

13:35 Not all technologies included... (6:2815 [6:3115]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Nou wat in de loop van de tijd, een tijd terug al bleek, dan heb je een startanalyse en je hebt modellen en die moet je volgen en dan heb je bijvoorbeeld een bedrijf als Mijnwater, met hun technieken, die daar niet inpassen. Dan kun je ze dus niet meteen meenemen en daar liepen we dan wel tegenaan

13:36 Not all technologies included... (6:3314 [7:268]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

k kan hun niet meenemen als zij niet ook in dat model passen, want dan kan ik ze niet vergelijken met andere alternatieven, dan weet ik niet hoe het zit met de maatschappelijke kosten van Mijwater. Dus in die TVW ga ik echt niet voorstellen dat we maar met hun in zee moeten gaan. Dus hè, dat doe je niet blind natuurlijk, dus dat is wel een lastige.

○ **Limitations model: Vesta**

19 Quotations:

6:18 Vesta: when do you stop?... (9219:9439) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

En wat lastig blijft, ja hoe moet je dat zeggen, waar we nu een beetje tegenaan lopen, is dat je eigenlijk ziet dat het moeilijk is om op een gegeven moment te zeggen van, oké nu zetten we een punt erachter, het is klaar.

6:19 Vesta: we have reached limitations, now we need common sense... (9521:9763) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Dus waar we nu in de fase zitten, dat je de tegen de beperkingen van het model oploopt, dat je eigenlijk moet zeggen van, dit is wat we weten op basis van het model, nu moeten we gewoon met gezond verstand er naar gaan zitten kijken zeg maar.

6:21 Vesta: No optimization, high sensitivity... (10225:10962) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

En waar wij tegenaan lopen, is de beperking dat je zo'n Vesta MAIS model is eigenlijk natuurlijk niet gericht op optimalisatie hè? Je kan een aantal scenario's naast elkaar doorrekenen, nou dan krijg je zo'n mooi vakje met zes plaatjes voor je stad. En we zijn nu, nu proberen we een beetje te optimaliseren van, we hebben nu een tweetal scenario's doorgerekend waarvan we zeggen van- De ene was van, hoge temperatuur is beperkt of heel ruim beschikbaar en groen gas is beperkt of ruim beschikbaar en hoe gaat het zich dan verdelen over de stad. En dan zie je hoe ongelooflijk gevoelig dat is voor die veronderstellingen die je dan hanteert, want je hoeft maar drie cijfers achter de komma te veranderen en het schiet weer alle kanten op.

6:22 Vesta: odd results for utility sector... (11482:11776) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

. En daar kun je wel een beetje in blijven prutsen zeg maar, omdat je dat nooit, dat krijg je natuurlijk nooit helemaal strak omdat het model ook beperkingen kent voor de utiliteitssector. Dat wil zeggen, wij hebben een aantal grote bedrijventerreinen, nou daar komen soms hele gekke dingen uit.

6:27 Vesta: Intensification step needed after model calculations... (15868:16192) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Nou er komt in ieder geval een verdiepingstap op. Want wat je nu ziet is van dat, van sommige wijken kunnen wij nu, met de kennis die we hebben van Utrecht, dan denken we van- Dat is eigenlijk wat ik in het begin zei, dat we nu tegen de grenzen van het model aanlopen, dat er ook soms dingen uitkomen, dat we denken van hè?

6:28 Vesta: only looks at average of a neighbourhood... (16297:16739) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Je kijkt heel erg naar een gemiddelde van een buurt, dus dat is een beperking waar je tegenaan loopt. Dus soms heb je, natuurlijk met name de oude stadswijken, die zijn heel divers of daar is al een keer gerenoveerd. En dan zie je toch dat de basis daarvoor, de aanpak van zo'n model niet op de goede manier werkt. Dan komen er gekke dingen uit. Of er zijn al heel veel ontwikkelingen aan de gang, waardoor je ook moet zeggen van, nee dat kan-

6:30 Vesta: only looks at average of neighbourhood... (17610:18064) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Het houdt geen rekening de verdeling. Dus je krijgt eruit van, het kost gemiddeld per woning equivalent in deze buurt zo en zoveel. En er komt voor deze buurt uit, gemiddeld zijn de kosten voor een laag temperatuur warmtenet het laagst. Maar goed, dat wil natuurlijk lang niet voor- Soms heb je randen van een wijk of zo, of zitten er woonboten of- Nou ja, dat soort- Als je natuurlijk uitvoeringsplannen gaat schrijven, dan ga je naar dat detailniveau.

6:32 Vesta: simplification neighbourhoods... (19203:19555) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Dus daar stond van, als je alle wijken, van wijken waar nog vijftig procent warmtenet, daar veronderstelde het Vesta MAIS model dat de hele wijk erop zat. Nou, dat is wel een heel erge versimpeling en dat is nu ook aangepast naar aanleiding van de feedback die wij gegeven hebben bijvoorbeeld. En daar hebben we zelf ook wat dingetjes voor aangepast.

6:33 Vesta; apply logic and other sources of data to find odd results... (20079:20792) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Bij onze gemeente werkt het zo, wij zitten een beetje op een hoger abstractieniveau te kijken voor de hele stad. Maar je hebt ook mensen die gebiedsmanagers zijn, bijvoorbeeld voor Utrecht Noordoost en daar ga je mee praten en die kennen heel gedetailleerd, weten die hoe die wijk eruit ziet, wat er staat, wat er op de rol staat. Dus op die manier kom je er- En je kan het ook gewoon soms een beetje beredeneren. Dan zie je van nou, hier staat voornamelijk hoogbouw of hier ligt al een warmtenet. We kunnen op de kaart zien dat er een warmteleiding heen loopt, hoe kan dit nou zeg maar? Dus het is ook beredeneren met de data die je hebt, dus andere bronnen dan het Vesta MAIS model en uit wat je weet van de stad

6:51 What are the end-user costs... (30806:31187) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Nee, het is abstract waar we naar kijken, dat is ook één ding, we kijken natuurlijk naar de maatschappelijke kosten. Nou dat zegt mensen echt helemaal niks. Dan kan je tien keer zeggen van waarom je dat doet en waarom je niet naar de eindgebruikerskosten kijkt, maar daar moet je bij de gemiddelde bewoner denk ik niet, die wil gewoon weten, wat betekent het voor mijn portemonnee?

6:58 Vesta: which socio-economic variables should you include?... (34687:34800) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Nee, ja wat ik zei, we zitten nog heel erg te worstelen met wat voor sociaal-economische factoren ga je meenemen.

6:73 Complex model (8850:8902) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Y: Nou ja sowieso is dat hele model best wel complex.

10:15 Vesta MAIS too general... (3:316 [3:600]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

We hadden WAT-kaart eigenlijk al in 2018 gedaan voordat PBL was opgestart. PBL heeft een soortgelijke analyse gedaan met Vesta MAIS. Maar je merkt vaak dat als je zo hoog over aanvliegt en met landelijke data of landelijke kengetallen, dan krijg je nog echt een zuiver beeld lokaal.

10:25 Reality check needed... (3:3844 [4:452]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Wat je bijvoorbeeld wel ziet bij het Vesta Mais van PBL en ze hebben het natuurlijk ondertussen weer aangepast is, is dat we opeens in een wijk met vol groen, met warmtenetten, ineens

een groengas wijkje hadden. Of we hadden wijkje dat ineens toch op een ander systeem zat. En als je dan beter kijkt en napraat met die mensen, was het zo, we hebben de grootte van het gebied en de concentratie woningen, lijkt op dit. Maar je hoeft maar net een waterplas te hebben in je buurtgrens of een bedrijventerrein en dan opeens wordt het een hele andere oplossing. En dan merk je van, dat matcht dus niet lekker en dat is ook niet logisch.

10:26 Relationship between different heat networks... (4:453 [4:829]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

En wat volgens mij ook mistte in het Vest MAIS, of het was onvoldoende warmtenetten al meegenomen of het goed doorpakken, dat als het ene buurt een warmtenet is, dan is het ook logisch dat daar weer een bron wordt voor een nieuwe buurt voor een warmtenet, en zo moet dat even door tackelen. Dat was volgens mij de grootste kritiek van de technici die daar wat meer inzaten.

12:13 No new results compared to internal analysis... (4562:4885) - D 12: L: Transcript Assen

Maar eigenlijk kwamen we daar in onze analyses ook wel redelijk snel op van, bij dit soort type woningen moet je niet helemaal willen isoleren. Want dat is gewoon veel te duur en

dat is de woning soms ook gewoon niet waard. Maar vooral te duur voor de huiseigenaar. Dus een warmtenet is al heel snel een logisch alternatief.

12:27 Vesta MAIS scenarios did not provide new insights... (10762:11220) - D 12: L: Transcript Assen

Nou kijk, we hebben hier op een gegeven moment allerlei Vesta MAIS varianten, scenario's aan de muur gehangen bij KAW. Dus mijn collega's zijn, zeker mijn data-collega's, zijn wel mensen die zich daar breed in verdiept hebben. Alleen kijk, bij Vesta MAIS kwam al redelijk snel eruit wat wij zelf ook al geanalyseerd hadden. Namelijk dat warmtenet. Dus wij zeiden niet gelijk, wij hebben niet heel erg Vesta MAIS gebruikt om die analyse heel erg te verdiepen.

12:28 No insight in end user costs... (11518:11767) - D 12: L: Transcript Assen

Dus het beeld wat ik er van had, is dat het een prima model is, het was heel erg gestoeld alleen op maatschappelijke kosten in eerste instantie. En voor ons was het belangrijk ook om te weten, wat zijn de bewonerskosten en de overige kosten zeg maar?

12:29 Vesta Mais: no surprising results, same as KAW analysis... (11768:12079) - D 12: L: Transcript Assen

En dat warmtenet, midden temperatuur kwam eruit bij ons, ja dat hadden wij eigenlijk ook wel, dat was geen rocket science om het zo maar even te zeggen. Dus in die zin heb ik het niet heel erg gebruikt in het onderzoek, maar het zou best kunnen dat er misschien nog dingen zijn die relevant zijn in het verloop.

○ **Limitations modelling study: Startanalyse**

3 Quotations:

3:13 Doubts about results from SA... (3:1137 [3:3225]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

En inmiddels is dan ook die Leidraad landelijk gekomen, die ook een technisch-economische analyse maakt van de meest logische oplossingen, maar net weer op een andere manier.

Maar wat wel een soort van wordt gepresenteerd als een uniforme manier waarop alle gemeenten hun stad kunnen analyseren. En ik voel me wel een beetje verplicht om die ook wel te gebruiken maar tegelijkertijd heb ik wel wat bedenkingen bij die Leidraad. Ik heb mij er een klein beetje in verdiept en ik vind het toch wel erg technocratisch allemaal aangevlogen. Het is ook niet altijd duidelijk hoe die Leidraad nou komt tot bepaalde conclusies. Bijvoorbeeld in onze stad, zijn er bepaalde gebieden, daar krijg je dan warmtenet als beste oplossing. Maar je kunt dan niet echt achterhalen, welke bron denkt dat model dan dat ik moet gebruiken. En als ik het goed begrijp, kan dat best wel rare- Nou, ik heb daar wel eens naar doorgevraagd en toen zeiden ze van- Ik kan het niet helemaal reproduceren, maar bij wijze van spreken kan het dan zo zijn dat ze een bron in

Groningen aanwijzen aan een buurt in Eindhoven of zo. Dat ik dacht, dat klinkt niet heel logisch. Dus daar heb ik wel heel veel vragen bij, hoe betrouwbaar is nou die uitkomst van die Leidraad. En een ander aspect wat ik moeilijk vind daarin, is dat voor Eindhoven een heel groot deel van de stad in de Leidraad krijgt dan de beste oplossing hernieuwbaar gas. Kennelijk omdat Eindhoven best moeilijk te bedienen is met andere bronnen. Want je krijgt die bron pas, als de rest niet werkt. Dat weten wij ook, wij lopen niet over van de mogelijkheden in Eindhoven. Maar dan gaat die tool, die gaat er dan vanuit, dat al dat hernieuwbaar gas dat er ooit in Nederland in beschikbaar zou kunnen komen, een soort extrapolatie van wat er nu is, dat die dan over het hele land verdeeld zal worden en toegaat naar de plekken die het het hardste nodig hebben. En dan krijgen wij dus heel veel hernieuwbaar gas. Maar dan denk ik, zal dat in de echte wereld ook zo werken? Dat durf ik nog niet op te schrijven in mijn transitievisie warmte.

7:23 SA not useful for pilot due to green gas assumption... (8061:8286) - D 7: G: Transcript Utrecht

Dus feitelijk zeg je dan, ja het is er gewoon niet. Het wordt nauwelijks geproduceerd en als het al geproduceerd wordt, dan is het niet voor deze wijk beschikbaar. Dus dat zijn we nu aan het uitleggen aan een aantal bewoners.

7:44 SA not user friendly... (21010:21386) - D 7: G: Transcript Utrecht

Nou, ik heb er één keer in gekeken en vervolgens gezegd en geschreven, ik vond het niet heel erg gebruiksvriendelijk, maar goed, dat daar gelaten. Nee ik heb daar zelf eigenlijk niks mee gedaan, ik weet natuurlijk heeft CE Delft wel van alles en nog wat meegedaan. Het is gewoon een bron geweest voor hun, dus dat heb ik toch een beetje overgelaten aan de echte deskundigen.

○ **Model/modelling study used**

65 Quotations:

1:50 SA familiar, not used for pilot project... (34158:34360) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Van het ministerie of van de proeftuin? Ja, wel van gehoord, ik heb het ook wel gehoord en doorgelezen maar dat ligt toch meer bij de gemeente, die zich daarmee bemoeit, die zich daar in verdiept heeft.

2:11 CEGOIA model... (5081:5355) - D 2: B: Transcript Eindhoven

oordat wij dat plan van aanpak Aardgasvrij Verwarmen en Koken hadden opgesteld, hebben we ook het CEGOIA model laten ontwikkelen door CE-Delft. En dat gaf dan al- Dat was wel heel grofmazig natuurlijk, dan zie je op buurtniveau wat nou de laagste maatschappelijke lasten zijn

2:15 DWA model... (6513:6805) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Ja, ik moet zeggen dat wij al heel snel zijn gaan inzoomen op basis van een model dat DWA heeft ontwikkeld voor ons. En dat is heel specifiek op buurtniveau, om daar te kijken naar het aantal woningen daar, ook de parameters die de woningcorporaties met name gebruiken, voor hun eigen kosten.

2:22 DWA model... (10258:10355) - D 2: B: Transcript Eindhoven

DWA aardgasvrije wijken, dat model. Volgens mij is dat het model wat ze bij ons hebben ontwikkeld.

2:64 Susteen calculation model... (39757:39868) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Ja, dat hebben we destijds gebruikt voor een aantal woningen, om die door te rekenen voor de proeftuin aanvraag.

2:67 SA could offer extra substance... (42374:42637) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Ja, we zijn naar die sessie geweest uiteindelijk en we zijn ook van plan dat model te gaan invullen. Het is voor ons dat we best wel goed weten van wat waar kan en wat de opties zijn, maar het is wel een soort extra onderbouwing, van zitten we in de goede richting

2:68 Possible to combine SA with DWA process... (43113:43388) - D 2: B: Transcript Eindhoven

DWA heeft dat- Het is op zich wel een goed vertrekpunt. In die zin is het natuurlijk een heel iteratief proces, het is niet dat je een model maakt en dat het in beton gegoten is. Je gaat er toch aan sleutelen en dat levert weer nieuwe inzichten op en dan pas je het weer aan.

3:12 CEGOIA used in the past... (3:619 [3:1017]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

Mijn voorganger, in zijn tijd, toen waren er nog wat minder modellen op de markt en toen was CE Delft wel bezig met CEGOIA model. Dus ik weet niet precies hoe dat werkt, maar volgens mij heeft hij dat CEGOIA model toegepast op Eindhoven of iets dergelijks. Dus we hebben ergens een toepassing van CEGOIA, waarmee wij een soort analyse kunnen maken wat de meest logische oplossingen voor de stad.

3:13 Doubts about results from SA... (3:1137 [3:3225]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

En inmiddels is dan ook die Leidraad landelijk gekomen, die ook een technisch-economische analyse maakt van de meest logische oplossingen, maar net weer op een andere manier.

Maar wat wel een soort van wordt gepresenteerd als een uniforme manier waarop alle gemeenten hun stad kunnen analyseren. En ik voel me wel een beetje verplicht om die ook wel te gebruiken maar tegelijkertijd heb ik wel wat bedenkingen bij die Leidraad. Ik heb mij er een klein beetje in verdiept en ik vind het toch wel erg technocratisch allemaal aangevlogen. Het is ook niet altijd duidelijk hoe die Leidraad nou komt tot bepaalde

conclusies. Bijvoorbeeld in onze stad, zijn er bepaalde gebieden, daar krijg je dan warmtenet als beste oplossing. Maar je kunt dan niet echt achterhalen, welke bron denkt dat model dan dat ik moet gebruiken. En als ik het goed begrijp, kan dat best wel rare- Nou, ik heb daar wel eens naar doorgevraagd en toen zeiden ze van- Ik kan het niet helemaal reproduceren, maar bij wijze van spreken kan het dan zo zijn dat ze een bron in Groningen aanwijzen aan een buurt in Eindhoven of zo. Dat ik dacht, dat klinkt niet heel logisch. Dus daar heb ik wel heel veel vragen bij, hoe betrouwbaar is nou die uitkomst van die Leidraad. En een ander aspect wat ik moeilijk vind daarin, is dat voor Eindhoven een heel groot deel van de stad in de Leidraad krijgt dan de beste oplossing hernieuwbaar gas. Kennelijk omdat Eindhoven best moeilijk te bedienen is met andere bronnen. Want je krijgt die bron pas, als de rest niet werkt. Dat weten wij ook, wij lopen niet over van de mogelijkheden in Eindhoven. Maar dan gaat die tool, die gaat er dan vanuit, dat al dat hernieuwbaar gas dat er ooit in Nederland in beschikbaar zou kunnen komen, een soort extrapolatie van wat er nu is, dat die dan over het hele land verdeeld zal worden en toegaat naar de plekken die het het hardste nodig hebben. En dan krijgen wij dus heel veel hernieuwbaar gas. Maar dan denk ik, zal dat in de echte wereld ook zo werken? Dat durf ik nog niet op te schrijven in mijn transitievisie warmte.

3:14 Third party should compare results of multiple modelling approaches... (3:3283 [3:3768]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TWV

Mijn insteek is dat wel die analyse een keer laten doen, dat laat ik dan ook doen door het bureau wat we nu gaan inhuren, dat ik dat model een keer laat bekijken en dat ook laat vergelijken met andere benaderingen die je kan gebruiken om tot je uiteindelijke visie te komen. Om toch keurig te kunnen uitleggen aan de mensen dat we het breed hebben bekeken, maar uiteindelijk moet je toch verschillende benaderingen gaan combineren denk ik, om tot je uiteindelijke visie te komen.

4:46 CEGOIA model (25553:25585) - D 4: D: Transcript Katwijk

Die is ook in Katwijk toegepast.

4:47 CEGOIA model... (25624:25721) - D 4: D: Transcript Katwijk

Ik ben warmteregisseur geweest in Holland Rijnland en toen hadden we het proces met CE Delft lopen

5:43 SA provides good guidelines... (29036:29222) - D 5: E: Transcript Loppersum

Ik heb die startanalyse zelf bekeken en ik vind het ook prima, het is een goede handreiking denk ik, dus daar hebben we echt wel wat aan. Ik denk dat we daar wel gebruik van zullen maken.

5:44 Startanalyse: All-electric recommended (not used for pilot)... (29223:29542) - D 5: E: Transcript Loppersum

Voor Loppersum is het advies om, daar wordt eigenlijk de all-electric oplossing aanbevolen als enige oplossing. En strikt genomen is dat correct denk ik, alleen omdat we

met die aardbevingsproblematiek zitten, denk ik dat het toch de moeite waard is om een warmtenet optie mee te nemen als mogelijkheid voor ons project.

5:45 Optimization model Hanze Hogeschool... (30364:30595) - D 5: E: Transcript Loppersum

Maar die gaan een soort optimalisatie model maken voor zo'n dorp, waarbij ze de laagste systeemkosten gaan doorrekenen voor bijvoorbeeld een warmtenet oplossing. En dan gekeken naar een autonoom, nou laten we zeggen, klein systeem.

5:47 Optimization model Hanze Hogeschool... (30818:31028) - D 5: E: Transcript Loppersum

Dus daar wordt op dit moment aan gerekend door de Hanze Hogeschool in opdracht van de gemeente Loppersum. En daar heeft de provincie Groningen ook, die draagt daar ook aan bij, aan de kosten voor het onderzoek.

5:48 Optimization model Hanze Hogeschool... (31279:31483) - D 5: E: Transcript Loppersum

Ja, waarbij wij ook gezegd hebben van, dat model is niet het doel, het is een middel. En we hebben ook aan de Hanze Hogeschool gezegd van, als er een bestaand model dit al kan, gebruik dat dan alsjeblieft.

6:5 Vesta Mais (3136:3200) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

En we hebben zelf met het Vesta MAIS model berekeningen gedaan.

6:13 CEGOIA model: pilot project... (7144:7267) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

. Maar daar zit een apart traject, want CE Delft die doet daar een soort technisch-economische analyses voor Overvecht Noord

6:14 Experience with Vesta... (7648:7867) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

We zijn eigenlijk er mee begonnen, begin 2018 heb ik een opdracht gedaan voor PBL, om te kijken van, in hoeverre is het mogelijk om het Vesta MAIS model te gebruiken voor Utrecht. Toen hebben we een soort proef gedraaid.

6:15 Vesta is recommended for TVW by the national government... (8008:8217) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

n toen had volgens mij PBL zelf ook nog niet in de gaten dat het zoiets groots ging worden zeg maar, dat hun model helemaal aangewezen zou worden als hét model om de transitie visie warmtes mee door te rekenen.

6:53 Insight in end-user costs... (31818:32143) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

En voor Overvecht Noord kijken ze daar al wel naar. Daar heeft CE Delft gezegd van, we rekenen de eindgebruikerskosten uit, op basis daarvan zeggen we dan eigenlijk, dit lijken de voorkeursvariabelen voor de infrastructuur. En dan rekenen we ook uit, op basis van wat we nu weten, wat dat voor de eindgebruiker zou betekenen.

6:67 Compared SA to Vesta MAIS results... (40891:41418) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Nee, want dat is natuurlijk het Vesta MAIS model. Dus wij hebben hetzelfde model gebruikt en wij waren alleen een beetje onaangenaam verrast, want ze hebben natuurlijk net iets andere veronderstellingen gehanteerd en daar kwam dan vaak groen gas uit. Nou, daar waren we niet zo blij mee. Dus wij hebben dat vooral gebruikt om te kijken van, hoe scoort dat met onze eigen analyses en waar zitten de verschillen en waar komen die verschillen nou vandaan. Dus wij hebben daar zeg maar met die uitkomsten zelf niet zo veel gedaan.

6:68 Difference VESTA calculation and SA; availability of heat sources... (41751:41953) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Het belangrijkste verschil was gewoon dat ze de beschikbaarheid van hoge temperatuur, van allerlei warmtebronnen, die zaten er nog niet in. Waardoor er soms rare dingen uitkwamen. En dat is nu verbeterd.

7:18 CEGOIA model (6947:6965) - D 7: G: Transcript Utrecht

Het model is dat.

7:22 SA suggests green gas for many neighbourhoods... (7820:7990) - D 7: G: Transcript Utrecht

Dat is wel interessant, want de startanalyse heeft namelijk laten zien dat voor drie van de vier CBS-buurtten in Overvecht Noord, dat groen gas de meest gekozen optie is.

7:23 SA not useful for pilot due to green gas assumption... (8061:8286) - D 7: G: Transcript Utrecht

Dus feitelijk zeg je dan, ja het is er gewoon niet. Het wordt nauwelijks geproduceerd en als het al geproduceerd wordt, dan is het niet voor deze wijk beschikbaar. Dus dat zijn we nu aan het uitleggen aan een aantal bewoners.

7:25 CEGOIA used for end user costs... (8496:9779) - D 7: G: Transcript Utrecht

En die opties, die hebben we vervolgens meegenomen in een gedetailleerdere stap, waarbij het doel was om de eindgebruikerskosten per systeem in kaart te brengen. Nou, dat betekent dat we dus zijn gaan kijken naar het type bebouwing, dat we zijn gaan kijken naar energieverbruik, dat we zijn gaan kijken naar oppervlaktes, aardgasprijzen, ontwikkelingen, ontwikkelingen op de markt met betrekking tot warmtepompen, bijdrage aansluitkosten. Er zit een wereld aan variabelen zit daar in. En dat leidt uiteindelijk tot staafdiagrammen waarin voor een type woning, in principe rekenen we dit achtduizend keer uit of in ieder geval CE. Maar binnen die achtduizend heb je postcodes, woningen en aan zo'n postcode hangt altijd zo'n woningtype. Is dat laagbouw, is dat hoogbouw, is dat jaren zestig, tachtig of negentig bouw, dat is allemaal in het model meegenomen en dan kom je dus tot ook de aanwezigheid van bronnen. Dus ook de aanwezigheid van infrastructuur is meegenomen en dan kom je dus tot de eindgebruikerskosten. Dat betekent dus dat je inzicht krijgt in van, oké, voor die woning op dat adres, autonoom, als je op

aardgas blijft zitten gebeurt er dit, als je overstapt naar een warmtenet gebeurt er dat, als je een luchtwarmtepomp gebruikt gebeurt er dat, qua eindgebruikerskosten

7:26 Insight in end-user costs... (10380:10678) - D 7: G: Transcript Utrecht

: Ik weet niet precies, CEGOIA staat ook weer ergens voor natuurlijk. Het is wel een verfijning, dit is volgens mij wel de eerste keer dat CE Delft naar dat eindgebruikersniveau gaat. Dat is ook wel een beetje een ontdekkingsreis voor hun en voor ons ook dus. Het is eigenlijk wel heel interessant.

7:44 SA not user friendly... (21010:21386) - D 7: G: Transcript Utrecht

Nou, ik heb er één keer in gekeken en vervolgens gezegd en geschreven, ik vond het niet heel erg gebruiksvriendelijk, maar goed, dat daar gelaten. Nee ik heb daar zelf eigenlijk niks mee gedaan, ik weet natuurlijk heeft CE Delft wel van alles en nog wat meegedaan. Het is gewoon een bron geweest voor hun, dus dat heb ik toch een beetje overgelaten aan de echte deskundigen.

7:47 Openingsbod used by CE Delft... (23075:23329) - D 7: G: Transcript Utrecht

: En daarin heeft CE Delft ook een rol gespeeld, daarin is CEGOIA met Vesta MAIS en nog een ander model, is op wijkniveau gekeken van zitten daar nou grote verschillen in. Dus die toets is door CE Delft ook uitgevoerd, dus die hebben daar ook naar gekeken

7:48 Openingsbod used by CE Delft... (23524:23745) - D 7: G: Transcript Utrecht

Nou nee, ik heb er eerlijk gezegd niet naar gekeken voor Overvecht. Ik ken natuurlijk een klein beetje van de reden waarom het is gebeurt en het geeft Stedin natuurlijk een soort inzicht in hun prioritering en dat vind ik

7:68 Openingsbod... (22870:23065) - D 7: G: Transcript Utrecht

Ja en ook nog even één dingetje, dat is ook wellicht bij jou bekend, volgens mij heeft CE volgens mij voor Stedin dingen gedaan. Stedin noemde dat, ik weet niet of je dat kent, het openingsbod?

8:27 Model is being used... (4:1820 [4:1913]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Maar ik begreep, we hebben een regionale warmtecoördinator en een model wat wordt toegepast.

8:28 Maybe Vesta used for TVW... (4:2210 [4:2355]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Maar volgens mij was het in ieder geval niet het Vesta MAIS model. Of was het juist het Vesta MAIS? Ik weet niet wat het meest gebruikt wordt?

9:45 Not familiar with SA... (9:806 [9:953]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Misschien bij de gemeente wel, dat zou kunnen, voor andere projecten in de gemeente. Heb je ooit gehoord misschien van de startanalyse?

Y: Nee.

10:9 Local analysis... (2:2019 [2:2221]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

de WAT-kaart was onze eerste stadsanalyse, zoals PBL zijn startanalyse had en onze WANNEER-kaart is meer, hoe noemen ze dat bij PBL ook alweer, Programma Aardgasvrije Wijken, was dat de lokale analyse.

10:15 Vesta MAIS too general... (3:316 [3:600]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

We hadden WAT-kaart eigenlijk al in 2018 gedaan voordat PBL was opgestart. PBL heeft een soortgelijke analyse gedaan met Vesta MAIS. Maar je merkt vaak dat als je zo hoog over aanvliegt en met landelijke data of landelijke kengetallen, dan krijg je nog echt een zuiver beeld lokaal.

10:22 What analysis done by Innoforte (Caldomus model)... (3:3337 [3:3466]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Het lijkt veel op Vesta MAIS, maar het is van Innoforte wat wij hebben benut. Dus Innoforte heeft voor ons die WAT-kaart gedaan.

10:24 Happy with Innoforte... (3:3690 [3:3843]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

En Innoforte heeft gewoon een gedegen analyse. De collega die daar bij betrokken was, die was daar zeer tevreden over, dus we zijn daar mee doorgedaan.

10:27 Openingsbod... (4:828 [4:979]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

n. En we hadden natuurlijk ook dat, uiteindelijk kwam ook dat openingsbod van Stedin, die ook weer hun eigen vijf verschillende modellen had gebruikt.

10:28 Improve analysis with multiple modelling approaches... (4:980 [4:1273]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Zodoende hebben we wel, die herijking van de WAT-kaart die wordt getrokken door een rijks-trainee die ook betrokken is geweest bij het Vesta MAIS model en PBL en allerlei andere modellering. Dus we komen eruit dat als je al zoveel verschillende invalshoeken hebt, dan blijft de beste over.

10:32 Engineers might use fibre optic networks... (4:3182 [4:3657]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Het ingenieursbureau kan heel goed op basis van glasvezelmodellen ook warmtenet modellen maken, dus die kan in één keer kijken naar de stad en gebouwen, hoe het beste die warmte infrastructuur kan lopen door je stad en welke lus je wil maken. En op basis daarvan willen we ook weer een herijking doen van de WAT-kaart. En dan wil je het liefst dat die mensen dezelfde kleur hebben en spreken, dan dat dat drie verschillende bureaus zijn, dat je naar elkaar toe kan werken.

10:55 Lowest societal costs of 5 heating options... (8:1295 [8:1498]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

De WAT-kaart heeft uiteindelijk verklaard welke oplossingsrichting, we hebben er volgens mij vijf geanalyseerd, tegen de laagste maatschappelijke kosten kunnen doen. Dat was het doel van de hele kaart.

10:60 Caldomus model & GIS... (9:2322 [9:3067]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Nee, de modellen die ik ken die nu worden ingezet is dus, we hebben dat Innoforte model gehad, ik ben zelf aan de slag geweest met GIS'ers om die datalagen op elkaar te krijgen. En er is wel doorberekend bijvoorbeeld, we waarderen gasvervanging zoveel punten ten grootte van een gebied, we waarderen ... (0:33:38) zoveel punten, de grootte en de aanwezigheid van corporatie vastgoed, zelfde eigenaren in hetzelfde pand, dat soort scores en dat kleurt de buurt wel op. Vervolgens hebben we wel, wat ik zei, met die drie typen modelleringen zijn we nu bezig. In de woning zelf, wat moet er allemaal gebeuren. De straat, de infra. En uiteindelijk kijken oké, welke clusteringen kunnen we dan vormen op stedelijk niveau. Nou, dat is wat wij doen.

11:9 Vesta MAIS... (2:2125 [2:2204]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Maar we hebben dan naast die modellen die alle gemeenten hebben, dat Vesta MAIS,

11:10 Energie Transitie Model, (2:2207 [2:2234]) - D 11: K: Transcript Middelburg

dat Energie Transitie Model,

11:11 CEGOIA, (2:2236 [2:2243]) - D 11: K: Transcript Middelburg

CEGOIA,

11:12 OverMorgen (2:2245 [2:2300]) - D 11: K: Transcript Middelburg

ebben we dan ook nog natuurlijk het model van OverMorgen

11:13 Openingsbod (2:2303 [2:2353]) - D 11: K: Transcript Middelburg

en in Zeeland hebben wij ook het model van Enduris.

11:15 Models give different results... (3:98 [3:212]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Want echt gewoon één model kiezen vind ik gewoon moeilijk, omdat ze allemaal zulke verschillende antwoorden geven

11:18 It is not easy if you are not an expert... (3:1251 [3:1703]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Dus het modellenlandschap wordt alleen maar groter en groter volgens mij.

Y2: Ja precies, voor eenvoudige gemeente ambtenaar wordt het er niet makkelijker op.

X: Nee, dat hoor ik ook veel. Dat het moeilijk is om genoeg expertise te hebben om ook overzicht te blijven houden over zulke verschillende middelen.

Y2: Ja zeker, zeker als je inderdaad naar de achterliggende gegevens liggen die aan zo'n model ten grondslag liggen. Ja, dat is wel veel.

11:25 DWA feasibility study... (4:2837 [4:3151]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Nee volgens mij hebben ze geen model gebruikt, ik denk dat ze uitgegaan zijn van een business case van, wat is de haalbaarheid, dit is de scope, dit zijn het type woningen, hoeveel warmte is er beschikbaar, zoveel warmtevraag, wat kun je daarvoor doen? En wat zijn dan de investeringen en de exploitatiekosten.

11:33 Analysis TVW not used for Pilot... (6:423 [6:673]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Hebben jullie voor het proeftuinproject nog iets gehad aan die analyse die daarvoor is gedaan? Dat jullie misschien nieuwe inzichten hebben opgedaan?

Y1: Nee, want- Ik heb de transitievisie, die heb ik ook nog nooit gezien. Ik denk ook niet dat die-

11:62 SA not used for pilot or TVW as far as known by respondents... (11:2060 [11:2154]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Y2: Ik heb er wel een keer naar gekeken, maar nog niet heel uitgebreid.

Y1: Ik ken hem niet.

11:78 Different models use different aims... (15:4 [15:311]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Nou je hebt verschillende modellen en nou inderdaad, de één gaat uit van tegen de laagste maatschappelijke kosten, de ander gaat weer uit van de laagste kosten voor de overheid of zo. Zo hebben ze- Of de laagste kosten voor de eindgebruiker. Zo hebben ze eigenlijk allemaal verschillende uitgangspunten.

12:12 Vesta Mais... (4472:4560) - D 12: L: Transcript Assen

Natuurlijk, we hebben ook wel een Vesta Mais bekeken, maar dat komt dan op een warmtenet.

12:18 DWA: Potential heating concepts... (7394:7892) - D 12: L: Transcript Assen

En zij hebben zeg maar nu vier kansrijke concepten die ze echt verder gaan uitwerken en wij hebben ook gevraagd van, zorg nou dat je daar de lange en de korte termijn in mee neemt. Want één van die concepten is geothermie. Nou we weten nu al wel, dat ligt sowieso nog heel erg gevoelig, maar we weten nu ook al wet, dat dat niet de eerste vier of vijf jaar gerealiseerd zal zijn. Dus als je nu een warmtenet aanlegt, dan zal er eerst een andere bron moeten zijn, waar je het ook op aan kan sluiten.

12:19 DWA: Details potential heating concepts... (7894:8131) - D 12: L: Transcript Assen

us we zitten nu eigenlijk in het proces met DWA dat ze die concepten hebben uitgewerkt en dat ze dus ook een aantal geleerder lessen erbij hebben getrokken. Ook om te kijken van, hoe werkt het daadwerkelijk en wat zijn de aandachtspunten?

12:27 Vesta MAIS scenarios did not provide new insights... (10762:11220) - D 12: L: Transcript Assen

Nou kijk, we hebben hier op een gegeven moment allerlei Vesta MAIS varianten, scenario's aan de muur gehangen bij KAW. Dus mijn collega's zijn, zeker mijn data-collega's, zijn wel mensen die zich daar breed in verdiept hebben. Alleen kijk, bij Vesta MAIS kwam al redelijk snel eruit wat wij zelf ook al geanalyseerd hadden. Namelijk dat warmtenet. Dus wij zeiden niet gelijk, wij hebben niet heel erg Vesta MAIS gebruikt om die analyse heel erg te verdiepen.

12:28 No insight in end user costs... (11518:11767) - D 12: L: Transcript Assen

Dus het beeld wat ik er van had, is dat het een prima model is, het was heel erg gestoeld alleen op maatschappelijke kosten in eerste instantie. En voor ons was het belangrijk ook om te weten, wat zijn de bewonerskosten en de overige kosten zeg maar?

12:29 Vesta Mais: no surprising results, same as KAW analysis... (11768:12079) - D 12: L: Transcript Assen

En dat warmtenet, midden temperatuur kwam eruit bij ons, ja dat hadden wij eigenlijk ook wel, dat was geen rocket science om het zo maar even te zeggen. Dus in die zin heb ik het niet heel erg gebruikt in het onderzoek, maar het zou best kunnen dat er misschien nog dingen zijn die relevant zijn in het verloop.

12:50 DWA: analysis TVW... (23406:23751) - D 12: L: Transcript Assen

: Nou sowieso is het al zo dat DWA ook de transitievisie warmte heeft begeleidt in Assen, of in Drenthe moet ik zeggen, nee in Assen. Ik zit eventjes- Ja, in Assen hebben ze dat gedaan, moet ik het wel goed zeggen. En daarvoor hebben ze eigenlijk voor elke wijk nu eigenlijk al een soort scenario bedacht op welke wijze die van aardgas af kunnen.

13:21 Caldomus... (4:2198 [4:2416]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

: O, je hebt helemaal gelijk, Caldomus is dat. Ja, Caldomus, niet CEGOIA, Caldomus. Die twee zijn ook naast elkaar gelegd en dat bleek niet zo schrikbarend van elkaar af te wijken, voor ons. Caldomus was het inderdaad

13:22 Startanalyse... (4:1619 [4:1730]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Sowieso van de startanalyse en volgens mij is dat niet ook het Vesta MAIS model of zeg ik nu hele gekke dingen?

○ **Motivation Residents**

52 Quotations:

1:29 Subsidies and final costs... (19258:20192) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Want wij zien wel dat men het nut er wel van inziet, maar als ik tegen iemand zeg van, het kost jou dertigduizend euro. Dan zegt die, bekijk het even, maar dat ga ik niet betalen. En als je dan hun gaat voorrekenen, ja maar je kunt van ons negen tot tienduizend euro krijgen. Maar je hebt nog een SEEH, dat zijn de subsidiemaatregelen voor isolatie, je hebt nog een ISDE subsidie, met elkaar kun je misschien wel tussen de vijftien en twintigduizend euro subsidie krijgen als je een oudere woning gaat aanpakken. Dus je hebt misschien uiteindelijk nog tienduizend euro nodig om te gaan financieren. En sommigen zeggen van dat klinkt al heel anders. Maar als je dan ook nog eens een keer doorrekent van, als je nou naar nul op de meter gaat, dus je hebt geen kosten meer voor elektra of gas. Ja dan kijkt een hele grote categorie van, O wacht even, dus dan heb ik ook geen kosten meer. Nee, je hebt of geen kosten, of veel minder kosten

1:30 Some elderly people won't do the investment anymore... (20327:20471) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Dat wil niet zeggen dat iedereen zo denkt, maar je hebt een bepaalde categorie oudere mensen die zeggen, ik ga die investering niet meer doen.

1:35 Sustainability should be the driver but it does help that people can make a profit... (22874:23339) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Dus dat men zegt, ik doe een investering, maar ik verdien daar ook nog iets aan terug. We hebben wel gezegd, het moet eigenlijk de drijfveer zijn van, het moet een verdienmodel worden. Want daar doen we dit uiteindelijk niet voor, maar automatisch kijkt men als Nederlander toch een beetje naar het geld. En dan is het een voordeel dat het ook geld gaat opbrengen. Maar het gaat natuurlijk om een duurzame toekomst, daar zijn we natuurlijk met zijn allen mee bezig.

1:36 Corona urges people to think... (23465:23661) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

De meeste hebben zoiets van, wij moeten iets gaan doen. En ik heb het idee dat met Corona, hoe triest het ook is, maar ook mensen weer aan het denken zet van, zijn we met zijn allen wel goed bezig.

1:37 People think about sustainability... (23791:24011) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

k zie dat, maar dat was vorig jaar al zo, dat men toch wel aan het verduurzamen is en dan ook in het hoofd. Dus niet alleen de spaarrekening kijkend, maar ook van dat men het gevoel heeft van, ik ben ook echt goed bezig.

2:41 No urgency for residents... (24825:24960) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Wat in ieder geval wel belangrijk is om te beseffen is dat die urgentie er helemaal niet is bij mensen, om nu direct stappen te zetten.

2:47 People are busy with other things... (28046:28538) - D 2: B: Transcript Eindhoven

En mensen hebben gewoon heel veel andere dingen aan hun hoofd, je ziet ook als je naar bijeenkomsten gaat ook van Buurkracht. Je ziet dat de grijze, blanke, middelbare mannen, die dan vaak of pensioen zijn of zelf gemotiveerd zijn, die vinden dat allemaal interessant, die technieken. Hoe werkt dat allemaal? Die komen daar op af. Maar bijvoorbeeld de jongere gezinnen, met kleine kinderen, die hebben het druk met die kinderen rustig te krijgen thuis en in bed te krijgen en noem het maar op.

4:29 Costs, effort and sustainability... (16414:16663) - D 4: D: Transcript Katwijk

Nou, volgens mij is de verhouding ongeveer op plaats één kosten, op plaats twee kosten, op plaats drie kosten en dan verderop de mate van duurzaamheid- Nee sorry, eerst dan nog het ongemak en dan pas dat mensen misschien graag wel op die duurzaamheid

5:2 Uncertainty about earthquake rebuilding programme... (1803:2275) - D 5: E: Transcript Loppersum

En we zitten natuurlijk in Loppersum midden in het aardbevingsgebied en dat betekent dat alle woningeigenaren, dat betekent 95 procent van de woningeigenaren, die zit met onduidelijkheid over die versterkingsoperatie. Dus die hebben geen idee of hun woning versterkt moet worden en helemaal niet, als het nodig is, wanneer het zou moeten gebeuren. Maar dat betekent tegelijkertijd dat mensen eigenlijk een beetje in de wachtstand staan als het gaat over het verduurzamen.

5:20 Uncertainty about ownership house... (15340:15560) - D 5: E: Transcript Loppersum

En dat het restant percentage van de straat bestaat uit woningen waar wat onduidelijkheid is, bijvoorbeeld omdat er iemand woont die tijdelijk in een verzorgingstehuis zit of een woning die te koop staat, dat soort dingen

5:21 Most people understand we need to get rid of fossil fuels... (15890:16310) - D 5: E: Transcript Loppersum

Nou ten eerste denk ik dat men begrijpt dat we af moeten van fossiele brandstoffen, dat de meeste mensen- Niet iedereen is het daar mee eens trouwens, dat soort gesprekken heb ik ook gehad. Dat mensen vragen of zeiden van, joh er is aardgas genoeg alleen je moet hier niet uit Groningen vandaan halen, maar koop het maar in Rusland ofzo. Dus, maar goed het grosso modo begrijpen mensen dat wel en daar staan ze ook achter

5:22 Municipality pays for transition costs... (16313:16743) - D 5: E: Transcript Loppersum

Wat natuurlijk geholpen heeft, is dat wij mensen hebben kunnen zeggen dat het voor hun niet duurder wordt. Sterker nog, dat het om te beginnen vijf procent goedkoper wordt. Dus door het gebruik van het warmtenet wordt het goedkoper. Ook mochten wij, dankzij deze proeftuin en de subsidie die we daarvoor krijgen, konden we mensen een aanbod doen waarbij wij de kosten, eigenlijk alle aansluitkosten voor onze rekening konden nemen.

5:23 Municipality pays for transition and energy costs will become lower... (16744:17067) - D 5: E: Transcript Loppersum

Dus mensen kregen het aanbod om een aflever set in huis te krijgen zonder kosten en daarbij de garantie dat de energierekening niet hoger werd en zelfs wat lager zou worden. En in de toekomst zal het verschil nog groter worden, want naarmate de tijd vordert, aardgas zal- Dat is rijksoverheidsbeleid, dat wordt snel duurder

5:24 Trust in the municipality... (17329:17428) - D 5: E: Transcript Loppersum

En uiteraard ook het vertrouwen dat mensen hebben dat de gemeente dit op een goede manier gaat doen.

5:25 Trust in the municipality... (17601:17779) - D 5: E: Transcript Loppersum

Het laatste wat ik zei was denk ik dat ook het vertrouwen dat mensen hebben in een project en in de gemeente, dat moet aanwezig zijn, want anders dan gaan mensen geen ja zeggen.

5:28 Subsidy and rent-free loan... (19968:20044) - D 5: E: Transcript Loppersum

Nee daar is die subsidie en die lening, die zijn daar heel erg belangrijk in.

5:34 People are shocked by the investmentcosts... (22970:23111) - D 5: E: Transcript Loppersum

dat de mensen toch wel schrikken van de hoogte van de bedragen van de investeringen die gedaan moeten worden om die maatregelen door te voeren

5:35 People wait for clarity about the earthquake reinforcement programme... (23154:23453) - D 5: E: Transcript Loppersum

ik ga het toch nu niet doen, ik ga toch wachten totdat ik zekerheid heb over die versterking. Want ik wil niet twee keer in de rotzooi zitten en bovendien, is het ook een beetje kapitaalvernietiging als ik nu mijn woning ga verduurzamen en volgend jaar komt de NAM om die woning te gaan versterken.

6:49 Personal costs... (29519:29889) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Nou, het belangrijkste, mensen willen weten wat gaat het bij mij kosten. Ik bedoel, is het voor mij haalbaar en betaalbaar. Wat je ziet, ik ben wel een paar keer bij die bewonersbijeenkomsten geweest in Overvecht Noord ook wel, er is weinig discussie over de noodzaak. In de zin van, ieder ziet wel van nou, klimaatverandering is een probleem daar moeten we iets aan doen

6:50 What will it cost and why do we have to go first... (29987:30086) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

nou van wie gaat er dan betalen en waarom zijn wij als eerste aan de beurt, dat waren de twee vragen

6:51 What are the end-user costs... (30806:31187) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Nee, het is abstract waar we naar kijken, dat is ook één ding, we kijken natuurlijk naar de maatschappelijke kosten. Nou dat zegt mensen echt helemaal niks. Dan kan je tien keer zeggen van waarom je dat doet en waarom je niet naar de eindgebruikerskosten kijkt, maar daar moet je bij de gemiddelde bewoner denk ik niet, die wil gewoon weten, wat betekent het voor mijn portemonnee?

7:50 Costs most determining, then sustainability, and then hassle factor & future proof... (24962:25444) - D 7: G: Transcript Utrecht

, maar ik geloof dat daar uitkwam dat de kosten veruit wint, om het zo maar te zeggen. Het wordt het belangrijkste geacht door veertig procent van de mensen. Ik dacht dat vervolgens duurzaamheid, misschien zitten kosten nog wel iets hoger zelfs, misschien vijfenveertig. Dan komt duurzaamheid, gokje, ordergrootte vijftwintig. En dan heb je nog gedoe en toekomstbestendigheid, allebei ongeveer vijftien. Ik weet niet of het optelt tot honderd, maar dat is zo ongeveer de verhouding.

7:52 Sustainability scores surprisingly high... (25694:26379) - D 7: G: Transcript Utrecht

Dan verbaast het mij niet dat kosten het zwaarst worden aangezet. Wat ik wel bijzonder vind is dat duurzaamheid behoorlijk hoog scoort en ik denk dat dat deels komt omdat, op dit moment ligt er een warmtenet in die wijk, een groot deel van de wijk. En mensen zeggen, ja dat is een mooie boel zeg, Eneco, ja we kunnen niet van Eneco af en moet je nou eens kijken wat Eneco allemaal aan het doen is, die is een biomassa centrale aan het- Die hebben ze inmiddels in gebruik genomen in Utrecht. Nou, dat is natuurlijk helemaal niet duurzaam, dus wij snappen eigenlijk niet zo goed waarom wij van het aardgas af moeten, als wij vervolgens omschakelen naar een monopolist die niet duurzaam is

7:63 Residents want a fair and equal division of the subsidy... (39541:39951) - D 7: G: Transcript Utrecht

k heb het ooit voor bewoners voorgelegd, wat we met die proeftuin subsidie moeten doen, dat is wel heel grappig, dat in deze wijk mensen komen met, het moet wel heel eerlijk en iedereen moet even veel. En mensen die net al hebben geïsoleerd, die moeten ook nog geld krijgen. Want anders dan zijn die de Sjaak. Dat is wel heel mooi om te zien, hoe bewoners vinden dat daar heel eerlijk mee moet worden omgegaan.

8:42 Everyone support the idea, but financing is an issue... (6:2589 [6:2842]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Niemand is er op tegen, de zorgen zijn alleen van, kan ik meedoen, kan ik het betalen? Nou dat is iets, dat weten we, dat daar altijd de zorgen zijn. Dus in die zin stelt dat ons gerust, omdat wij ons verantwoordelijk voelen voor het betaalbaar maken.

8:53 Hassle & nuisance factor... (9:3 [9:185]) - D 8: H: Transcript Brunssum

De sloop en sleur factor die is natuurlijk in de algemene zin altijd een dingetje. Dus hoe gaan we dit organiseren om de overlast te beperken? Ik denk dat dat wel van invloed zijn.

8:64 Demand for care... (11:1949 [11:2391]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Nou ik zelf denk, dat je dat kunt ontlend aan de stapeling van zorg. De mate waarin er meerder zorgvragen gestapeld zijn op één adres, dat dat ook iets zegt over de collectiviteit in de wijk die je gaat tegenkomen. Daar denk ik wel een relatie mee te hebben, dat die er in ieder geval is. Dus dat zegt iets.

Maar daarom denk ik ook juist in die wijken, dat je ook echt toegevoegde waarde kunt creëren, door daar aandacht voor te hebben.

8:66 Broad plan of execution... (11:2830 [11:3065]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Het is dus steeds, het wijk uitvoeringsplan, die wil ik ook echt zo breed mogelijk maken. Met name bijvoorbeeld het vergroenen of dat soort maatregelen, dat heeft impact op gezondheid en die baten zou ik graag in beeld willen brengen.

9:38 Resident questionnaire... (8:370 [8:572]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

nou toen hebben we een kleine enquête gedaan van, wat vind je nou van dat plan? Nou toen kregen we toen hele goede cijfers, een acht, een negen, mensen waren eigenlijk heel enthousiast, heel positief.

9:39 Costs are important... (8:724 [8:865]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Wat je wel ziet, is dat uiteindelijk willen ze allemaal weten, wat gaat het kosten? Dus enthousiasme alom, maar het moet wel betaalbaar zijn.

9:40 Interest becomes less over time... (8:866 [8:1109]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

En wat je nu wel ziet, we zijn nu eigenlijk best wel een jaar bezig om al dit soort dingen waar we het nu over hebben, om dat rond te krijgen, kort te sluiten, met elkaar erover te hebben. Dus je ziet wel dat de belangstelling wat afneemt.

9:41 Costs and the feeling that change is inevitable... (8:1961 [8:2151]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

, uiteindelijk merk ik toch wel dat kosten uiteindelijk toch- En ook wel wat je wel proeft van, dat mensen toch langzaam zoiets hebben van nou ja, vroeg of laat zullen we toch iets moeten.

10:52 Motivation data zipcode 6 level... (7:3534 [7:3973]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Voor de WANNEER- kaart hebben wij wel motivation-data gebruikt, dat was dan op postcode zes niveau. Waar je een soort van de leefstijlen aannames koppelt aan openheid van duurzaamheid. Dus je had de verantwoordelijke, die vond het wel prima, die moest je gewoon meenemen. De statusbewuste, die wilde vooral benaderd worden vanuit de nieuwste technieken en die dat vet vonden. Zo heb je natuurlijk heel veel aannames op basis van data.

10:54 Perhaps an application or a resident questionnaire... (8:453 [8:862]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

We proberen wel dit jaar draagvlak te meten, misschien door een enquête of een app. Maar uiteindelijk ligt het ook aan je aanpak zelf, hoe je mensen benaderd en over de streep helpt. En dat is niet generalistisch te vatten in acht verschillende groepjes. Ik bedoel, we hebben meer dan zeshonderdduizend bewoners, ze hebben allemaal een andere reden waarom ze wel of niet iets willen of wel iets willen doen

10:65 Shop to inform residents... (11:456 [11:601]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

We hebben zelfs in sommige gebieden een winkel gehuurd om juist bewoners laagdrempelig te woord te staan en mee te nemen, intenties op te halen.

10:67 Costs... (11:1328 [11:1514]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

a, natuurlijk. Uiteindelijk valt en staat het bij die euro. En je zou zeggen, waar een wil is, is een weg.

Maar als de bewoner niet kan en er is een onrendabele top, wie legt er dan bij?

10:71 costs... (11:2704 [11:2833]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Nou de eerste vraag is, hoeveel gaat het kosten? Dat is gewoon elke eerste vraag op een bewonersavond. Wat gaat het ons kosten? E

10:73 No incentive to switch yet... (11:3424 [11:3814]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Er is nu totaal nog geen incentive om van aardgas over te gaan naar onzekere- Wij hebben natuurlijk wel al, een warmtenet dat kennen we al sinds de jaren zestig, maar veel mensen vinden dat vaak duurder of vinden dat dan niet per sé goedkoper. Omdat dan weer in sommige situaties het vastrecht dan weer niet opweegt tegen de andere- Uiteindelijk is het voor heel veel mensen een rekensom

10:74 Some have other motives than costs... (11:3816 [11:4171]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Natuurlijk heb je ook bewoners waarvoor dat niet geld, die gewoon zeggen, ik ga het doen omdat ik het belangrijk vind voor Groningen en belangrijk voor de toekomst van mijn kinderen. Maar uiteindelijk moet die euro wel ergens neerkomen en dan merk je wel van, dan is de politiek ook wel aan zet om te kijken van, we gaan hier een goede start aan maken.

10:75 Groenlinks neighbourhoods easier... (12:454 [12:842]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Als je stembureaus naast de gebieden kijkt en waar het lastig of makkelijker gaat, dan zie ik wel dat in een groen-links wijk, waar bewoners op een avond allerlei vragen hebben over wat ze al kunnen gaan doen met verduurzamen en je bellen en allemaal initiatieven

hebben versus een wijk waar niemand gewoon, een andere politieke overtuiging heeft en daarin ook wel andere zorgen heeft.

10:76 Some residents have other issues... (12:844 [12:1331]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Duurzaamheid is vaak nu nog een soort van extraatje erbij, dat vind ik goed om aan te beginnen. Dan kom je toch weer terug bij die kosten. Als jij schuldenproblemen hebt of geen werk, of je hebt het lastig op je werk, of je kinderen hebben nieuwe kleren nodig en dan kom je langs als gemeente van hé, had je al bedacht om te investeren in verduurzaming? Vaak kijken die mensen ook op de kortere termijn. Vaak vraagt een duurzaamheidsinvestering, iets te verdienen op de lange termijn

10:77 People with a higher education have more room to invest... (12:1747 [12:2003]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

En kijk, een hoogopgeleid iemand die heeft het geld op zijn bankrekening om die investering te maken. Een laagopgeleid iemand die denkt, over tien jaar, dan pas, ik kijk uit naar die nieuwe auto die ik over drie jaar wil kopen. Dat is een andere situatie.

11:38 Low commitment if costs are higher than now... (7:30 [7:486]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Dus op het moment dat je van die mensen financieel heel veel gaat vragen, in de vorm van een bijdrage in aansluitkosten of eventueel ook nog dat de prijs voor warmte hoger is dan aardgas- Y2: Dan heb je weinig commitment hè?

Y1: Dan is de vraag of er daadwerkelijk mensen staan te springen om daarop aan te sluiten, omdat ze zeggen, nou het zal mijn tijd wel duren en ik zie wel wat er in de toekomst gebeurt.

Y2: Precies, het gas doet het nog prima.

12:10 Provide a concrete offer for residents... (3400:3888) - D 12: L: Transcript Assen

En dan merk je toch wel dat één van de grootste aandachtspunten wel is, ook is geweest, is dat het te weinig concreet was voor de wijk. Het aanbod van, wat zou er dan moeten komen als we van het aardgas af gaan, hoeveel kost het, hoeveel gedoe levert het ons op? Al dat soort vragen zijn eigenlijk niet beantwoord, terwijl er al wel een plan was gepresenteerd van, we gaan van het aardgas af. En dat heeft wel in de wijk, is gewoon lastig geweest in de wijk. En dat merken we nu nog steeds

12:38 Why should we stop using natural gas?... (15941:16547) - D 12: L: Transcript Assen

Nou ik denk dat het überhaupt begint bij het moeten, alles begint vaak bij waarom. En dat hebben we ook gemerkt in de gesprekken met bewoners, er was een hele grote groep, een aanzienlijke groep, laat ik het zo zeggen, die nog niet overtuigd is van het waarom? Waarom moeten we van het aardgas af? En zeker als er landen om je heen en zeker nu beginnen met aardgas of dat nog heel erg gebruiken, dan krijg je al heel snel dat effect van,

waarom moeten wij dat dan hier wel, waarom in deze wijk waar mensen toch al niet de meeste middelen hebben? Laat ze het lekker ergens anders doen. Dus daar begint het bi

12:39 Unburdened... (16550:16943) - D 12: L: Transcript Assen

En vervolgens als je dan wel het gesprek aangaat en ook aangeeft dat het misschien ook een kans biedt om de wijk te verbeteren, dan gaat het heel vaak over van, maar wat betekent het dan voor mij, hoe veel gedoe levert mij dat op, kan ik daar ook in ontzorgd worden? Ik ben al oud, kan ik wel financiering krijgen of ik zit eigenlijk helemaal niet te wachten op allemaal drukte in de woningen.

12:40 Not having a concrete offer makes the conversations with residents difficult... (16945:17342) - D 12: L: Transcript Assen

En het lastige is, als je nog niet een aanbod hebt, wat wij in Assen ook nog niet concreet genoeg hadden, dan weet je dus ook niet precies wat het kost. En weet je dus ook niet precies wat het voor de woning betekent. Nou, dan is het gesprek ook lastig. Als ik tegen jou zeg, je moet veranderen, maar je weet eigenlijk helemaal niet waarin of wat je moet doen, dan gaan je hakken vaak in het zand.

12:41 Three groups; biggest group is people that just wait... (17343:17823) - D 12: L: Transcript Assen

Dus wij zien in de wijk eigenlijk, om het even plat te zeggen, drie groepen. De kleine groep mensen, voorlopers, die al aan het verduurzamen is, die dat ook interessant vindt en graag wil meedenken. En iets grotere groep tegenstanders, die het gewoon echt niet willen, niet om het geld, niet om het moeten. En een hele grote groep die gewoon afwachtend is en waarschijnlijk in beweging komt als er een goed aanbod is en als de druk wat hoger wordt om ook daarmee aan de slag te gaan

12:42 What's in it for me?... (18183:18883) - D 12: L: Transcript Assen

Wij hebben laatst een hele leuke lezing gehad van een klimaatwetenschapper en die kijkt heel erg naar wat zijn factoren waarom mensen überhaupt energiezuiniger willen worden? Geld speelt er een rol in, maar het is ook wel heel erg het eigenbelang. En het eigenbelang kan soms zitten ook in dat het voor je woning wat oplevert, dat voor de wijk wat oplevert, maar dat eigenbelang is niet altijd duidelijk in het begin. Dus dat is nu ook iets wat we steeds meer in beeld proberen te krijgen van, wat voor koppelingen, hè de koppelkansen had je volgens mij ook al in je stuk staan, zijn er mogelijk om mensen misschien te motiveren als het niet per sé goedkoper wordt, om er toch mee aan de slag te gaan?

12:57 People want to be unburdened... (26956:27174) - D 12: L: Transcript Assen

Het is ook heel belangrijk om te realiseren dat er een hele grote groep mensen gewoon ontzorgd wil worden. Dus kom maar gewoon met een aanbod dat relatief plug en play werkt en nou bemoei me er verder niet te veel mee.

13:31 People are fine with it as long as it is not their neighbourhood... (6:496 [6:921]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Maar als je dan zegt, het komt dus dichterbij, we beginnen binnenkort met uw wijk, dan zijn weer wat minder mensen enthousiast, overall gezien dan. Dus dat is op zich wel grappig om te zien en ook gewoon goed om vervolgens per wijk te kijken, hoe de verschillen daarin zijn. En daarmee te kijken, in welke wijken moeten we nu eigenlijk aan de slag gaan en welke wijk is wel meer bereid, enthousiaster zal ik maar zeggen.

13:32 More difficult for home owners... (6:921 [6:1387]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Dan wordt er nog onderscheid gemaakt tussen eigenaars en huurders, voor huurders is het natuurlijk allemaal wat minder spannend, omdat die niet hoeven te investeren in hun eigen woning.

Wat mensen nodig hebben? Dan zie je, zijn het financieringsmogelijkheden, inzicht in financieringsmogelijkheden, dat soort zaken. Dus wat heb je nodig om mee te doen, wat zie je als groot bezwaar aan het aardgasvrij maken van je woning en je wijk? Dat soort vragen zitten erin

○ **Not familiar with (energy)models**

2 Quotations:

1:24 Energy models in general: Focused on neighbourhoods or districts... (14943:15122) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Nee, ik heb het gezien in jouw vragen en het toen even opgezocht. En ik kijk, volgens mij zijn die wel, in wat ik even heb kunnen uitdiepen, wel meer buurtgericht of wijkgericht.

9:44 Not familiar with models... (9:133 [9:343]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

De bekendheid daarvan bij warmte transitieprojecten in Nederland verschilt eigenlijk heel erg. Dus ik was benieuwd, heb jij ooit gehoord van modellen zoals CEGOIA of Vesta, of Powerfys of Innovorte.

Y: Nee.

○ **Other reasons to opt for a heating alternative**

8 Quotations:

1:22 Solar Park... (13696:14054) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

En dat heeft denk ook een beetje te maken waar wij ook al mee bezig waren hier in Garyp. Wij hebben namelijk als Energie Coöperatie in 2017 een zonnepark gebouwd van zes Mega Watt en wij opteren nog steeds daarvoor om te kijken van, en dat is natuurlijk wel

iets van de lange adem, om de opwekking die wij daar doen, omdat rechtstreeks in het dorp te krijgen.

1:23 Future use of solar park... (14081:14635) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Dat was wel de motivatie om te kijken van, nou we gaan toch naar all electric. Alleen nu is het gewoon wettelijk niet toegestaan dat de energie die je opwekt op een park, dat je die ook rechtstreeks naar je dorp laat vloeien. Dat moet via een leverancier zoals een Essent of een Eneco. En wij verkopen nu dan ook stroom naar Eneco. Maar het zou natuurlijk het mooist zijn dat je het opwekt en eventueel zou kunnen opslaan en dat dan ook die stroom rechtstreeks naar dat dorp gaat. Maar dat was wel één van de motivaties om ook naar all electric te kijken.

1:25 Heat network not feasible due to old-age of buildings... (16103:16350) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Ja, dat klopt. Om even een indruk te geven, we hebben een woningvoorraad van rond de zeshonderd en de helft daarvan is toch van voor de oorlog of net daarna. En als je dan kijkt van wat daar moet gebeuren, dan is een warmtenet gewoon niet haalbaar.

4:15 More than 50 buildings/hectare is usually heat network... (8699:9005) - D 4: D: Transcript Katwijk

Het is een beetje een farce aan het worden, dat hele afwegingskader. Eigenlijk zou je het veel simpeler kunnen doen, zou je kunnen zeggen van, zijn er vijftig woningen per hectare? Dan weten we inmiddels wel, doe een warmtenet. Omdat ja collectief, maar dan is meer de vraag, welke bronnen kun je gebruiken?

4:19 Critical mass... (10866:11149) - D 4: D: Transcript Katwijk

Ja natuurlijk, geothermie is super, daar komt helemaal geen CO2 bij kijken. Alleen die grootschalige bronnen hebben natuurlijk een nadeel, die ontsluiting van al die woningen van zo'n gemeente, om die afzet te krijgen, dat zijn zulke grote aantallen. Dat krijg je nu nog niet ervoor

5:5 HT heat network: nothing has to be changed within the houses... (3130:3463) - D 5: E: Transcript Loppersum

Want als je een warmtenet hebt met een voldoende hoge temperatuur, dan is het een kwestie van, dan kan de Cv-ketel eruit en dan komt er een aflever set voor terug. Ja en dan verandert er- In de woning hoeft er eigenlijk niks aangepast te worden en kan het gewoon doorgaan. Dus dat is de reden dat we gekozen hebben voor een warmtenet.

5:11 Insulating is to expensive... (9133:9699) - D 5: E: Transcript Loppersum

Dus voor warmtepompen moeten er behoorlijke aanpassingen gedaan worden in het verwarmingssysteem van de woningen. Vaak vloerverwarming of een ander soort radiatoren, maar ook op zijn minst dus die isolatie van die buitenschil. En dat is nou net hetgeen wat stagneert, omdat mensen geen grote verbouwingstappen aan hun huis willen doorvoeren omdat ze dus in de wachtstand staan vanwege die aardbevingsproblematiek.

Dat is dus de reden dat we hebben gezegd, oké als we dan toch stappen willen maken, dan is eigenlijk de enige manier om door te pakken is een warmtenet.

5:44 Startanalyse: All-electric recommended (not used for pilot)... (29223:29542) - D 5: E: Transcript Loppersum

Voor Loppersum is het advies om, daar wordt eigenlijk de all-electric oplossing aanbevolen als enige oplossing. En strikt genomen is dat correct denk ik, alleen omdat we met die aardbevingsproblematiek zitten, denk ik dat het toch de moeite waard is om een warmtenet optie mee te nemen als mogelijkheid voor ons project.

○ **participation activities**

42 Quotations:

1:32 Energie Loket... (21150:21452) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Ja, dat is het Energieloket waar we nu zitten en dat is het energie huis, ja wij noemen het Enerzjyhûs. Maar dat is uiteindelijk, daar kan men binnenkomen en daar hebben wij ook geregeld, hebben wij bijeenkomsten van waar staan we, zijn er nieuwe ontwikkelingen op de markt, zijn er financiële modellen.

1:33 User experience stories... (21454:22137) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

En wat gewoon heel belangrijk is, dat hebben we nu gedaan, de eerste vijftientig van vorig jaar, die hebben wij begin dit jaar aangeschreven en gevraagd of zij in Maart van dit jaar met uitsluitsels zouden willen komen van wat hun ervaringen waren? Wat het verbruik is geweest van de installaties? En er is één, die was negatief, maar dat lag ook aan hemzelf, zo eerlijk was hij ook. Die heeft gezegd, ik heb mijn eigen koers gevaren en nu blijkt uiteindelijk dat ik veel meer aan stroom kwijt ben, dan dat ik anders met gas en elektra kwijt ben. Maar de rest is allemaal positief en die positieve verhalen die moeten er ook aan bijdragen dat ook andere mensen weer gaan overstappen

1:39 Started with Buurkracht but soon decided to do it ourselves... (25008:25326) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Niet meer, daar hebben wij samen mee gewerkt, maar dat was nog voor de proeftuin. Wij hadden in de Energie Coöperatie dus inderdaad het idee om iets met isolatie te gaan doen en dat zouden we samen met Buurkracht gaan oppakken. Maar toen uiteindelijk we dit kregen, dit project, hebben we gezegd van, dat laten we los.

1:40 We do everything ourselves to maintain clarity... (25986:26207) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Dus je moet gewoon duidelijk zijn en zeggen we zijn met één ding tegen, en dat gebeurt vanuit het Enerzjyhûs. Alle vragen over installatie, isolatie of wat er ook nog bij komt of vragen, daar kun je voor bij ons terecht.

1:53 Unburden residents... (35503:35669) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Dus wij hebben gezegd van, het aan de hand nemen van de inwoner, dat is gewoon heel erg belangrijk. Daar moet je gewoon veel tijd in gaan steken en goed communiceren.

2:8 Participation activities with Buurkracht... (4184:4409) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Dus wij zijn volop bezig met participatietrajecten met bewoners om na te denken over de alternatieven, daar zijn we al twee jaar mee bezig. Met een team, zoals we dat noemen, een meedenk team, onder begeleiding van Buurkracht.

2:37 Buurkracht organises resident activities and meeting... (21413:21706) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Ja, Buurkracht is daar in gespecialiseerd daar, die hebben gewoon buurt begeleiders. Die kunnen gewoon in die buurt meetings organiseren, meedenkteams richten ze op. Er zijn allerlei instrumenten die ze nu inzetten, Energy Party's en zo. Nu het Corona is, is het natuurlijk wel iets lastiger.

2:38 Neighbourhood coaches from Buurkracht... (21783:21856) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Maar we hebben ook een heel online traject ook hoor en een heel platform.

2:39 Online platform Buurkracht (22587:22621) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Dat is een platform van Buurkracht

2:47 People are busy with other things... (28046:28538) - D 2: B: Transcript Eindhoven

En mensen hebben gewoon heel veel andere dingen aan hun hoofd, je ziet ook als je naar bijeenkomsten gaat ook van Buurkracht. Je ziet dat de grijze, blanke, middelbare mannen, die dan vaak of pensioen zijn of zelf gemotiveerd zijn, die vinden dat allemaal interessant, die technieken. Hoe werkt dat allemaal? Die komen daar op af. Maar bijvoorbeeld de jongere gezinnen, met kleine kinderen, die hebben het druk met die kinderen rustig te krijgen thuis en in bed te krijgen en noem het maar op.

3:22 Residents not involved in TVW... (5:1406 [5:1631]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

En dan heb je nog je inwoners. Wij denken op dit moment dat we geen brede consultatie van inwoners gaan doen van de transitievisie warmte, omdat het toch te abstract is. In de uitwerking tot wijkplannen doen we dat dan wel.

4:20 New mindset needed to change complete districts... (11379:11655) - D 4: D: Transcript Katwijk

Dus dan deden ze de deur gewoon open. En nu moet er eerst die ervaring er zijn, voordat je hele wijken achter elkaar kan ontsluiten. Tot die tijd, tot die mentale nieuwe werkelijkheid

er komt, ben je gewoon blij als je per driehonderd, tweehonderd woningen aan de gang kan gaan

4:30 Resident game... (16700:17032) - D 4: D: Transcript Katwijk

ij hebben bijvoorbeeld het bewonersspel gespeeld, tot het niet meer kon. En daar zie je inderdaad dat er ook gewoon nog heel veel ontwikkeld. Het grootste verschil is de kennis over warmtenetten. Sommige mensen denken dat we energie uit de rivier halen, dat er dan grote hoogteverschillen moeten zijn, om maar een beeld te schetsen.

4:34 Investment option for residents... (18583:19040) - D 4: D: Transcript Katwijk

Nou, wel over wat mag het kosten, dat wordt wel geprikkeld. En ook of zij misschien willen investeren, dus als er een net, zeker voor de particulieren, zou je misschien ook rendement willen halen hieruit. Dus we weten dat sommige warmtenetten tien procent rendement kunnen halen op eigen vermogen. Dus onderdeel kan zijn van nou, de bank geeft jou minder dan één procent, nou vind je het interessant om rendement te krijgen van drie procent, redelijk vast. O

4:37 Information market... (21567:21804) - D 4: D: Transcript Katwijk

In het begin dachten ze, waar zijn jullie mee bezig? En nu is het veel logischer en meer- Dus ik denk van, het is nu wel echt tijd dat we dat meer gaan doen, maar die informatiemarkt was belangrijk, dan konden ze in ieder geval ventileren

4:38 Information market... (21331:21413) - D 4: D: Transcript Katwijk

We hebben wel eerder informatiemarkten gehad hoor- Daar hebben mensen op gereageerd

4:39 Information market: negative opinions are shared loudly... (21897:22381) - D 4: D: Transcript Katwijk

Want op die informatiemarkt hebben een paar mensen geschreeuwd van, waardeloos. Maar het zijn uiteindelijk, ik heb het nagevraagd, hoeveel zijn het er nou uiteindelijk geweest? Dat waren er twee. Maar die hebben dus met hun houding, hebben toch een deel van die informatiemarkt, dat was een hele dag, hebben ze beïnvloed. En dat komt ook overeen met andere onderzoeken, er is twee procent ongeveer die het gewoon echt waardeloos vindt. Maar die schreeuwen nogal, die laten zich horen.

5:7 Demonstration house... (4832:5064) - D 5: E: Transcript Loppersum

Het derde project is de oprichting van een demo-woning duurzaamheid. Dat betekent dat we in één van de dorpen, Loppersum is een gemeente die bestaat uit zeventien kleinere dorpen, variërend van honderd inwoners tot een paar duizend.

5:18 Kitchen table conversations... (14695:14946) - D 5: E: Transcript Loppersum

Nou wat wij in Loppersum Noord hebben gedaan, kijk, voordat je met een warmtenet aan de slag kunt, zul je eerst moeten weten of inwoners willen worden aangesloten. En daar hebben we inderdaad, of heb ik zelf zelfs, zestig keukentafelgesprekken gevoerd.

5:19 Kitch table conversations... (14948:15338) - D 5: E: Transcript Loppersum

Ik ben bij elke inwoner die in aanmerking komt voor een aansluiting ben ik op huisbezoek geweest en heb ik met de mensen uitgebreid gesproken over wat het warmtenet is en wat het voor de woning betekent, wat het voor mensen betekent, wat het financieel betekent. Nou, uiteindelijk heeft dat erin geresulteerd dat, ik dacht, 88 procent van die mensen heeft gezegd ja, ik wil op het warmtenet.

5:26 Information nights: scepisis at first... (17924:18267) - D 5: E: Transcript Loppersum

We hebben ook een aantal informatieavonden gehouden, de allereerste avond was er een heel hoop terughoudendheid en scepisis. Maar op een gegeven moment, er waren ook avonden waarbij de wethouder aanwezig was en nou, de uitleg van hem en van mij en de technische onderbouwing, die maakte wel dat er op een gegeven moment echt een omslag ontstond.

6:46 How intensive should participation be... (27936:28164) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Steeds is de afweging van, hoe gedetailleerd ga je die, hoe intensief ga je die participatie vormgeven? Als er sommige wijken pas in 2050 aan de beurt zijn of net daarvoor, dan ga je nu natuurlijk nog niet vraag van, wat wilt u?

6:47 Stakeholder meetings... (28481:28890) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Dus daar zijn we nu nog een beetje over aan het nadenken, hoe we dat, voor dat de transitie visie warmte naar de raad gaat, hoe we dan nog gaan participeren? Wat we dan nog aan participatie gaan doen? En ik denk dat dat met name op het niveau van de meer professionele stakeholders zal zijn. Dus dat zijn dan de warmtebedrijven, de netwerkbedrijven, de woningbouwcorporatie, nou je hebt een energiecorporatie.

6:48 Participation is important (29019:29087) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Nou, heel belangrijk. Want als die niet willen, dan gebeurt er niks.

6:63 Resident meetings... (38356:38631) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Dat zou ik even kunnen vragen. In eerste instantie zijn er grote bewoner bijeenkomsten geweest en toen hebben ze per buurt, straat of sub-buurt hebben ze bijeenkomsten gehad. Er zijn aparte bijeenkomsten geweest met mensen die zich georganiseerd hadden in een buurtinitiatief.

7:28 Klankbord group... (12140:12479) - D 7: G: Transcript Utrecht

Nou, dat hebben we drie keer gedaan en wij hebben ook een soort klankbord groep, dat is wat eerder geweest. En die hebben we eigenlijk ook in dat proces meegenomen, iets meer op hoofdlijnen. Dus ja, we zijn daar redelijk, of volledig transparant geweest tot op heden. Bewoners hadden, als ze hadden gewild, de negatieve kant op kunnen gaan.

7:29 Explain results to residents... (12654:12817) - D 7: G: Transcript Utrecht

Ja, met name op de uitgangspunten hè, dat je uit kunt leggen welke bronnen heb je gebruikt, waarom heb je dan dit uitgangspunt gekozen, wat vinden jullie daarvan?

7:65 Useful approach, in the future maybe provide physical workshops... (42112:42923) - D 7: G: Transcript Utrecht

n de basis denk ik dat we best wel een slimme methodische volgorde hebben gedaan. Maar in de uitvoering, daarvan denk ik dat het wijs zou zijn om meer in de vorm van, ik noem het even een soort ateliers, samen met belanghebbende stakeholders in de wijk dit te doen. Dus dat je samen met mensen uit de wijk, rondom een kaart, met databases bij de hand, met rekenaars om de hoek, weet ik wat allemaal, om dat meer in een samenhang te doen. Dat is echt heel logistiek. Je zou een soort werkbureau in de wijk kunnen maken en dan hang je daar tekeningen op en je gaat daar zitten werken, rekenen en tekenen en dan kunnen wijkbewoners binnenlopen. En je organiseert daar een rekensessie en dan kom maar zitten, teken maar op de kaart en weet ik wat. Dat zou ik wel een mooie aanpak, met terugwerkende kracht, vinden.

7:66 Interact with the neighbourhood... (43339:43691) - D 7: G: Transcript Utrecht

Nou wij hebben natuurlijk ook met die professionals ook redelijk wat afgestemd, in het programmateam en weet ik wat. Maar met name, ik noem het even de dialoog met de wijk, gewoon om- Ik denk dat het een effect heeft dat mensen zeggen van, kan dit niet? Nou, dat je eigenlijk heel snel kunt laten zien van, dat leidt dan tot dat, oh nee dat wil ik niet.

8:17 Involve residents in formation TVW... (3:744 [3:964]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Ja, dat is dan meer, wij willen kijken of we de transitie visie warmte, of we daarin dus die bewoners kunnen gaan betrekken op het maken van de systeemkeuze. Dat is zeg maar de tussenstop, die we denken dat er nodig is

8:20 Step before TVW, involve residents... (3:2150 [3:2297]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Dus we denken dat het verstandiger is om dat in de transitie visie, voor je die definitief gaat maken, een tussenstapje te doen met al je bewoners.

8:30 Working on TVW... (5:185 [5:391]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Wij zijn nu onze gemeente brede transitievisie aan het uitwerken en we denken dus op het eind van dit jaar, mogelijk de hele gemeente vraag op te halen, hoe staan jullie ten opzichte van bepaalde systemen?

8:32 Neighbourhood party... (5:1178 [5:1447]) - D 8: H: Transcript Brunssum

En het proces naar het feest, dat willen we dan ook gebruiken om mensen juist bij elkaar te brengen en te laten ervaren dat duurzaamheid leuk is en niet lastig en moeilijk en duur. Om ze in ieder geval de gelegenheid te geven om te wennen aan de nieuwe werkelijkheid.

8:35 proces is social... (5:2973 [5:3197]) - D 8: H: Transcript Brunssum

En dat is juist omdat dat proces met die bewoners, dat vinden we belangrijk. Het is een proces wat ook echt komt uit de sociale hoek hè? Het is vanuit de wijkmanagers, onze partners in de wijk, zoals de woningcorporaties.

8:40 Sustainability connects the other domains... (6:887 [6:1167]) - D 8: H: Transcript Brunssum

huis van de wijk bijvoorbeeld, misschien kan je daar wel kookles geven met elektrisch koken.

Ik noem maar wat. Dus zo proberen we dat met dat programma team koppeling te maken tussen ruimte, fysiek en sociaal maatschappelijk. Duurzaamheid zien we daar als een stukje verbinder.

8:59 Keep the need for participation low... (10:1126 [10:1248]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Ik denk dat je zelf een grove analyse zou moeten maken om ook weer de druk van participatie zo laag mogelijk te houden.

10:79 Visibility... (12:3656 [12:3896]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

: Ik denk sowieso als gemeente moet je zichtbaar zijn in die wijken. En ik denk dat de grootste kracht van de aanpak in Pendrecht is dat die winkel daar geopend is. Voor heel veel mensen met verschillende behoeften die daar terecht kunnen.

11:52 Participation is important for execution... (9:1567 [9:1849]) - D 11: K: Transcript Middelburg

En dan natuurlijk de uitvoeringsstrategie en de bestuurlijke besluitvorming en dan speelt participatie daar ook een grote rol in. En dan gaat om zowel de professionals als met de bewoners en ondernemers. Omdat wij het toch heel belangrijk vinden om een gedragen plan te krijgen.

11:55 Contact with district team... (9:2794 [9:3271]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Wij als gemeente hebben altijd gezegd van, we willen gewoon die bewoners wel meenemen. Dus wat ons betreft gaan we wel in gesprek met de wijk. Nou, daarvan is tot nu toe gezegd, je mag praten met het wijkteam, dus dat is eigenlijk een soort afvaardiging van de wijk. Alleen dat is op een vertrouwelijke manier is dat gebeurd. Het is zelfs zo dat de gemeenteraad via de actieve informatie wel wordt bijgepraat, maar niet echt heel goed op de hoogte is van de stand van zaken

12:9 Dus we hebben ook een informatieavond gehouden. Nou, daar kwam een ged..... (3277:3398) - D 12: L: Transcript Assen

Dus we hebben ook een informatieavond gehouden. Nou, daar kwam een gedeelte op af, maar ook een gedeelte van de wijk niet.

12:20 En we hebben daarnaast een afwegingskader, daar hebben we een eerste o..... (8133:8433) - D 12: L: Transcript Assen

En we hebben daarnaast een afwegingskader, daar hebben we een eerste opzet van gemaakt, maar die willen we ook de komende week met bewoners bespreken, om ook te kunnen toetsen van hé, die concepten die misschien op papier kansrijk zijn, hoe worden die door al die stakeholders en betrokkenen ervaren?

13:29 Resident questionnaire as participation activity... (5:2177 [5:2634]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

a, dat is in ieder geval een eerste stap en ook participatie. Kijk, de transitie visie, in mijn beeld leent die zich er niet voor om daarmee de buurt in te gaan. Maar de enquête is dus een eerste stap en wel een participatieproces en of en hoe dat in het verdere proces richting besluitvorming ook nog daar invulling aan wordt gegeven aan participatie, dat weet ik nog niet. Dat moeten we sowieso ook regionaal afstemmen, hoe we dat verder willen doen.

○ **Project progress**

51 Quotations:

1:1 Started in 2019... (1181:1300) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Wij zijn in 2019 gestart en wij zijn op dit moment precies één jaar bezig, want wij zijn op 1 mei gestart vorig jaar.

1:6 Big steps within 5 years... (4409:4585) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

En wij hebben een uitvoeringsplan geschreven waarin we hebben gezegd, wij gaan voor tien jaar, maar we willen eigenlijk binnen vijf jaar toch wel de grootste klappen gaan maken.

1:7 Started later than planned... (5027:5127) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Maar daar zaten wat haken en ogen aan, de startdatum was dus één mei en één mei zijn we ook begonnen.

1:11 More houses gas free already than planned... (7061:7252) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

En wij hadden gehoopt, vorig jaar, maar dat was dan over het hele jaar, dat wij zo rond de vijvendertig tot veertig woningen tot het gas af zouden kunnen halen. Maar dat zijn er 52 geworden.

1:12 More houses gas free already than planned... (7322:7518) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Nogmaals, dat was veel meer dan wij hadden gehoopt en de eerste maanden van dit jaar, hadden wij er ook alweer zestien in de pijplijn zitten, die uiteindelijk de aanvragen bij ons hebben ingediend.

1:15 Currently around 70 houses gas free... (8225:8345) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Dus wij zitten nu zo rond de zestig, zeventig woningen, die van het gas of al zijn of die binnenkort van het gas af gaan

1:16 Corona causes delays... (8494:8828) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Dus dat speelt nu even tussendoor en voor de rest hebben wij de afgelopen weken weer een vijftientig tot dertig aanvragen gekregen van mensen die hun woning willen scannen. Maar ja, ook die, de scanadviseurs mogen ook niet binnen de woning komen, want dat is de policy van de Energie Inspectie. Dus dat is wel even het wachten op.

1:17 More houses gas free already than planned... (8897:9049) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Dus, nu even minder dan, maar wij zitten al boven de uiteindelijke aantallen die wij hadden bedacht uiteindelijk voor de woning die van het gas afgaan.

2:20 Planning phase... (8908:9083) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Ja, er is nog geen schop in de grond, er is verder helemaal niks nog gedaan. Er is alleen maar gedacht, dat noemen we denkwerk, daar hebben we echt twee jaar voor nodig gehad.

2:40 Apply no-regret measures in different neighbourhoods (23737:23792) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Wat we we wel vast doen, no 'no-regret' maatregelen dus.

3:5 Heat vision proposed, working on TVW... (1:2576 [1:3096]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

Ja daar komt het wel ongeveer op neer. Ik zal wel even vertellen wat wij nu hebben, wij hebben begin dit jaar, februari 2020, warmtevisie 2020 uitgebracht in combinatie met een raadsvoorstel uitgangspunten transitievisie warmte. Nou, wat is dat dan voor iets? De geschiedenis daarvan is dat wij een hele ambitieuze wethouder hadden, al een paar jaar op het warmtedossier. En die had eigenlijk al voor dat landelijk die afspraak kwam van de transitievisie warmte, zelf al de ambitie om met een warmtevisie te komen.

3:28 It's going to be tight... (6:2979 [6:3307]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

Ja, ik zit inmiddels wel een beetje op hete kolen ja. Het moet allemaal- Het is niet dat we niks aan het doen zijn, maar er zijn nog best wel wat wensen, die we het liefst nog voor 2021 uitgevoerd willen hebben en als je dat ook allemaal nog in overleg met je stakeholders wil doen. Dan is de doorlooptijd niet ruim vind ik.

4:6 Design phase... (3381:3684) - D 4: D: Transcript Katwijk

Nou, we zijn bezig met het ontwerp, het definitieve ontwerp. Dus daar staan we en politiek gezien is er, qua besluitvorming, komen we ook al het moment op. Nou, eigenlijk zouden we dat al het eerste kwartaal gedaan moeten hebben, maar mede natuurlijk door de Corona crisis is die nu op September gezet.

5:8 Pilot subsidy turned into financial arrangement... (5965:6968) - D 5: E: Transcript Loppersum

a, nou dat was de oorspronkelijke opzet, om in 't Zand en Westeremden woningen te gaan aanpakken. Alleen daar hadden we de volgende- Dat is veranderd dat plan. Daar is die regeling voor in de plaats gekomen. En de reden daarvoor is, de meeste woningen die gekozen waren om aangepakt te worden in Westeremden en 't Zand, dat was sloop nieuwbouw. Dus dat waren huizen die gesloopt zouden moeten worden en opnieuw gebouwd gaan worden, vanwege de aardbevingskader. Alleen toen kwam op een gegeven moment de wet Vet, die voorschreef dat nieuwbouw woningen al aardgasvrij moeten zijn. En toen hebben wij gezegd van, oké die nieuwbouwwoningen, daar hoeven wij niks extra's voor te doen, om die aardgasvrij te maken, die moeten al aardgasvrij worden. En toen hebben we dus in overleg met het Ministerie van Binnenlandse Zaken besloten om die regeling in het leven te roepen, regeling Aardgasvrij Wonen. Dus waarbij alle inwoners van Loppersum die komen daarvoor in aanmerking, alle woningeigenaren moet ik zeggen

5:13 Collaboration with other municipalities for preparation heat transition vision... (10989:11246) - D 5: E: Transcript Loppersum

Dan heb je het dus over de warmtetransitie visie, daar gaan we nu mee aan de slag. Daar zijn we eigenlijk nu mee aan de slag, althans in de voorbereiding daarop. Daarin zoeken we ook de samenwerking met andere gemeenten in Groningen en ook met de provincie.

5:17 Pilot subsidy turned into financial arrangement for entire municipality... (13856:14064) - D 5: E: Transcript Loppersum

De plannen om Westeremden en 't Zand te gaan verduurzamen en aardgasvrij te maken is dus omgezet in dat individuele stimuleringsplan voor huiseigenaren en dat is nu eigenlijk gescattered over de hele gemeenten

5:33 50% of people that receive an energyscan take measures... (22763:22924) - D 5: E: Transcript Loppersum

Het is nu zo dat in de echte regeling die loopt, zien we eerder dat slechts de helft van de mensen de maatregelen gaat uitvoeren. Dus dat is wel wat lager helaas.

5:42 No alternative analysis of other neighbourhoods yet... (28896:29033) - D 5: E: Transcript Loppersum

Nou we zijn nog niet zo ver dat we echt die analyse aan het doen zijn, we zijn nu wel aan het kijken naar één of twee wijken in Loppersum.

6:3 Past year focused on data-analysis... (2807:2891) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

En wat we het afgelopen jaar eigenlijk met name gedaan hebben, is die data-analyses.

6:7 Now area managers will check the current analysis... (3894:4359) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

We willen eigenlijk de analyses nu voorleggen aan intern een aantal mensen, een aantal gebiedsmanagers, die weten heel veel van bepaalde buurten om te kijken van, slaat dit nou ergens op? Want zo'n model is natuurlijk ook maar een model. En dan willen we na de zomer een concept raadsvoorstel transitie visie warmte gereed hebben voor consultatie en dan eind dit jaar moet het aan de gemeenteraad worden opgestuurd, voorgelegd en dan kunnen zij het gaan accorderen.

6:9 Data-analysis/model calculations are done... (4863:5116) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

De platte data-analyse, de model-analyse hebben we klaar, maar we moeten er nu zeg maar conclusies aan verbinden. In de zin van, wat zien we nou door de oogharen heen. Welke buurt krijgt welke infrastructuur en in welke buurt gaan we voor 2030 beginnen.

6:10 Pilot project started before Vesta data analysis... (5483:5647) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Dat is in principe al voor die, dat besluit om Overvecht Noord als proeftuin aan te wijzen, die is al gevallen voordat we met de data-analyse aan de slag zijn gegaa

7:7 Execution of transition plans... (2251:2472) - D 7: G: Transcript Utrecht

Goed, dus mijn rol is om voor die samenwerkende partijen het transitieplan te maken. Zo gezegd, zo gedaan, dat was in September klaar. Toen ben ik, zijn we begonnen met het uitvoeren van onderdelen uit dat transitieplan.

7:12 Transition plans are finished... (3904:4055) - D 7: G: Transcript Utrecht

Nee, het transitieplan, het is een beetje rare naam misschien, zeg maar als procesdocument, dat kun je gewoon vinden op de site van de gemeente Utrecht.

8:5 Vision Districtapproach... (1:2876 [1:3061]) - D 8: H: Transcript Brunssum

En inmiddels hebben wij een visie op onze wijkaanpak gemaakt, eind vorig jaar al. Die hebben wij ook, die is al bij het B&W verteld, gepresenteerd en die vinden het ook een goed plan.

8:6 Formation projectteam... (1:3060 [1:3166]) - D 8: H: Transcript Brunssum

. En op dit moment, dat is moment ook geweest dat ik ben gestart met het inrichten van een programmteam.

8:9 Regiodeal... (2:633 [2:754]) - D 8: H: Transcript Brunssum

dat is de regiodea we van de provincie Limburg, BZK, daar zitten ook wat afspraken in. Die worden op dit moment gemaakt.

8:16 Regional organisation... (2:4383 [3:339]) - D 8: H: Transcript Brunssum

En het voordeel daarbij is

ook dat we vanuit wijkgericht werken eigenlijk heel erg goed kunnen inzetten op het verbeteren van de woningen. En dat het uitrollen en inpluggen van die energie

infrastructuur een tweede stap daarin zou kunnen zijn. En dat willen we graag regionaal proberen te gaan organiseren, dat zijn we nu aan het verkennen, in hoeverre dat kan. W

8:30 Working on TVW... (5:185 [5:391]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Wij zijn nu onze gemeente brede transitievisie aan het uitwerken en we denken dus op het eind van dit jaar, mogelijk de hele gemeente vraag op te halen, hoe staan jullie ten opzichte van bepaalde systemen?

8:34 Party is postponed due to Corona... (5:2569 [5:2939]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Het feest is op dit moment nog niet uitgezet naar buiten, omdat toen we dat wilden doen, toen kwam de lock-down. Dus wij hebben het nu even stil laten liggen. Binnenkort gaan we kijken, want wij willen toch iets kunnen gaan doen, zodat we al wat kunnen gaan doen. We gaan het feest, dat gaat waarschijnlijk volgend jaar voorjaar plaatsvinden in plaats van nu oktober,

9:9 april 2018 winner contest, may applied for pilot... (2:4004 [2:4437]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

En toen kwam eigenlijk, wij hebben uit mijn hoofd op dertig april, ja op dertig april was de prijswinnaar bekend gemaakt. Op drie mei kwam de regeling Proeftuin Aardgasvrije Wijken uitgeschreven door de minister. Toen dachten we van, wacht eens even, we hebben hier een plan, dat past er eigenlijk zo naadloos in. En dat hebben we toen samen met de gemeente, hebben we dat ingediend dat plan, bij die eerste ronde van de Proeftuin

9:26 Design is made by Hocosto, business case by Innax and laws & regulations are analysed by a notary office... (6:151 [6:427]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Wij zijn zover dat het DO, het definitief ontwerp wordt op dit moment door Hocosto opgesteld. Ik omvat dat meer dat DO, ook als businesscase, dat wordt door Innax opgesteld. Het juridisch huis, de juridische constructie, daar is nu Olenz Notarissen uit Veenendaal mee bezig.

9:27 Present project in July, go/no go... (6:486 [6:855]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Ja en de bedoeling is dat we begin Juli dat gaan presenteren aan de, wat wij noemen, de regiegroep. Dat wil zeggen dat is de wethouder, dat is de directeur bestuurder van de woningbouwcorporatie en het bestuur van de coöperatie. En dat is het beslissend orgaan noem ik het maar even, of het door gaat of niet, dan volgt er een definitieve go of no-go voor de pilot.

10:7 Projects help for the TVW... (2:754 [2:983]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Eigenlijk een beetje voor sorteren voor de wijkuitvoeringsplannen, maar nog niet definitief, want we zijn hier echt nog alles een beetje aan het afwegen, om ook te komen tot een goede definitieve planning transitie visie warmte.

10:17 Updat What analysis... (3:1163 [3:1415]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Wat we nu proberen te doen dit jaar, is een herijking van die WAT- kaart om een iets dieper niveau te kunnen opzoeken, dat je ook beter handelsperspectief kan geven aan bewoners die al willen isoleren, ook denken van, in welke graad moet ik isoleren?

10:64 Already started in five areas... (11:377 [11:453]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

We zijn dus in vijf gebied al aan de slag, bewoners daar is al mee gesproken

10:66 Collaborate with housing corporations... (11:603 [11:880]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

En er zijn in die gebieden ook al woningen van het gas af aan het gaan. Dat is omdat Woonstad daar al bezig was, dat is een woningcorporatie, en daar de eerste fase kan gaan doen. En voor de rest is het eigenlijk alvast kijken wat mogelijk is. Elk gebied heeft een ander tempo

11:3 Go/No go... (1:2245 [1:2419]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Ja, we zijn in de voorbereidende fase, we zitten tegen een uitvoeringsfase aan. Maar ja, op dit moment is het heel erg, het is nog maar de vraag of het tot uitvoering komt.

11:4 Financial feasibility is challenging... (2:47 [2:365]) - D 11: K: Transcript Middelburg

De haalbaarheid, met name de financiële haalbaarheid, die is, nou ja, als die beter zou zijn dan denk ik dat er al een knoop was doorgehakt. Maar omdat dat nog niet zo is, ligt het gewoon lastiger.

We zitten op het punt van, of de stekker eruit of toch door en het is onzeker. Ik weet niet hoe het uit gaat pakken.

11:19 Started in 2018, before pilot submission... (3:1884 [3:2081]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Ja dat klopt, ik denk in 2018 of zo, zijn de eerste gesprekken geweest over een warmtenet. En dat kwam toevallig net overeen met de aanvraag voor die proeftuinen. Dus dat was min of meer toevallig,

11:34 TVW not finished (6:678 [6:708]) - D 11: K: Transcript Middelburg

: Die is nog niet klaar hoor.

11:53 No contact with residents yet... (9:1850 [9:2006]) - D 11: K: Transcript Middelburg

X: En biedt daar het proeftuinproject nu ook al wat ervaring? Is daar al een participatie traject gestart, is daar al contact met bewoners gelegd.

Y1: Nee.

11:54 No contact with residents yet... (9:2129 [9:2473]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Eigenlijk om twee redenen, de eerste reden is, zolang het niet zeker is of het project daadwerkelijk doorgaat, heeft dat bedrijf wat die restwarmte beschikbaar heeft gezegd van, we willen niet dat het wordt gecommuniceerd naar de wijk. Want stel dat het niet doorgaat, dan krijgen wij misschien daardoor een slechte naam, dat willen wij niet.

12:16 Alleen je ziet dat dat mondjesmaat lukt in de wijk, om daar nu al mee..... (5738:5909) - D 12: L: Transcript Assen

Alleen je ziet dat dat mondjesmaat lukt in de wijk, om daar nu al mee aan de slag te gaan. Dus dat niet van vandaag op morgen al een succes, om het zo maar even te zeggen.

12:23 Daarnaast hebben wij ook, wij hebben een tweede proeftuin aangevraagd..... (8878:8957) - D 12: L: Transcript Assen

Daarnaast hebben wij ook, wij hebben een tweede proeftuin aangevraagd in Assen.

12:25 Present proposal to residents before going to the council to actually execute the plan... (9515:9904) - D 12: L: Transcript Assen

En als we echt een goed plan hebben, waar de wijk ook ja tegen kan zeggen. Hè Adviserend, want uiteindelijk moeten we zelf natuurlijk de knoop doorhakken. Dan leidt dat ook tot een uitvoeringskrediet en vragen we ook echt het geld wat we hebben gekregen aan bij de raad. Dat is gewoon even een formeel iets natuurlijk. En kunnen we ook echt na de zomer richting uitvoering van het plan gaan

12:26 Dus de komende maanden zijn wel spannend in de zin van, hoe realistisch..... (10137:10263) - D 12: L: Transcript Assen

Dus de komende maanden zijn wel spannend in de zin van, hoe realistisch is dit plan en kunnen we dit ook echt gaan uitvoeren?

13:2 Making the TVW... (1:660 [1:915]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

. Dus naast dat ik bezig ben de transitievisie warmte hebben wij ook al een aantal jaren een energietransitie beleid en daar werken wij sterk samen in mee op dat gebied in de regio. Er komt ook een uitvoeringsprogramma aan, dus daar ben ik veel mee bezig

13:5 Independent TVW design... (1:1641 [1:1939]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

De visie, wat we op dit moment hebben is een regionaal deel en eigenlijk dat regionale deel dat geeft eigenlijk het kader voor je lokale warmteplan. En zij zijn bezig met diverse gemeenten, van die zeven partner gemeenten, zijn zij in verschillende stadia met het lokale deel van de warmtevisie.

13:15 RES & TVW connected... (3:850 [3:1108]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

We proberen ook wel, we streven ernaar om eind dit jaar onze transitievisie ook vastgesteld te hebben. Misschien dat het wel voorjaar 2021 wordt, maar niet wachten tot eind 2021 met je visie.

Omdat nu ook de RES loopt en het is gewoon, het beïnvloedt elkaar

13:25 Making the priority list for the TVW... (5:886 [5:1427]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Ja, want er ligt dus nu wel een concept voor de TVW, waarin verschillende buurten verschillende warmteopties aangewezen- Y: Ja, die ligt er.

X: En voor die prioritering, zijn jullie daar al aan begonnen, aan dat proces?

Y: Ja, dat noemen we een longlist, van een wijk of elf en die moeten we nog korter gaan maken, naar noem het maar even een shortlist. En de bedoeling is dat we nog een derde werksessie gaan doen, gemeente breed, dus weer met al die belangrijke stakeholders erbij. En dat we dan gezamenlijk de keuze maken voor wijke

○ **responsibility municipality**

17 Quotations:

2:7 Double responsibility: projectleader & heat supplier... (3840:4182) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Dat maakt ook onze rol wel bijzonder, omdat we vanuit de gemeente twee petten op hebben. Enerzijds ben ik als projectleider en natuurlijk geef ik invulling aan die publieke taak die we hebben. Dus als gemeente dat wij de regierol hebben. En anderzijds hebben we ook de pet op van een warmteleverancier, omdat we ook een eigen warmtenet hebben.

2:10 Responsible for technical content and financial arrangement... (4690:4939) - D 2: B: Transcript Eindhoven

En wij zijn vanuit de gemeente vooral bezig met inderdaad de technische inhoudelijke kant. Maar ook de financieringsopgave, om daar verder invulling aan te geven en dat dat een integraal plan wordt voor je buurt, voor die eerste vijfhonderd woningen.

2:34 Limited involvement due to risk of relationship harm between citizen and the municipality... (19490:19939) - D 2: B: Transcript Eindhoven

En daarnaast speelt het ook nog een rol dat wij vanuit de gemeente steeds meer ons er bewust van werden dat de rol van de gemeente, dat is wel een hele moeilijke, als je tot en met het bewonersplan je er mee gaat bemoeien als gemeente. Dat je ook bijvoorbeeld een aannemer gaat kiezen voor een bewoner, dan zijn afbreukrisico's enorm. Als dat op een gegeven moment mis gaat o woningniveau en mensen lopen schade op, dan heeft de gemeente het gedaan.

2:69 Important to salvage knowledge... (44048:44650) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Nou goed, dat gaan we inderdaad nu ontwikkelen, mee eens. We willen inderdaad een stevige regierol hebben in die energietransitie. Dus we zijn nu ook bezig om ons team sowieso hè- Dus toen ik begon bij de gemeente was het team duurzaamheid, dat bestond uit vier man en inmiddels zitten we daar met twaalf, dus we zijn verdrievoudigd. Dus wij gaan ook als gemeente proberen daar heel veel kennis in huis te halen, omdat het een transitie is die de komende dertig jaar alleen maar meer kennis en capaciteit van ons verwacht. Dus we gaan wel zorgen dat die kennis ook geborgen blijft binnen de gemeente.

2:71 Responsibility municipality to have expertise... (45890:46333) - D 2: B: Transcript Eindhoven

En als je vindt, dat je als gemeente een publieke taak hebt in de energietransitie en stevig moet daarop moet sturen anders halen we onze CO2 doelstelling niet. Ja, dan moet je maar gewoon zorgen dat je organisatie daar op voorbereid is. Het is niet andersom van, we kunnen het nu niet, dus laten we het ook maar niet doen of uitbesteden of weet ik veel wat. Nee, we willen het zelf doen, dus we moeten ook zorgen dat we het zelf kunnen doen.

4:23 Other parties leave responsibility to municipality... (12234:12514) - D 4: D: Transcript Katwijk

bijvoorbeeld, je krijgt natuurlijk partijen die zeggen van, wij willen dat wel ontwikkelen de Etex, de Shell. Maar waar leggen ze nou die hete aardappel, om bijvoorbeeld langs de deur te gaan en die aansluiting voor elkaar te krijgen, die leggen ze allemaal bij de gemeente neer.

4:24 Risks for municipalities to get involved... (12648:12778) - D 4: D: Transcript Katwijk

Dus uiteindelijk weet je niet wat je allemaal tegen je keert, voor de gemeente is het natuurlijk echt een electorale zelfmoordkans.

4:67 Protect property rights... (40399:40561) - D 4: D: Transcript Katwijk

Dus nee, het heeft echt wel zin dat je als gemeente eigendomsrechten echt goed beheerd, dat is echt wel een belangrijke les. Want dan blijf je zeggenschap houden.

4:69 Protect property rights... (41380:41610) - D 4: D: Transcript Katwijk

Die energietransitie gaat over tijd en dat betekent dat die gemeenten die verantwoordelijkheid, dus die zitten van nature er dieper in en daarvoor moet je de rechten echt beschermen. De rechten van het leidingwerk, het eigendom.

4:70 Protect property rights... (41644:41921) - D 4: D: Transcript Katwijk

at betekent niet dat je zelf moet investeren, maar eigendomsrechten, vergunningen en zo, daar moet je echt heel keen op zijn. En heel slim werken bijvoorbeeld met concessies, dat zijn eigenlijk contracten die eigenlijk passend zijn bij de verantwoordelijkheid van de gemeente.

5:49 Might use consultancy agencies but the municipality has to stay in the lead... (11556:11715) - D 5: E: Transcript Loppersum

o houden we wel zelf de lead, dus we zullen misschien wel hier en daar adviesbureaus inschakelen, maar we zijn als gemeente toch zelf in de lead om dat te doen.

7:13 Responsibility will take the lead this year... (4579:5429) - D 7: G: Transcript Utrecht

ie je van, we komen steeds meer in een concreter speelveld. We krijgen inzicht van, wat betekent dit nou voor de inwoners van die wijk, aan kosten bijvoorbeeld? Daar gaan we het zo even over hebben. Dan ligt het eigenlijk wel voor de hand, dat de gemeente meer een regierol gaat nemen. Dus we hebben de afgelopen maanden nagedacht over van, als je naar de lange termijn kijkt, welke regierol gaat de gemeente innemen? Dat betekent dat we vanaf 1 Juli weer iets aanpassen, waar nu, ik heb een opdracht van de gemeenschappelijkheid, dat betekent ook dat die gemeenschappelijk beslist en dat gaat meer naar een bestuurlijk overleg. Let op de nuance, stuurgroep en bestuurlijk overleg. En dat is het streven wel om het in gemeenschappelijkheid te doen, maar uiteindelijk is er één opdrachtgever en dat is de gemeente Utrecht. Dat gaat op 1 Juli gebeuren.

8:49 Municipality gets many new tasks and responsibilities... (8:392 [8:608]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Maar het is natuurlijk best wel ingrijpend voor een gemeente. Dat er ineens een heel hoop taken op ze afkomen, zonder dat we eigenlijk al daarover nagedacht hebben. En hoeveel capaciteit dat bijvoorbeeld ook vraagt.

10:3 Taking responsibility over the direction... (1:2709 [1:2905]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Je ziet wel als gemeente dat je steeds meer verschuift van, het zelf gaan doen met een zak met geld naar we moeten partijen in de stad samenbrengen en daar eigenlijk de regie pakken als overheid.

10:44 Connect... (6:3324 [6:3527]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

maar een particulier, hoe krijg je toegang tot de mogelijkheid om op het warmtenet te gaan? Dat moet je collectief aanvliegen. En dan zie je dus echt de rol van de gemeente om die verbinding te maken.

11:2 Municipality facilitates... (1:1841 [1:2092]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Als gemeente spelen we hier de rol als faciliterende partij en proberen we marktpartijen en andere partijen, zoals woningbouwverenigingen, om die zo ver te krijgen dat ze de, zal ik maar zeggen, dat ze die proeftuin ook daadwerkelijk gaan realiseren

11:23 Nou, vervolgens zijn wij aan de slag gegaan met die verschillende par..... (4:1145 [4:1505]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Nou, vervolgens zijn wij aan de slag gegaan met die verschillende partijen. In de zin van dat wij hebben gezegd, we gaan geen energieleverancier spelen of iets dergelijks, maar we

willen wel faciliteren op het moment dat er daadwerkelijk een warmtebedrijf gaat komen. Dus in de zin van, dat we, weet ik het, dat we een vergunning verlenen en dat soort zaken.

○ **Third party expertise**

79 Quotations:

1:3 Reluctant to use external parties... (2022:2348) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Wij werden wel benaderd door organisatiebureaus of projecten, alleen we zeiden van dat willen we niet. Dat zijn mensen van buitenaf, komen in dure pakken, in dure auto's en die slurpen heel veel geld op. En de mensen hebben eigenlijk niks met dat soort mensen en we willen het eigenlijk gewoon zo laagdrempelig mogelijk houden.

1:9 Energyscan for residents: EPA advisor... (5346:5935) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

En wat houdt dat in, dat zijn mensen die zijn EPA-adviseur en die kijken dus naar de individuele woning op basis van wat voor installatie zit er in die woning en wat is de isolatie waarde van de woning. En daar komt dan een rapport uit en dat gaat naar de desbetreffende eigenaar van de woning en die kan dan uiteindelijk met dat rapport, kan hij offertes gaan opvragen. Nou, wij hebben gezegd, wij willen iedereen zoveel mogelijk ontzorgen. Dus op het moment dat diegene het rapport krijgt, dan kan hij ondersteuning krijgen, ook weer door diezelfde adviseur, om offertes te gaan opvragen.

1:10 Energie Inspectie... (6492:6846) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Maar er komen ook heel veel mensen, die komen bij ons en die vragen ons om hulp om te kijken van, staat er in de offerte ook wat ik heb uitgevraagd? Nou, wij hebben inmiddels ook redelijk veel kennis opgebouwd, maar mochten wij er niet uitkomen, dan kunnen wij weer terugvallen op de Energie Inspectie om hen te vragen, klopt dit, wat in de offerte staat?

1:18 Alliander: keep in the loop... (9666:9836) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Dus Alliander is in het beginsel er bij betrokken en die heeft gezegd van, nou dat is goed maar houd ons wel op de hoogte van de ontwikkelingen over wat er gaat gebeuren.

1:19 Alliander: responsible for network reinforcement... (10023:10181) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Maar wij houden Alliander heel erg op de hoogte van ontwikkelingen, omdat zij wel met netverzwaring aan de gang gaan binnenkort om de problemen voor te zijn.

1:39 Started with Buurkracht but soon decided to do it ourselves... (25008:25326) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Niet meer, daar hebben wij samen mee gewerkt, maar dat was nog voor de proeftuin. Wij hadden in de Energie Coöperatie dus inderdaad het idee om iets met isolatie te gaan doen en dat zouden we samen met Buurkracht gaan oppakken. Maar toen uiteindelijk we dit kregen, dit project, hebben we gezegd van, dat laten we los.

1:40 We do everything ourselves to maintain clarity... (25986:26207) - D 1: A: Transcript Tytsjerksteradiel

Dus je moet gewoon duidelijk zijn en zeggen we zijn met één ding tegen, en dat gebeurt vanuit het Energijhûs. Alle vragen over installatie, isolatie of wat er ook nog bij komt of vragen, daar kun je voor bij ons terecht.

2:9 Buurkracht: for guidance of residents... (4467:4603) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Nou dat zijn partijen die bewoners begeleiden in die transitie. Nou ja, wij hebben ze ook eigenlijk ingeschakeld om dat voor ons te doen.

2:13 DWA Businesscase... (5566:5765) - D 2: B: Transcript Eindhoven

us nu hebben we echt ingezoomd op die vijfhonderd en daar hebben we ook een adviesbureau voor ingeschakeld, DWA, die ook technisch-financieel ons ondersteunt bij het rond rekenen van die business case

2:18 OverMorgen: study into available heat sources... (7957:8101) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Aanvullend op CE Delft hebben we nog een onderzoek laten doen door OverMorgen. OverMorgen heeft voor ons een soort bronnen inventarisatie gemaakt

2:32 Tender for development "woonabonnement"... (17884:18244) - D 2: B: Transcript Eindhoven

En dat je daar ook op de een of andere manier verfijning wil op de vertaling van buurtplan naar woningplan. En toen hebben we eigenlijk gezegd, we hebben eigenlijk nog een laatste partij nodig, een club die in staat is om die laatste fase, die laatste stap te begeleiden. En dat was dat woning abonnement en daarvoor hebben we een Europese aanbesteding gehouden

2:33 "Woningabonnement" didn't work... (19410:19488) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Nou, dat kwam gewoon niet van de grond. Het is gewoon qua product heel complex.

2:37 Buurkracht organises resident activities and meeting... (21413:21706) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Ja, Buurkracht is daar in gespecialiseerd daar, die hebben gewoon buurt begeleiders. Die kunnen gewoon in die buurt meetings organiseren, meedenkteams richten ze op. Er zijn allerlei instrumenten die ze nu inzetten, Energy Party's en zo. Nu het Corona is, is het natuurlijk wel iets lastiger.

2:39 Online platform Buurkracht (22587:22621) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Dat is een platform van Buurtkracht

2:53 DWA cost-benefit analysis... (31076:31332) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Vaak, wij hebben berekeningen gemaakt, DWA heeft dan voor ons gedaan, maar dan was het vertrekpunt- We hebben gezegd, die twee alternatieven, als je die vergelijkt met nu, dan ga je er als bewoner altijd op achteruit. De energietransitie kost gewoon geld.

2:69 Important to salvage knowledge... (44048:44650) - D 2: B: Transcript Eindhoven

Nou goed, dat gaan we inderdaad nu ontwikkelen, mee eens. We willen inderdaad een stevige regierol hebben in die energietransitie. Dus we zijn nu ook bezig om ons team sowieso hè- Dus toen ik begon bij de gemeente was het team duurzaamheid, dat bestond uit vier man en inmiddels zitten we daar met twaalf, dus we zijn verdrievoudigd. Dus wij gaan ook als gemeente proberen daar heel veel kennis in huis te halen, omdat het een transitie is die de komende dertig jaar alleen maar meer kennis en capaciteit van ons verwacht. Dus we gaan wel zorgen dat die kennis ook geborgen blijft binnen de gemeente.

2:70 Easier to think about integral plans... (44871:45180) - D 2: B: Transcript Eindhoven

a, dat is natuurlijk voor ons wel makkelijker, als je zelf aan de knoppen zit om integraal na te denken daarover. En die kennis ontwikkelt zich ook binnen de gemeente. Want inderdaad, als je externe partijen inhuurt, dan ben je bij een project een jaar later en dan zij ze weg, die kennis is daarmee ook weg.

2:71 Responsibility municipality to have expertise... (45890:46333) - D 2: B: Transcript Eindhoven

En als je vindt, dat je als gemeente een publieke taak hebt in de energietransitie en stevig moet daarop moet sturen anders halen we onze CO2 doelstelling niet. Ja, dan moet je maar gewoon zorgen dat je organisatie daar op voorbereid is. Het is niet andersom van, we kunnen het nu niet, dus laten we het ook maar niet doen of uitbesteden of weet ik veel wat. Nee, we willen het zelf doen, dus we moeten ook zorgen dat we het zelf kunnen doen.

3:10 Too much work for one person... (2:2368 [2:2636]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

Ik ben bezig met een uitvraag om daar extra capaciteit voor in te huren. Want ik merk ook, ergens voelde ik de verwachting dat ik dat allemaal wel ging doen en mijn voorganger deed ook heel veel zelf.

Die maakte heel veel GIS-kaarten en zo, dat is echt niet te doen.

3:15 Energie Bureau, Generation Energy, Warmtetransitiemakers, CE Delft... (3:3921 [3:4158]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

Nou, we zijn nu bezig met een aanvraag naar vier bureaus, die allemaal net wat anders in de markt zitten. Nou, volgens mij kan ik dat wel noemen. Wij hebben dan het Energie Bureau, de Warmtetransitiemakers, Generation Energy en CE Delft

3:16 4 different agencies with different focuses... (4:212 [4:1350]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

Ja, voor mijn gevoel is het Energie Bureau en de Warmtetransitiemakers, die zijn vrij breed onderlegd. Zijn erg gericht op proces maar hebben ook inhoudelijke expertise in huis. Generation Energy vind ik een beetje anders, althans mijn indruk is, die zijn veel meer nog gericht op het combineren van opgaven. Dus die komen veel meer vanuit de ruimtelijke ordening. En ik vind het ook wel heel belangrijk dat wij niet alleen maar kijken naar de energie transitie, maar ook kijken, waar heb je koppelkansen met andere opgaven. En dat kan ook zelfs ook leidend zijn in hoe je te werk gaat en daar zijn zij ook wel weer een hele andere niche. Dus ik ben wel benieuwd wat zij dan aanbieden. Maar zij zijn veel minder op die technisch-economische analyse bezig. Ik denk bijvoorbeeld zo'n leidraad, daar hebben ze misschien nog nooit mee gewerkt, maar goed, denk ik, dat is mijn eerste indruk uit een gesprekje met ze. En CE Delft die zitten wat meer op de hardcore elementen en dan denk ik, we willen iets weten over dat elektriciteitsnet. Nou, dan kan ik mij voorstellen dat zij daar, dat zijn daar het meeste affiniteit mee hebben.

3:17 Third party should analyse social aspects as well... (4:2412 [4:3183]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

Nee, ik wil met één partij in zee, die wel meerdere aspecten van de opgave analyseert. Want dat hebben we ook nog niet zo gedaan, waar zit nou het meeste energie in de wijken? Dat kan ook leidend zijn in de keuze. We weten wel een beetje, gewoon uit ervaring, dat er in bepaalde wijken enthousiaste bewoners zijn. Maar we hebben daar nog niet een keer een systematische inventarisatie van gemaakt, dus daar moet het bureau dan naar kijken. Ze moeten gewoon nog eens alles op een rijtje zetten met alle modellen. Dat hoeft niet heel diepgaand, maar als het goed is kan een bureau dat ook snel genoeg van, dit komt eruit in Eindhoven en een soort van duiding van bijvoorbeeld zo'n Leidraad. Wat kunnen we wel vertrouwen en wat wat minder? Dat is dan een invalshoek.

3:18 Third party should analyse impact on electricity networks... (4:3184 [4:3670]) - D 3: C: Transcript Eindhoven TVW

Een invalshoek is dus die elektriciteitsnetten, eens kijken of we daar wat van kunnen zeggen, of het wel realistisch is om voor een heel groot gedeelte van de stad warmtepompen te doen? Of waar misschien vrijheidsgraden zitten in het elektriciteitsnet en waar niet, dat is een invalshoek. En een invalshoek is dus ook die vraagkant, wat is de temperatuurvraag nou eigenlijk bij gebied. Even zo uit mijn hoofd, dat zijn een soort van lagen die ik graag uitgezocht zou willen hebben.

4:16 Businesscase IF technology... (9792:9958) - D 4: D: Transcript Katwijk

: Ja, er zijn meerdere businesscases. We hebben onderzoeken gehad bij IF, dat is waar alles ook ontstaan is, die zijn natuurlijk ook wel grondlegger van de aquathermie

4:17 Businesscase DWA... (9959:10101) - D 4: D: Transcript Katwijk

en daarna had je nog DWA met contra-expertise. Want er werd toch wel getwijfeld over de CO2 afname, dat is uiteindelijk wel een doelstelling.

4:18 PBL Publication on CO2 emissions of electric solutions... (10272:10443) - D 4: D: Transcript Katwijk

En daar heeft PBL natuurlijk nieuwe normen voor vastgesteld en die zijn veel gunstiger voor dit soort all-electric oplossingen dan toen wij vijf jaar geleden zijn begonnen.

5:14 WTC: development of a regional advisory institute... (11248:11553) - D 5: E: Transcript Loppersum

Vanuit de provincie dragen we bij aan de oprichting van een warmtetransitie centrum, WTC Groningen. En dat is eigenlijk een soort van overkoepelend advies instituut van onszelf, waar elke gemeente gebruik van kan maken en waar eigenlijk kennis en expertise komt op het gebied van die warmtetransitie visie.

5:36 Energieploeg conducts energyscans... (23922:24183) - D 5: E: Transcript Loppersum

Maar ik wil hem best noemen, dat is Energieploeg, een bedrijfje hier in Groningen. En dat is ook de eigenaar die komt zelf uit Loppersum. Dat helpt in het krijgen van vertrouwen bij mensen, dan spreekt men toch een beetje dezelfde taal, letterlijk en figuurlijk

5:46 Collaborate with Hanze Hogeschool on optimization model... (29807:29893) - D 5: E: Transcript Loppersum

Maar het is wel zo dat ik bij een ander project samen met de Hanze Hogeschool bezig ben

5:47 Optimization model Hanze Hogeschool... (30818:31028) - D 5: E: Transcript Loppersum

Dus daar wordt op dit moment aan gerekend door de Hanze Hogeschool in opdracht van de gemeente Loppersum. En daar heeft de provincie Groningen ook, die draagt daar ook aan bij, aan de kosten voor het onderzoek.

5:48 Optimization model Hanze Hogeschool... (31279:31483) - D 5: E: Transcript Loppersum

Ja, waarbij wij ook gezegd hebben van, dat model is niet het doel, het is een middel. En we hebben ook aan de Hanze Hogeschool gezegd van, als er een bestaand model dit al kan, gebruik dat dan alsjeblieft.

5:49 Might use consultancy agencies but the municipality has to stay in the lead... (11556:11715) - D 5: E: Transcript Loppersum

o houden we wel zelf de lead, dus we zullen misschien wel hier en daar adviesbureaus inschakelen, maar we zijn als gemeente toch zelf in de lead om dat te doen.

6:16 Gain internal expertise in modelling... (8281:8650) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Je kan natuurlijk een adviesbureau inhuren en zeggen van, reken het voor ons allemaal netjes uit. Maar we vinden toch dat we het zelf moeten doen, we hebben ook zelf een data afdeling, een data-analyse afdeling, die modellen draait. Dus ik zei van, dat moeten we

eigenlijk zelf onder de knie zien te krijgen. Dus dat is de reden om te zeggen van, we gaan het zelf doen.

6:20 Might have gone faster if it was done by an external party... (9894:10223) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

als je dat extern weg zou zetten, dan is het gewoon een deadline bij een adviesbureau en dan is het klaar zeg maar. Dus daar lopen we een beetje tegenaan. Anderzijds is dat ook gunstig, want je weet nu wel precies hoe het allemaal zit. Dus je weet echt wel van, waarom komt dit er niet uit en waarom komt er niet iets anders uit.

6:24 Hired external party for heat source study... (13400:13690) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Nou dat is niet helemaal waar, de technisch-economische analyses wel. Maar we hebben bijvoorbeeld wel een adviesbureau ingehuurd die gekeken heeft naar de beschikbaarheid van warmtebronnen, dat is dan weer input voor het model. Dus we doen niet alles zelf, maar deze toevallig wel zeg maar.

6:25 Greenvis (14080:14089) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Greenvis.

6:26 Greenvis study into available heatsources... (14619:14861) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Greenvis, hun primaire opdracht was om te kijken van wat is het potentieel aan beschikbare HT, MT en LT warmtebronnen in de regio Utrecht en toen hebben we ook wel een beetje door de oogharen heen gekeken van, nou wat zou dat dan betekenen.

6:70 External process managers... (43389:43627) - D 6: F: Transcript Utrecht TVW

Jawel, er worden ook heel veel mensen ingehuurd. In Overvecht Noord, volgens mij zitten daar drie, vier mensen in die niet in dienst zijn van de gemeente, die allemaal worden ingehuurd om dat proces te managen. Dus dat is heel verschillend

7:16 CE Delft en ABPM... (6502:6684) - D 7: G: Transcript Utrecht

a dan gaan we een beetje het model in. Uiteindelijk hebben we gekozen om met ABPM en CE Delft in zee te gaan voor de ondersteuning van het onderzoek en het uitvoeren van het onderzoek

7:37 Assumptions based on Meerosch research... (16697:16941) - D 7: G: Transcript Utrecht

werkelijke gas verbruiken en toen hebben we de aanname gedaan op grond van de kenmerken van woningen, qua oppervlakte, om uit te gaan van de getallen die uit de koker komen van Meerosch, adviesbureau die veel voor corporaties doen onder andere,

8:21 Enpulse Enexis... (3:2489 [3:2902]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Ik heb het ook getoetst aan een contactpersoon bij Enpulse Enexis en die bevestigd ook wel dat voor de praktische uitvoerbaarheid en de voorbereidingstijd, infrastructuur aanleggen en dergelijke, dat dat wel enorm gaat helpen als die systeemkeuze al gemaakt kan worden. En dat draagt ook bij denken wij, aan het kunnen waarmaken van het tegen de laagste maatschappelijke kosten het aanleggen van die voorzienin

8:43 Heat company... (6:3381 [6:3634]) - D 8: H: Transcript Brunssum

En het warmtebedrijf wat samen met de corporatie het initiatief heeft ingediend, is ook met ons van mening dat alleen een warmtenetje aanleggen voor die ene wijk, terwijl we kilometers verderop de warmte moeten gaan halen, dat gaat het hem niet worden.

8:47 Hire installation advisor for otions in houses... (7:1659 [7:1985]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Waarbij wij een installatieadviseur en een aannemer bij wijze van selecteren, om te kijken van, wat betekent het installatietechnisch, welke opties zijn er? Hoe kunnen we nou de rest van je huis verduurzamen? En dat we daarmee dus een plan maken voor de hele wijk, dat is in ieder geval een dingetje wat we moeten uitwerken.

8:50 Positive about external expertise... (8:1232 [8:1483]) - D 8: H: Transcript Brunssum

Ik denk natuurlijk is het altijd goed om dingen op een bepaalde onafhankelijke manier te laten vaststellen. Ik denk dat dat helpt, als er een bureau wordt aangewezen om iets te onderzoeken dan helpt dat in geloofwaardigheid. En anderzijds ben ik doo

9:16 Hocosto makes design... (4:715 [4:1045]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

a, wat je ziet eigenlijk op dit moment, we zijn nu zo ver dat we Hocosto de opdracht hebben verstrekt om het definitief ontwerp te maken, eigenlijk als hoofdaannemer te gaan fungeren. Dus voor de seizoenen buffer maar ook het warmtenet. En de thermische collectoren op de daken en de aflever- set in de woning, al dat soort dingen

9:17 Innax makes the business case... (4:1048 [4:1225]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

En dat Innax vooral de businesscase doet op basis van de gegevens die Hocosto ook aanlevert, als je het hebt over de CAPEX zeg maar, en ook de technische validatie gaat doen. E

9:18 Irisk group for financial analysis... (4:1225 [4:1304]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

En voor de financiële validatie hebben we Ruud Galei van de Irisk group gevraagd

9:19 Irisk provides input for business case... (4:1522 [4:1786]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

n we in het verloop ontwerp, want er was al een business case opgesteld, nogmaals die wordt steeds fijner, nou daar kan die dan hele nuttige en zinnige input voor leveren. Dus dat bevalt wel goed, om het op die manier in te richten, het kost alleen heel veel geld

9:20 Advisory comittee... (4:2090 [4:2777]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

in die zin hebben we de zaakjes zelf daar behoorlijk van op orde gebracht, zou je kunnen zeggen. Ja, wij hebben bijvoorbeeld, wij noemen dat een comité van advies opgericht, dat is echt ons initiatief geweest, met drie profielen. Een profiel eigenlijk draagvlak, burgerparticipatie en bestuurlijke processen en daar hebben we Sybilla Dekker voor gevraagd, die eigenlijk hoog over op dat profiel kan adviseren. Op het gebied van techniek en innovatie, Laetitia Ouillet, zij zit bij de TU Eindhoven, bij de strategische afdeling. Kijk, bijvoorbeeld Hocosto- Ik zal het maar even afmaken. En op het juridisch gebied hebben we Jacco Karens gevraagd, van het instituut voor bouwrecht.

9:21 Notary office helps for Law & regulations... (4:2923 [4:3218]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

Maar die adviseren ons hoog over, in de zin van, we zijn met een notariskantoor in zee om het hele juridische huis te bouwen. Mij lijkt het heel fijn om dat op een gegeven moment ook te laten toetsen, noem ik het maar even, om ons te laten adviseren door Jacco Karens zeg maar, in dit geval.

9:22 Advisory committee... (5:230 [5:545]) - D 9: I: Transcript Noordoostpolder

maar als je innovaties op innovaties blijft stapelen, moeten we dat doen of niet?

Dan is zo'n Laetitia Ouillet bijvoorbeeld, van de TU Eindhoven, denk ik een hele goede partij. Van nou, ik zou daar nog even voorzicht mij zijn of dat staat nog zo in de kinderschoenen, maar het heeft wel potentie voor de toekomst.

10:22 What analysis done by Innoforte (Caldomus model)... (3:3337 [3:3466]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Het lijkt veel op Vesta MAIS, maar het is van Innoforte wat wij hebben benut. Dus Innoforte heeft voor ons die WAT-kaart gedaan.

10:23 Overmorgen not transparent enough... (3:3467 [3:3627]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

We waren ook wel met OverMorgen bezig, die waren toen meer op provinciaal bezig met hun analyses. Alleen uiteindelijk was ook overmorgen niet transparant genoeg

10:24 Happy with Innoforte... (3:3690 [3:3843]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

En Innoforte heeft gewoon een gedegen analyse. De collega die daar bij betrokken was, die was daar zeer tevreden over, dus we zijn daar mee doorgegaan.

10:30 Consultancies do not want to share everything... (4:2355 [4:2782]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Nou wat wij altijd wel lastig vinden, dat is gewoon denk ik voor elke gemeente zo. Je vraagt een extern bureau om iets te maken, vervolgens is de modellering of de manier waarop ze dat gemaakt hebben, dat wilt het bureau niet prijsgeven. Dat maakt het voor ons heel lastig is dat als situaties veranderen, om dan adaptief te kunnen reageren. Dus ik ben nu de laatste jaren een voorstander ervan om meer zelf dingen te doen.

10:31 Make external parties a part of your own analysis... (4:2784 [4:3065]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

En als we iets door een bureau laten maken, laat hun vooral een schakel in jouw grotere model vormgeven. Zodat in ieder geval jij, dat je zelf als gemeente veel flexibeler door de tijd heen kan. Dat je veel makkelijker kan aanpassen aan nieuwe veranderingen of nieuwe inzichten.

10:32 Engineers might use fibre optic networks... (4:3182 [4:3657]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Het ingenieursbureau kan heel goed op basis van glasvezelmodellen ook warmtenet modellen maken, dus die kan in één keer kijken naar de stad en gebouwen, hoe het beste die warmte infrastructuur kan lopen door je stad en welke lus je wil maken. En op basis daarvan willen we ook weer een herijking doen van de WAT-kaart. En dan wil je het liefst dat die mensen dezelfde kleur hebben en spreken, dan dat dat drie verschillende bureaus zijn, dat je naar elkaar toe kan werken.

10:58 Heat company studies Geothermal options & aquathermic options... (8:3119 [8:3471]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

We doen verkenningen naar geothermie, er is wel al een beetje geïdentificeerd waar geothermie potentie is onder onze stad. Aquathermie is ook bij onze plassen en we hebben natuurlijk al een lopend warmtenet. En we zijn bezig met, we hebben een heel warmtebedrijf die kijkt naar welke bronnen we nog kunnen aansluiten op het warmtenet, dat is hun taak

10:61 Modelling is done internal... (9:3070 [9:3224]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

X: En die drie modelleringen, worden die allemaal in samenwerking met Innoforte uitgevoerd, of is dat ook deels- Y: Nee, dat is gewoon allemaal intern.

10:62 Internal engineers... (10:4 [10:324]) - D 10: J: Transcript Rotterdam

Het kan wel zo zijn dat ze wat modellen gebruiken en daar komen wel uitvragen ook naar externe bureaus. Maar dat zijn voor bepaalde onderdelen. Dus het model zelf willen we zelf ook in de hand krijgen. En dat is het geluk van een grote gemeente zijn, dat we een ingenieursbureau hebben, een data tak bij een concern.

11:6 Hired Over Morgen with multiple municipalities... (2:889 [2:1112]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Ja, dat doen we in Zeeland eigenlijk met alle Zeeuwse overheden, of in ieder geval alle Zeeuwse gemeenten, op één gemeente na trouwens. Maar goed, de meeste doen dan toch mee. En wij huren daar bureau OverMorgen voor in.

11:7 Overmorgen does multiple projects... (2:1420 [2:1525]) - D 11: K: Transcript Middelburg

a precies, want OverMorgen heeft wel eerder diverse opdrachten gedaan. En wij hebben dan ook hun model. D

11:24 DWA feasibility study... (4:2108 [4:2555]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Dat klopt, die zijn vanaf het begin af aan betrokken bij het project, inmiddels niet meer. Maar vanaf de start van het project is er gekeken van nou, we moeten een haalbaarheidsstudie laten uitvoeren om te kijken van, wat is nu mogelijk? En daarvoor is contact opgenomen met DWA, die hebben een haalbaarheidsstudie uitgevoerd. En dat bleek dat die best wel positief was, eigenlijk zo positief dat we zeiden van, daar moeten we zeker mee door.

11:25 DWA feasibility study... (4:2837 [4:3151]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Nee volgens mij hebben ze geen model gebruikt, ik denk dat ze uitgegaan zijn van een business case van, wat is de haalbaarheid, dit is de scope, dit zijn het type woningen, hoeveel warmte is er beschikbaar, zoveel warmtevraag, wat kun je daarvoor doen? En wat zijn dan de investeringen en de exploitatiekosten.

11:26 More detailed study by Greenvis... (4:3288 [4:3619]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Nou, uit die business case- De conclusie van de business case was van, nou het is heel goed haalbaar. Dus dat was, toen is er gezegd van, dan moeten we verder gaan verfijnen. Vervolgens is er besloten dat er in detail gerekend gaat worden naar de engineering. En daar is Greenvis is daar mee bezig, of die is daar mee begonnen. E

11:27 Greenvis had different results than DWA... (4:3619 [4:3785]) - D 11: K: Transcript Middelburg

En ja gaandeweg bleek eigenlijk dat uit die engineering, met name die investeringskosten, dat die toch wel wat anders uitpakten dan aanvankelijk is berekend door DWA.

11:31 Feasibility study DWA & Greenvis... (5:3273 [5:3577]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Nou er is gekeken wat de investeringskosten en de exploitatiekosten zijn en er is rekening gehouden met de bijdrage die wij hebben ontvangen van Binnenlandse Zaken, die is er in verwerkt. En vervolgens is er gekeken van nou, wat moeten dan de individuele huishoudens nog bijdragen in de aansluitkosten.

11:63 OverMorgen... (12:1 [12:91]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Y2: Ja, wij zijn misschien ook een beetje verwend dat we ontzorgd worden door Overmorgen.

11:64 Provide data to Overmorgen... (12:334 [12:419]) - D 11: K: Transcript Middelburg

X: En moeten jullie zelf vaak nog data of gegevens aanleveren, of- Y2: Ja, dat wel.

11:65 Transparent process OverMorgen... (12:652 [12:772]) - D 11: K: Transcript Middelburg

Y2: Ja, dat lichten ze wel goed toe en als je vragen hebt dan komt daar op zich ook altijd wel een redelijk antwoord op.

12:50 DWA: analysis TVW... (23406:23751) - D 12: L: Transcript Assen

: Nou sowieso is het al zo dat DWA ook de transitievisie warmte heeft begeleidt in Assen, of in Drenthe moet ik zeggen, nee in Assen. Ik zit eventjes- Ja, in Assen hebben ze dat gedaan, moet ik het wel goed zeggen. En daarvoor hebben ze eigenlijk voor elke wijk nu eigenlijk al een soort scenario bedacht op welke wijze die van aardgas af kunnen.

13:4 Heat coordinator EntraManagement... (1:1227 [1:1582]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

En wij hebben ook een gezamenlijke warmtecoördinator en dat is hartstikke fijn ook, dus die hebben een, dat is mevrouw Sonja van Voren en zij heeft haar eigen bureau, EnTra Management en zij vliegt dan om de zoveel tijd een, hoe moet ik dat zeggen, medewerker in. Wat jongere mensen die in een bepaald netwerk zitten op het gebied van energie en warmte.

13:6 EntraManagement... (1:2096 [1:2253]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Zij neemt mij heel veel werk uit handen. Maar ik ben wel zeg maar dus de contactpersoon, zeg maar de link met de gemeente en met de rest van de organisatie.

13:11 EntraManagement hired by GR... (2:2307 [2:2479]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

X: Oké en die warmtecoördinator, is die dan ook in dienst van die GR of is die van een andere partij.

Y: Nou, dat is een extern bureau wat dan aangetrokken is door de GR.

13:12 Innoforte hired for RES... (3:24 [3:295]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

- Dat hangt dan weer samen met de RES, Innoforte, dat daar ook samenwerking mee is gezocht. Maar zij hadden een opdracht gekregen vanuit de Regionale Energie Strategie ten aanzien van de Regionale Structuur Warmte, hebben die ook aan het warmtedeel gewerkt van de RES.

13:24 EntraManagement does modelling... (5:298 [5:473]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Nee, maar dat is ook prima, maar het is wel interessant dat die twee modellen gebruikt zijn en dat inderdaad EnTra management die is daar dan ook verantwoordelijk voor geweest

13:33 EntraManagement made resident questionnaire... (6:2188 [6:2317]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Ja, en wie heeft die draagvlakmonitor ontwikkeld? Hebben jullie dat zelf gedaan?

Y: Nee dat is heel verassend EnTra management.

13:34 EntraManagement made resident questionnaire... (6:2328 [6:2506]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

Ja Sonja heeft samen met een ander bedrijf geïnvesteerd in ontwikkeling van dus die draagvlak monitor, die je op een kaart ziet en wij mochten hem als eerste gemeente gebruiken.

13:43 EntraManagement made GIS maps for COs... (8:2836 [8:3427]) - D 13: M: Transcript Brunssum TVW

X: Ja precies. En zijn die planningen van die verschillende partijen, hebben jullie daar goed inzicht in of is dat soms nog lastig om die te verkrijgen?

Y: Nee, nee, want zij zijn daar zelf bij betrokken hè, bij ons proces. Dus die brengen zij in.

X: Dus dat zijn vooral de woningcorporaties en de netbeheerders waarschijnlijk?

Y: Dat is allemaal ook mooi ingetekend op kaarten, met GIS. Dus daar wordt mooi gebruik van gemaakt, daar werkt iedereen goed aan mee.

X: Ja, dus jullie hebben allerlei GIS-kaarten daarover nu liggen. En zijn die ook gemaakt door EnTra management?

Y: Ja.